

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 222. SZÁM.

Debrecen, 1938 október 2 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

A magyarság erélyesen követeli a müncheni határozatok legsürgősebb végrehajtását

Imrédy miniszterelnök rádiószózatában hangoztatta, hogy a müncheni határozatokkal nem vagyunk megelégedve mindaddig, míg magyar vonatkozásokban is a teljes megvalósuláshoz el nem jutunk — Az egyenlő elbánást követeljük!

Teschen vidékét a csehek ma már átadják a lengyeleknek

**A német hadsereg teljes rendben megszállotta a szudéta-
vidék első kijelölt övezetét**

A szombati nap krónikája három nagy eseményt tüntet fel. A csehszlovák válság megoldásának második fázisa zajlott le. A prágai kormány eleget tett a lengyel ultimátumnak és Teschen vidékét a csehek már ma átadják a lengyeleknek.

Ugyancsak tegnap megkezdődött a szudéta vidékek német megszállása. A német hadsereg teljes rendben megszállta az első kijelölt övezetét.

Magyar szempontból nagyjelentőségű Imrédy miniszterelnök nyilatkozata, melyet tegnap este a rádióban olvasott fel. A miniszterelnök beszédében az egész nemzet szólalt meg teljes egységben és teljes elszántsággal. Nyíltan megmondta a miniszterelnök, hogy nem vagyunk elégedettek a müncheni rendezéssel, mert nem is lehetünk elégedettek mindaddig, míg az egyezmény határozatai végrehajtva nincsenek. A magyarság a maga igazát követeli. A történelem folyamán elég számlát fizettünk mások helyett, most szászorosan követelhetjük a magunk számlájának kiegyenlítését is, a trianoni igazságtalanság jóvátételét, legalább is a most aktuális vonatkozásban.

Erőteljesen követeli a magyar közvélemény a müncheni határozatok legsürgősebb végrehajtását. Készséggel elismeri, mint a miniszterelnök is megállapította, hogy nagy eredmény állott elő Münchenben, de a magyarság csak akkor lehet elégedett, ha jogos követelése kielégítést nyernek. Tel-

jességgel lehetetlen, hogy Európa közepén száz meg száz ezer magyar ember sorsa hosszú időn át függjön ebben legyen. Ez érdeke nemcsak elszakított testvéreinknek, hanem a magyarságnak, hanem magának Csehszlovákiának is. Elvégre neki is tisztában kell lennie, hogy a jövőben kik tartoznak hozzá, kik nem. A magyarságra semmiesetre sem számíthat, mint megmaradó államterületeinek lakosaira. Amíg a müncheni határozatoknak magyar vonatkozásban való végrehajtása meg nem történik, addig a feszültség egyre nő, Európa nyugtalansága nem fog megszűnni.

A magyar kérdés megoldása a legerőteljesebb követelésként hangozik fel a magyar közvéleményben és a legtöbbször helyeslés kíséri a magyar kormány ama felszólítását a csehszlovák kormányhoz, hogy a müncheni határozat legsürgősebb végrehajtása céljából a tárgyalások azonnal kezdődjenek meg.

Meleg rokonszenvünk kíséri a lengyeleknek azt a lépését, mellyel követeléseiknek érvényt szereztek. Egy nagyhatalomhoz illő volt az a lépés és tagadhatatlan, hogy meg is voltak hozzá Lengyelországnak az eszközei. Azonban nem szabad szem elől téveszteni, hogy a mi eszközeink, körülményeink és erőink nem azonosak a 33 milliós és az ellenség által csak egy oldalról veszélyeztetett lengyel államéval. Azonban az igazság száz százalékban van a mi oldalunkon is és ezért követelhetjük annak érvé-

nyesítését.

Imrédy miniszterelnök rádiószózatában megszívlelendő az a szempont, amit a fiatalság erejének és lendületének a magyar közéletbe való bevonásáról mondott. A nemzet nagy erőtartalékáról van itt szó, aminek a nemzet jövője szempontjából nagy jelentősége van.

Imrédy miniszterelnök rádióbeszéde

Budapest, október 1. Imrédy Béla miniszterelnök szombat este rádiónyilatkozatot tett. Ezúttal nem a stúdióból beszélt, hanem a miniszterelnöki palotából, ahol már délután felszerelték a mikrofont. Itt gyűltek össze a rádióközvetítés előtt Kánya Kálmán, aki előzőleg a miniszterelnökkel folytatott tanácskozást, továbbá Antal István, Szép László miniszteri tanácsos, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály sajtófőnök, Szentistvány Béla, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője. A miniszterelnök félnyolc előtt néhány perccel jött be a mikrofonnal felszerelt szobába és elhelyezkedett az íróasztalnál, amelyen a mikrofont állt, amikor fényolera ugrott az óramutató, kigyulladt a piros lámpa és a mikrofon elé lépett báró Wimpfen Iván, a rádió külügyi osztályának vezetője, hogy bekonferálja a közvetítést. Imrédy miniszterelnök végig nyugodtan, de határozott hangon mondotta el beszédét és amikor egy-egy fontosabb kijelentést tett, felemelte

Egyebekben pedig, amit a miniszterelnök a külpolitikáról mondott, érvényes a belpolitikai viszonylatokban is. A felöltöten kalandvággyal szemben az egyhelyben topogás a másik véglet, a kettő között a magyarságnak azt az utat kell választania, mely biztos elvezet a jobb magyar jövő felé.

hangját, amely így még határozottabb zsinózatot nyert. A rádióbeszéd mindössze tíz percig tartott. A rádióbeszéd így hangzott:

Magyar Testvéreim!
Óriási erők birkóztak a történelem színpadán. Az egész világ lélekzetét visszafojtva figyelte az események száguldo folyását. S amikor úgy látszott, hogy az erők végzetesü összecsapását semmi sem tudja már feltartóztatni, néhány férfi elszánt akarata, béhcesség és becsület belátása 36 óra alatt csodát művelt, a megoldhatatlannak látszó helyzetben megteremtette a kibontakozást, olyan kibontakozást, amely valóban megérdemli a békés jelzőt, amely nem hordja magában az enyészetnek és mulandóságnak halálos csiráját, hanem a minden tartós béke egyedül lehetséges alapját, az igazságot szolgálja.
Amikor az egész világ a lidércnyomás alól felszabadulva ünnepel, ez a nemzet is, — amelyet a történelem Istene nem hiába állított ide Kelet és Nyugat országutjára és amely annyiszor hullat-

Ha már szép

az anyag, szép legyen a ruha is.

Orosz-Lengyel szalon olcsón és tökéletesen varr. (Piac u. 46.)

ta szive vérét, hogy mások, boldogok, szerencsésebbek a béke áldásait élvezhessék — együtt örvendez az örvendezőkkel, mert egy új, szebb és jobb világ hajnalhasadását látja az emberiség felé ragyogni a müncheni békemű lapjairól.

De minket, magyarokat a magyar sors érdekel elsősorban. S a magyar sors alakulásának a közel múlt napokban befutott útjait vizsgálva és jövőjét kémlelve, két kérdés áll előttünk, amelyekre feleletet keres ennek a nemzetnek a lelke és amely feleletet, mint minden nagy magyar állásfoglalást, együtt, egységesen kell megtalálnunk. E két kérdés: van-e eredménye magyar szempontból a müncheni döntésnek és meg vagyunk-e elégedve mi magyarok ezzel a döntéssel?

Van-e eredménye a müncheni döntésnek? Igenis van, magyar testvéreim és pedig nagy eredménye. Az a nagy eredménye, hogy négy európai nagyhatalom aláírásával pecsételte meg, hogy a Csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendezésénél jogos magyar igények jelentkeznek, amelyeket ki kell elégíteni s hogy azt az igazságtalanságot, amelyet husz évvel ezelőtt egy áldatlan propagandától megszedített tájékozatlanság követett el ennek az államnak megalkotásánál, helyre kell hozni. Ezt az eredményt, amelyre néhány hónappal ezelőtt csak félve mertünk gondolni, nem szabad alábecsülni és annak, mint első lépésnek méltán örvendhetünk. Ne keressük most, hogy ennek az eredménynek elérésében határainkon belül kinek mennyi érdeme és szerepe volt, de bizonyos, hogy nem volt hiábavaló az a politika, amely két hatalmas barátot szerzett ennek az országnak és amely e két hatalmas barátunk egymással való közfogását elősegítette. Ennek a két hatalmas baráti nemzetnek egyetértő támogatása, amelyre a jövőben is bizvást számíthatunk, hozta meg számunkra ezt a jelentős eredményt. Minden magyar őszinte hálával tartozhat annak a két acélkemény férfinak, akiknek céltudatossága, lenyűgöző akaratereje és dinamikus lendülete az európai politika poshadó vizét új és életet adó áramlásra kényszerítette.

Feleletet vár még a második kérdés: meg vagyunk-e elégedve mi magyarok? Egyszerűen kijelenthetem: nem vagyunk megelégedve, mint ahogy nem is lehet megelégedett a magyar ember mindaddig, amíg az igazság, — amelynek jegyében kell a Csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendeződni és amely Münchenben elindult a maga útjára, magyar vonatkozásban is, — teljes megvalósuláshoz nem jut. A magyar álláspont a csehszlovák kérdés rendezésénél kezdettől fogva ingadozás nélkül tisztá, egyszerű és megtámadhatatlanul igaz elvi alapokon nyugodott és ez az, hogy a Csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendezése az örendelkezési jog és egyenlő elbánás alapján kell, hogy történjék.

Semmiféle megkülönböztetésbe, amely a mi hátrányunkra szolgálna, bele nem nyugodhatunk. Ezt az irányelvet tartottuk szem előtt

és fogjuk szem előtt tartani mindaddig, amíg a kérdés megoldáshoz nem jut. Mindenkinél tudomásul kell vennie, hogy ennek az álláspontunknak érvényesítésénél semmiféle nehézségtől nem riadunk vissza.

A magyar politika számos tanujelét adta annak, hogy törekvéseit békés uton kívánja érvényesíteni. A békés szándék az azonban nem egyértelmű az erőltetett félreállással. Az ut, amely célunk felé vezet, keskeny gerinchez hasonlítható, amelynek lábánál jobbról-balról egyaránt szakadék tátong. Az egyik oldalon a felelőtlen kaland, a másikon a gyáva lemondás szakadéka. Tudom, hogy eddig sikerült ezen a keskeny ösvényen tétovázás és szédülés nélkül haladunk és bízom nemzetem csilagában, hogy ezen az uton fogunk tovább is haladni.

Nehéz után értünk el a müncheni tárgyalások menedékháza-hoz és most folytatjuk e nehéz és küzdelmes utat.

Tudom, hogy egy nemzet jön rugóttunk, a felelőség, hogy helyes uton maradjunk, óriási és tudom, ahhoz, hogy célhoz jussunk, most egy uton kell járunk. Hogy egy nemzet nagy, vagy kicsiny, nagyra hivatott-e, vagy csupán lézeng a történelem országútjának árokpartján, nem a száma dönti el, hanem a lélek, az aldoztos lélek, a forró és egybeforrasztó hit a nemzet hivatásában. Felelőségérzet és tudás a vezetőkben, fegyelem a vezetettekben és lendület mindkettőben.

A fiataloknak meg kell ismerni a felelőség súlyát és meg kell szerelniük a gyakorlat tudását, be kell hát kapcsolni őket és be kell kapcsolódniuk: a mának a paracsa. És ha ahhoz, hogy igazán egyek legyünk, ne csak viharban összerelődött nyáj, hanem összeforrt sereg, ha ehhez áldozatok kelljenek, mindenkinek meg kell hozni az áldozatot. Ha a régi keretek szorítanak, le kell pattanniuk, mert most semmi sem fontos, csak a nemzetnek az élete és jobb sorsa. Szent István jubileumi évében mintha tündöklő csillagfény törne át a felhőkön, hogy vezessen, bizalmat hintsen, el még a magyarok Istene.

Lengyel ultimátum Prágához

Varsó, október 1. Már esütörtökön kirobbanással fenyegetett a lengyel helyzet. Egymást érték a véres harcok a tescheni Sziléziában. Éjszaka a prágai lengyel követ jegyzékét nyújtott át Prágában. Közvetlen azután, hogy Prágában átnyújtották a legújabb lengyel jegyzéket, ismeretessé vált Varsóban, hogy a lengyel kormány ezúttal a legnagyobb határozottsággal állított fel követeléseket, amelyekre tizenkét órán belül, vagyis szombat déli tizenkét óráig választ vár.

Hivatalos lengyel jelentés a Teschen Szilézia átadásáról

Teschen vidékét vasárnap két órakor átadják a lengyeleknek.

Varsó, okt. 1. A következő hivatalos közleményt bocsátották ki: A szeptember 30-i lengyel jegyzéket, amely szabatosan körülírta a lengyel kormány követeléseit tescheni Szilézia Lengyelországhoz való visszacsatolása tekintetében, a csehszlovák köztársaság

Hir szerint a lengyel követelések a következők:

1. Csehszki-Teschen város átadása október 2-án.
 2. Teschen-Szilézia többi részének kiürítése október 10-ig, szakaszoként. A szakaszokat a lengyel jegyzék pontosan felsorolja.
 3. Frydek kerületben, aránylag kis területen Lengyelország népszavazást követel.
- A megszállás módja és a határidők pontosan megfelelnek a müncheni egyezménynek.

kormány a teljes terjedelmében elfogadta. A lengyel jegyzék kívánásainak megfelelően Teschen vidékét a lengyel katonai hatóságoknak október 2-án délután 2 órakor átadják. A tescheni körzet, ugyszintén a frystadi körzet többi kerületének kiürítése és

Hol lehet beszerezni a gázvédelmi és légoltalmi cikkeket

A m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter 15600—1938. számú április hó 13-án kelt rendeletével a gázvédelmi és légoltalmi eszközök kereskedelmi forgalombahozatalát iparengedélyhez kötötte.

Tudomásunk szerint több cég kért ilyen természetű iparengedélyt, ezidőszent *Ceszina Lajos vasnagykereskedő* cég kapta már azt meg úgy, hogyha a közönség bármilyen légoltalmi cikket beszerezni óhajt, forduljon bizalommal a fent nevezett céghez, ahol az ide vonatkozó dolgokra a legnagyobb készséggel adnak felvilágosítást a közönség részére.

A müncheni béketárgyalás alkalmával elmúlt ugyanis a közvet-

len veszély, azonban ma semilyen körülmények között nem hiányozhat kelleink közül légoltalmi felkészültségünk sem. Meg kell jegyeznünk, hogy az európai államok már évekket ezelőtt elkészültek légoltalmuk tökéletesítésére s ennek a fejlődéséből ki kell venni részünket nekünk is és minden igyekezetünkkel arra kell törekednünk, hogy egy váratlan válságos idő készületlenül ne találjon bennünket.

Kötelességünknek tartjuk a nagyközönség figyelmét felhívni a közelmúlt hatása alatt arra, hogy életbiztonságát ne hagyja az utolsó pillanatra, hanem ezeket a gázvédelmi és légoltalmi cikkeket saját érdekében szerezzze be.

— Féloldali hűdésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelenként egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

a lengyel katonai hatóságoknak átadása tíz nap leforgása alatt megtörténik. A többi terület határainak megállapításával s e területeken a népszavazási eljárás lebonyolításával, nemkülönben a területátadásokkal járó anyagi elszámolásokkal összefüggő kérdéseket a csehszlovák kormányval való meggyezés útján rendezik. A cseh kormány haladéktalanul intézkedéseket tesz arra nézve, hogy a csehszlovák hadseregben szolgáló lengyelek felszabaduljanak, nemkülönben kiszabaduljanak a lengyel származású politikai foglyok. A lengyel kormány örömmel vette tudomásul, hogy ezzel véget ér egy fájdalmas viszály a két nemzet között, amely ilyen módon a lengyel nép békés szándékainak megfelelően pozitív megoldásra talált.

Varsó, okt. 1. A tescheni és frystadi kerületeknek, melyek október 10-ig átmennek Lengyelország birtokába, területe 540, illetőleg 257 négyzetkilométer. Gyáripari szempontból mindkét vidék nagyon fontos. Különösen nagy jelentőségük van ebben a jablonkovi bányáknak, a karwini barnaszén medencéjével s a trzynieci nagyolvasztóknak. A vitkoviei vaskohó telepek sorsa még nincs eldöntve, mert ez népszavazás alá esik.

Prága, október 1. (Havas.) A cseh kormány becégyező választ adott a tegnapi este átnyújtott lengyel jegyzékre, amely a tescheni terület kiürítését követelte. Ennek a területnek lengyel részről való

Vígsház

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor.

Hétfőn 5, 7, 9 órakor

a leghatalmasabb amerikai világfilm:

Chicagó
a bűnös város

TYRONE POWER-ALICE FAYE

A legújabb magyar híradó!

Mindegyik darabon rajta a szabott ár
Ezért oly népszerű a
Meteor csillár
Egyedárusítás Piac u. 9.

birtokbavétele később történik meg.

Prága hivatalos jelentése Teschen átengedéséről

Prága, október 1. (Havas.) A következő hivatalos közleményt adták ki délután félégységkor:

A köztársaság kormánya ma délelőtt a Hradcsinban Benes elnökletével összeült. Az államtanács ezen az ülésen gondos vizsgálat alá vette a lengyel kormány szeptember 30-i jegyzékét, amely ultimátumot tartalmaz Teschen környék egy részének átengedésére. E követelés tüzetes megvitatása után figyelembevéve a nemzetközi helyzet nehézségeit és a müncheni határozatból folyó körülmények kényszerére alatt a kormány nem tehetett mást, mint hogy elhatározta a lengyel javaslatok elfogadását. *A kormány ezt a kínos határozatot a politikai pártok feletts személyiségével teljes egyetértésben hozta. A kormány annak tudatában döntött így, hogy más elhatározása újabb kínos bizonytalanságokat idézett volna elő.*

MEGJELENT a nyílt árusítási üzletekben foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének szabályozása tárgyában kiadott rendelet. Kapható a „MELIUSZ” könyvkereskedésben.

Örömjongás Varsóban és Teschenben

Varsó, okt. 1. A lapok külön kiadásban jelentették, hogy Prága elfogadta a lengyel jegyzékét. Varsó háza pillanatok alatt lobogódiszt öltöttek s az ucaák visszhangzanak az Olsa vidék felszabadítását ünneplő közönség örömjongásától. A Pilsudszky-térrel Belwedere kastély elé vonultak s ott hódoltak Pilsudszky marsall emlékének. Utána Rydz Smigly tábornok lakása elé vonult a tömeg s ünnepelte a tábornokot. Ezután a tüntetők a német és olasz követség elé vonultak s percekig éltették Hitlert és Mussolinit. A vidéki városokban is hasonló tüntetések voltak. Különösen nagy volt a tüntetés Teschenben. Az itt összevont lengyel csapatok parancsnokánál délután négy órakor egy cseh tábornok jelent meg,

hogy a területátadás részleteit megbeszélje.

Teschen, okt. 1. Tescheni Szilázia lakossága leírhatatlan örömmel és lelkesedéssel fogadta a

A német hadsereg tegnap befejezte az első terület megszállását

A lakosság ujjongva fogadta a bevonulókat.

Berlin, október 1. A német birodalmi haderő csapatai szombaton délnél átlettek a cseh határvonalat. Szombaton fel kettőkor a következő hivatalos jelentést adták ki:

Von Leeb tábornok parancsnoksága alatt a német csapatok a Cseh erdőben levő egykori csehországi határvonalat átlettek Helfenberg és Finsterau között és megkezdték annak az 1. számú zónának megszállását, amelyet a müncheni egyezmény kijelölt.

Berlin, okt. 1. A véderő főparancsnoksága közli:

Leeb lovag, vezérezeredes szakaszai a mai napon céljukat a Moldva völgyi Friedbergtól Tafelbergig elérték. A Berlinben összeült nemzetközi bizottság a megszállást így szabályozta, hogy a német és csehszlovák csapatok között mindig mintegy 2 km-es széles sáv maradjon. Így a német csapatok bevonulása minden zavaró esemény nélkül történt meg. A csapatoktól érkező jelentések mind kiemelik, hogy a lakosság

3 kilométeres semleges övezet

Prága, október 1. Prágában 15.30 órakor a következő hivatalos közleményt adták ki:

Az első övezet kiürítése, amelyet a csehszlovák köztársaság átad a német birodalomnak, október 1-én és 2-án történik meg. Ebbe az első övezetbe tartozik a Cseh-erdőtől délre fekvő terület, beleértve Volary és Felsőbrod községeket. Október 1-én a cseh hadseregnek első sorban a Knizeci Blane és Kvilda közti úttal elhatárolt területet kell kiüríteni, amelyet német csapatok még nem foglalnak el, továbbá a Moldva folyása mellett a Friedauig terjedő út melletti területet Reiterschlíggig, amelyet a német csapatok megszállnak. Biztonsági okokból ideiglenesen 3 km. széles semleges övezetet alakítottak. A cseh csapatoknak kiürítés közben legalább másfél km-nyire kell ma-

radniok a Moldvától délre. A cseh csapatoknak a kiürítés során október 1-én délután két órakor kell a Moldván átkelniük. A német csapatoknak a régi határon szintén délután két órakor kell átkelniük. Különféle intézkedéseket tettek arra, hogy az elszigetelt cseh csapatok, amelyek nem kapták meg idejében a parancsot, utólrhessék csapattesteiket. Ugyancsak intéz-

Varsó, október 1. Beck külügyminiszter délután rádióbeszédet mondott a tescheui Szilázia Lengyelországhoz való visszatéréséről.

— Október elsejét nagyjelentőségű tény teszi nevezetessé — mondotta —, egy régi lengyel terület visszatért az anyaországhoz. Meggyőződésem, hogy — és ezt mindnyájan átérizzük — a lengyel területnek az anyaországhoz való visszatérése nem valami felületes siker. Megvalósulása annak a feladatnak, amely a lengyel köztársaság polgáiraire nehezedett.

lelkesen fogadta a német hadsereget.

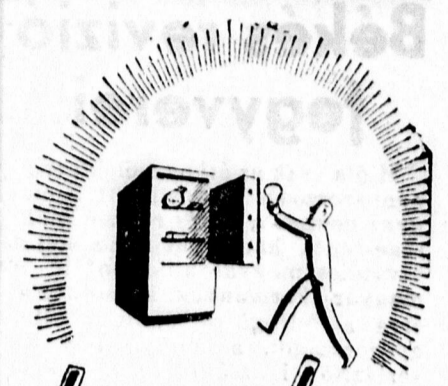
Kuschwarda, okt. 1. Az egykori német-osztrák-csehszlovák határ szögletétől északra szombaton Klein-Pphilipsreuth mellett szintén bevonultak a német csapatok. A csapatok gyalogság, utászok és a légi haderő motorizált egységeiből állnak. Délután 4 órakor zeneszóval léptek át a régi birodalom határát. A virágokkal és viráglámpákkal díszített s felfelgőzött községekben a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a német csapatokat.

Berlin, október 11. (Német TI.) A hadsereg főparancsnoksága a következőket közli:

Az 1. jelölt terület megszállásával megbízott német csapatok szombaton délután a megállapított területek megszállták ezt a vidéket. A lakosság ujjongva fogadta a bevonulókat. A német menetoszlopok a Moldva felé közelednek, amelyet még a szombati napon el is érnek.

Egert és környékét kiürítették a csehek

Eger, október 1. Szombatra virradó éjjel a csehek kiürítették Egert és környékét. A katonasággal, csendőrséggel és védőrséggel együtt vonult vissza Csehországba a város védőrsége is. A szudétanémet párt kerületi vezetősége még az éjjel átvette a rendfenntartó szolgálatot, amelyet főleg frontharcosok látnak el. Ugyancsak kiürítették a csehek éjjel táj-

ÉRTÉK

az elhasznált lámpa is,

HA

TUNGSRAM KRYPTON

KÜLÖNLEGES NEMESGÁZ VAN BENNE. EZÉRT AZ ELHASZNÁLT GOMBAALAKU KRYPTON LÁMPÁT A NEMESGÁZTARTALOM ÉRTÉKÉBEN

Kereskedője visszavásárolja

Kedés történt arra, hogy tegyék értelmetlenül, vagy legalább is jelezze kielégítően az aknamezőket, amelyeket volt csehszlovák területen létesítettek. A német-cseh határon fekvő hat ponton a német és cseh hadsereg összekötő tisztjei érintkezést tartanak fenn.

ban Franzabadot is. Franzabadal azonban nem lehetett érintkezésbe lépni, mert a csehek elfűrésztették a távíróoszlopokat és ezzel elválták a várost a külvilágtól. A csehek még péntek este gépfegyverrel lőtték rá azokra a szudétanémetekre, akik Eger városát megközelítették. Ilyen lövöldözés során egy szudétanémetet agyonlőttek.

Nem mond le Benes, de környezetében nagy változás várható

London, okt. 1. A Reuter iroda értesülése szerint cáfolják Benes elnök lemondásáról szóló híreket, de nagy változás várható a közeljövőben az elnök környezetében. Nagy befolyást gyakorolt lord Runcimannak az a javaslata, nem szabad tünni, hogy a csehszlovákiai pártok és személyek, akik az

ország szomszédai iránti ellenséges politikát céltudatosan előmozdították, folytathassák ezt az agitációt és szükség esetén törvényes eszközökkel kell üzemelniük végetvetni. Prágában kétségkívül sok személyiség és politikai párt így gondolkozik.

Hungária filmszínház
 Ma, vasárnap: d. u. 3, 5, 7, 9-kor
 Hétfőn: d. u. 5, 7, 9 órakor.
 a vidám magyar filmatrakciónk:
Péntek Rézi
 TURAY IDA címszereplésével.
 Paramount világhíradó!

Az Apollóban
 Ma, vasárnap: d. u. 3, 5, 7, 9-kor
 UTOLJÁRA: a
Néma vár ANNABELLA
 nagyhatású filmdrámája
 Gazdag kíséző és híradó.

Békés revízió fegyverei

Mióta csak az átkos emlékü trianoni szerződés megszületett, a magyar nemzet a békés revízió szükségességét hangoztatja. Ez volt a hivatalos magyar álláspont is, a magyar kormányok külpolitikája erre a felfogásra épült fel. Magyarország, a magyar nép oly vérlázító igazságtalanság érte Trianonban, hogy nemcsak régebbi gúzsakötöttségüknek és fogyatékos erőiknél fogva, hanem főleg az igazságba vetett hit erejében bizva követelhetjük szívósan, hogy a rajtunk elkövetett igazságtalanság jóvátételesség és elégtételt, reparációt, revíziót kapjon a magyar nemzet.

Felémelő tudat a magyarságra, hogy ami most a müncheni egyezményben bekövetkezett, tulajdonképpen ilyen békés revízió. A hatalmassá lett német birodalom dinamikus ereje elsősorban a német kérdésben érvényesítette a békés revízió elvét, de nem feledkeztek meg a magyar és lengyel követelésekről és mint immár ismeretes, a békés revízió menete szövegetetett le Münchenben a magyar kérdésben is.

A világtörténelemben most történik meg először, hogy fegyveres beavatkozás, háború és vérontás nélkül módosulnak országhatárok. A négy európai nagyhatalom államférfiainak bölcsessége teremtetten meg azt az üdvös helyzetet, hogy tagadhatatlan, hogy Csonka-Magyarországról indult ki a békés revízió gondolata. Ne sopánkodjon azon senki, hogy Magyarország nem szakíthatja le rögtön a diadalra jutott elv gyümölcseit. Fő dolog, hogy a jég megtört és elindították útjára a háború nélküli békés eszközökkel kivitt területi rendezést és vérontás nélkül kerülnek anyaországukhoz vissza népek és nemzetiségek.

Nagyjelentőségű, hogy a müncheni négyhatalmi tanácskozáson az európai nagyhatalmak elismerték Magyarországnak a jelenlegi Csehszlovákiában élő magyar nemzetiségre, elszakított testvéreink visszatérésére való jogát, vele az általuk lakott területek visszaszerzésére való követelést. Tudjuk, hogy mi a további folyamány. Ha közvetlen meggyezés a területi követelésekre nézve három hónap alatt nem sikerülne, akkor a négy nagyhatalom képviselője újra összeül és maguk döntenek, éppen úgy, mint ez történt a szudétánémet kérdésben. Csehország esetleges renitenskedésével szemben pedig fennáll az a tény, hogy Németország és Olaszország nem garantálja Csehszlovákia határait mindaddig, míg Magyarországgal és Lengyelországgal meg nem egyezik. Ez a kikötés fogja kényszeríteni a cseh kormányt, hogy a magyar és lengyel igazságon és jogon alapuló követeléseknek eleget tegyen.

A békés revízió eme menetét figyelembe véve, láthatjuk, hogy most nem lehet ölbetett kezekkel ülni, nem lehet, hogy a sült galamb a szánkba repüljön. A hivatalos magyar külpolitika megteszi a magáét, mintahogy eddig, ezután is, sőt még fokozottabb eréllyel és lankadatlanul dolgozik a magyar álláspont érvényesítéséért, mely nem más, mint a magyar lakta területek feltételei nélküli visszaszerzése, a többi felvidéki nép-

esség számára pedig az önrendelkezési jog megadása.

A közvélemény bizhat a magyar külpolitika legfőbb irányítóiban, de emellett a bizalom mellett magára a társadalomra is feladat hárul. Ilyen feladatnak és kötelességnek jelezzük, hogy mindenki, akinek módjában van, tegyen meg mindent a külföld felvilágosítására. A propagandának óriási ereje van. Egy hazug, de szívós propagandának köszönheti a most póruljárt Csehszlovákia is létét és azt, húsz éven át fennállhatott eddigi területében, leigázva idegen népek millióit. Ha ilyen ereje van a hamis és hazug propagandának, mennyivel hatásosabbnak kell lenni az igazságon alapulóknak. A magyar propaganda fegyverével minden magyar élhet, akinek külföldi összeköttetése van, aki idegen nyelveken beszél, vagy ír. Hallhattuk, hogy mennyire befolyásolták a francia és angol miniszterelnököket az anyák szavainak levelei, kik békét óhajtottak.

Ragadjon meg minden magyar a békés revízió fegyvereit. Irjanak leveleket külföldre, ismerősöknek, nem ismerősöknek, államférfiaknak, politikusoknak. Néhány kifejező és hatásos mondatban írjanak a magyar követelés jogosságáról, írják meg, hogy egymilliónál több magyar él rab életet a mostani Csehszlovákiában, írják meg, hogy színmagyar felvidéki területeket, történelmi magyar városokat ra-

boltak el tőlünk, írják meg, hogy mit kell most szenvedni magyar testvéreinknek, írják meg, hogy ez így nem maradhat, ha tartós békét akarnak Európában. A francia miniszterelnököt jobban meghatóta a fiaiért, férjéért aggódó anya békét óhajtó levele, minden bármiféle hivatalos iratnál. — Tegyük úgy, mint a francia és angol anyák, kik levelekkel árasztották el az államférfiakat. Aki idegen nyelven ír és beszél ragadjon meg közlünk a békés revízió fegyverét, a tollat és harcoljon vele — a győzelemig.

Chamberlain kérésére halasztotta el 14 órával Hitler a bevonulást

Berlin, okt. 1. A német hadsereg szombaton kezdte meg bevonulását a müncheni egyezményben kijelölt első megszállási szakaszon. Stubenbachtal Rehbergen és Krumaun keresztül egészen Katlitzig ma délután 2 órától kezdve már mindenütt vörös horogkeresztes zászlókat lenget a szél és a német birodalom felségjoga alá kerül a Csehország részéről átadandó terület első szakasza. Ismeretes, hogy Hitler kívánságának és többszöri kijelentésének megfelelően a német csapatoknak már pénteken éjjel 12 óra után kellett volna átépnie a cseh határt. Ez az eredeti terv azonban megváltozott, még pedig érdekes előzmények után. Pénteken dél-

előtt ugyanis az történt, hogy Chamberlain angol miniszterelnök a Hitlerrel való találkozón arra kérte a Führert: ne ragaszkodjék a német hadseregnek az éjjel 12 órakor való bevonulásához, hanem néhány órával halasztassa el ezt a tervet, hogy a prágai kormánynak módjában legyen megfelelő intézkedéseket tenni a cseh csapatoknak a szöbátforgó területről teljes rendben leendő elvonulása ügyében.

Hitler teljesítette az angol kormányelnök kérését és ez a magyarázata annak, hogy a német hadsereg osztagai csak a kora délutáni órákban indultak el az első szakasz elfoglalására.

A cseh propaganda miniszter rádióbeszédében már nem is beszél a magyarokról, mint a cseh állam tagjairól

Varsó, okt. 1. (Havas.) Vavrečka tárcanélküli miniszter, volt propagandaminiszter, beszédet mondott a rádió mikrofonja előtt. Beszédében vázolta a legutóbb kialakult nemzetközi helyzetet, majd így folytatta:

Az új államban becsületes mun-

kával és önfeláldozó szellemmel új hazát fogunk kialakítani. Ebben az államban csupán csehek, szlovákok és rutének lesznek, akiket testvéri egyetértés fűz egymáshoz. Ezek az elemek összhangban olvadnak majd össze az újalakított állammal.

Anglia egy két gyarmatot enged át Németországnak

Páris, október 1. A Newyork Herald londoni értesítése szerint Chamberlain miniszterelnök a pénteken létrejött angol-német meggyezés alapján új értekezlet öss-

szívását készíti elő, amely nem-sokára össze fog ülni és amelynek során Anglia igyekezni fog egy-két afrikai gyarmat átengedésével kielégíteni Németország gyarmati

Gyapju fonál nagyraktár

Perzsa, kelim és az összes kézimunkák nagy váaszékján
Pikó József, Kossuth utca 4. szám.

BUTORHUZATOK

minden minőségben nagy választékban

Paplan műselyemből fehér vattával P 20⁵⁰

Storfüggöny szép kivitelben P 5⁷⁰

Modern csipke és másfajta függöny anyagok, ágyterítők gumikabátok, futó és nagyszőnyegek legolcsóbb árban!

Haas Lipót

Linoleum és Szőnyegház

Ferenc József ut 58. Telefon: 29-63 Megyeháza mellett.

követeléseit.

Anglia állítólag fel fogja kérni Franciaországot, hogy keresse Anglia példáját és az összebékülés érdekében hasonló áldozatot hozzon.

A csehek felrobbantották a Lauscher folyó három hidját

Több szudétánémet megsebesült.

Seifhennersdorf, október 1. A város polgármesteri hivatalának jelentése szerint szeptember 30-án este nyolc óra felé a cseh katonaság a lakosság előzetes figyelmeztetése nélkül a Lauser-folyócska három hidját Grund és Georgenenthal községekben a levegőbe röptette. A két híd a prága-rumburgi vonalon fekszik. A közeli házakat a szörnyű robbanások teljesen tönkretették. Több szudétánémet megsebesült. Valamennyi magafeszültségű áram és telefonvezeték elpusztult.

Az angol admirális első lordja lemondott

London, október 1. Duff Cooper, az admirális első lordja lemondott.

London, okt. 1. A miniszterelnökség közölte a lemondott Duff Cooper és Chamberlain közötti levélváltást. Duff Cooper lemondólevele a következőképp szól:

— Miniszterelnök úr! Végtelenül sajnálom, hogy az Ön nagy diadaláná percében vagyok kénytelen disszonáns hangot megütni, olyan okokból, amelyek Ön már ismer és amelyeket kellő időben az alsóházban fogok megmagyarázni, mélyeséges bizalmatlansággal viseltetem ama külpolitika iránt, amelyet a jelenlegi kormány követ s valószínűleg továbbra is követni fog. Tekintettel a meggyőződésemetre, úgy érzem, hogy a becsületes és lojalitás parancsolja, hogy beadjam Önnek lemondásomat, amelyet mély sajnálattal teszek, mert nagyon büszke voltam jelenlegi állásomra s nagyon hálás voltam Önnek, hogy ilyen bizalmat mutatott irántam s mindig oly jó és türelmes volt velem szemben.

Chamberlain levelében a következőket felelte: Öszinte sajnálattal vettem lemondó levelét. Miután azonban tudom, hogy Ön őszintén meg van győződve arról, hogy a mostani kormány külpolitikája téves, egyetérték Önnel, nem volna helyes, ha továbbra is a kormány tagja maradna. Mielőtt lemondását elfelsége a király elé terjesztem, köszönetet akarok mondani Önnek ezért a munkáért, amelyet fontos állásban teljesített. Meg vagyok győződve arról, hogy az állampolitikai körüli ellentétek nem okozhatnak szakadást személyes viszonylatunkban.

Duff Cooper az alsóház hétfői ülésén közli lemondását.

Ha egy új márkás rádiót vásárol a régiért nagy árat fizet

Földes Sándor

Püspöki palota

A felvidéki magyarság üldözése tovább tart

Balassagyarmat, okt. 1. A cseh-szlovákiai magyarság üldözése tovább tart. Egy garázda, nagyjából kommunistákból álló csoport fosztogat. Az Ipolyon túl levő tótygarmati szőlőkben több magyar gazda pincéjét feltörték és magukkal vitték a bort, a gazdasági eszközöket és terményeket.

A cseh esendőség tetlenül türi a garázdaalkodást s a falvakban a kommunisták és magyarelleneseik a koreszmákban biztatják a lakosságot, hogy népszavazás esetén a csehek mellett szavazzanak. Ennek fejében adócsökkentést, hivatali állást s nagy adókedvezményeket helyeznek kilátásba.

A csehek szabadon engedik a német foglyokat

Prága, október 1. Az itteni rendőrség fogházából szabadon engedte a német birodalmi foglyokat s az eszenvedett bántalmazásokról tegnap a prágai fogházban a német követség három tagja jelenlétében hivatalos jegyzőkönyveket vettek fel. A prágai

szendőrszónok megígérte, hogy a vétkes tisztviselőket megbüntetik. A külügyminisztérium megígérte a német követségnek, hogy az ország többi részében is haladéktalanul szabadon engedik a német birodalmi foglyokat.

Súlyos szerencsétlenség a Piac utcán

Somogyi Zoltán világitási vállalati tisztviselő motorkerékpárja belerohant a 7-es számú villamosba, Somogyi nyílt lábtörést és koponyatörést szenvedett

A tegnapi napon, pár perccel 12 óra előtt ismét súlyos szerencsétlenség történt Debreczenben. Ezúttal a Piac utcán a Pannónia garázs udvaráról kihajtó motorkerékpáros és az éppen ott elhaladó villamos között történt karambol, melynek következtében Somogyi Zoltán 31 éves világitási vállalati műszaki tisztviselőt, emléklapos hadnagyot életveszélyes sérülésekkel szállították a közrendészeti kórházba.

A szerencsétlenség előtt negyedórával érkezett Somogyi Zoltán motorkerékpárján a Pannónia garázsba. Tizenkét óra előtt tíz perccel a motorkerékpárra még az udvaron felülre hajtott ki a Piac utcára, ahol a déli órákban hatalmas tömeg sétált. Ugyanakkor érkezett oda a Nagytemplom felől az állomáshoz tartó 7-es számú

villamoskocsi, melyet Szabó Lajos HÉV kocsivezető vezetett.

A motorkerékpár, melynek száma D 337-es, sebesen hajtott ki a garázs udvaráról s bár a kocsivezető szabályszerűen csengetett, majd a motorost megpillantva nyomban fékezett is, nem tudta megakadályozni a szerencsétlenséget. A villamoskocsi első része elkapta a motorkerékpárt és mintegy nyolc méteren keresztül maga előtt toltta, majd kivágta az út szélére, a gyalogjáró felől eső belső oldalon.

Az erős összeütközés következtében Somogyi Zoltán jobb lábszáran nyílt törést és súlyos koponyatörést szenvedett. Véresen bukott le a motorkerékpárról, azonban eszméleténél volt és arra a kérdésre, hogy hol érez fájdalmakat, elmondta, hogy a lábán és fe-

jén érez hasogató fájást. Nyomban értesítették a mentőket, akik percek alatt a helyszínre érkezve Somogyi Zoltánt a közrendészeti kórházba szállították. Lábat nyomban gipszbe helyezték. A fejsérülése nagyon súlyos, azonban az orvosok bíznak benne, hogy sikerül megmenteni az életnek.

A szerencsétlenségről értesítették a rendőrséget, ahonnan Szabó Gyula rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője szállt ki Sárly István detektívvel, majd később Császár Péter detektívfelügyelő és Misky Árpád csoportvezető is megjelent a helyszínen, míg a HÉV részéről dr. Tarján Oszkár főtanácsos szállt ki a szerencsétlenség helyére. Óriási tömeg vette körül a karambol színhelyét, ahol a feldöntött motorkerékpárból szivárgott a barna olaj s vérvomok látszottak a sín mentén. A villamos forgalom is közel félórán szünetel, amíg a vizsgálat befejeződést nyert. A tanúk véleménye szerint a kocsivezetőt nem terheli felelősség, csengetett és amint a motorkerékpárost megpillantotta, nyomban fékezett is. Azonban a kocsi már nem lehetett idejében megállítani. Közel 30 tanút idéztek be a rendőrségre, akiket a Piac utcai karambol ügyében kihallgatnak a vizsgálat érdekében.

A szerencsétlenül járt Somogyi Zoltánnak fiatal felesége, mialatt a szerencsétlenség történt, a DMKE-ben feküdt, ahol a napokban született a fiatal, közszereletben álló házaspárnak kislánya. Az aggódó Somogyi Zoltánné már szombaton több ízben érdeklődött férje után, hogy miért nem látogatta meg s most gondosan titkolják előtte a hozzátartozók férje szerencsétlenségét.

Az esti órákban érdeklődünk Somogyi Zoltán állapota felől s mint értesülünk, az változatlanul súlyos, de remény van rá, hogy a fiatal szervezet megbirkózik a súlyos sérülésekkel.

Magyar származású katonákat vittek Prágába

Magyaróvár, október 1. Nagyobb létszámú színmagyar csapatot Prágába irányítottak. Valószínűleg azzal a céllal vitték őket Prágába, hogyha ott zendülés törne ki, azt magyar katonákkal verjék le.

Minisztertanács

Budapest, október 1. (MTL) A kormány tagjai szombat délelőtt feltizenkettőkor Imrédy miniszterelnök elnöklétével minisztertanácsot tartottak. A miniszterelnök tájékoztatta a kormányt a müncheni négyhatalmi egyezmény következtében beállott politikai helyzetről, majd a folyó ügyek letárgyalása után a tanácskozás félháromkor véget ért.

Tiszaújlaknál már lövészárkokat készítenek a csehek

Mátészalka, október 1. A csehek a határmentén ismét élénk tevő-

kenységet fejtenek ki. Tiszaújlaknál lövészárkokat készítenek. Az utakon gerendákból torlaszokat készítenek, a hidakat aláaknázták. A cseh kommunisták a menekültekre hajtóvadászatot rendeznek. Badalonál a kommunisták gépfegyvereket helyeztek állásokba.

Chamberlain kapja a Nobel-díjat

Stockholmi jelentés szerint javasolni fogják, hogy a Nobel békedíjat legközelebb Chamberlain kapja. Lisszabonban, mint az egyik lap jelenti, mozgalom indult emlékszóbor felállítására, Lisszabon egyik legszebb nyilvános parkjában „Chamberlainnak — a hálás anyák”. Batáviában gyűjtés indult Chamberlain-alapra.

Saját készítmény

remek szabás
finom kivitel

P 48'—,
P 58'—,
P 78'—,
P 88'—
egységáron

Grünfeld
ADOLF ÉS TÁRSÁNAK
Kisdiploma mellett.

A szerencsétlenség színhelyén.

Csehország új térképe készül

Csehszlovákia új határrendezése megváltoztatja lényegében a térképet. A Trianonban összekalapált Csehország nemzetiségei elszakadnak és nagy területeket kénytelen elengedni Csehországnak.

A németek elkapcsolása 22.000 négyzetkilométernyi területnek és 3.5 millió lakosnak a kiválását jelenti Csehországból.

A német igényekkel szemben, ha csak a magyar nyelvterületet vesszük is az új határnak, akkor az északi határ mentén 12.000 négyzetkilométer terület jön vissza egymillió lakossal. Az északi vidéken is 12.000 négyzetkilométer terület jön vissza 600.000 lakossal. Ezek a területeken jelenleg 25-30.000 csehszlovák közigazgatási alkalmazott él betelepítve. Van olyan lakosság is, melynek telepítésével rontani akarták a magyar és tót lakosok arányát.

Megoldás előtt van a lengyelek kérdése is. Az északi részen 2-3000 négyzetkilométernyi terület kerül el-

csatolásra és többszáz ezer lakos. A lengyelek igényelte terület egyike a legértékesebbeknek, mert magában foglalja az igen értékes szén-termelő morva-osztrai vidéket. A rutének, több, mint félmillió a számuk, kétmillió tót, több mint egymillió magyar és mintegy 300.000 lengyel válik ki Csehországból, ha a nemzetiségek szerinti szétválasztás bekövetkezik.

Csehországból 50.000 négyzetkilométernyi terület szakad ki és a megmaradó cseh terület annyi lesz, mint a trianoni magyar terület volt eddig. Az új cseh térkép megváltoztatja Csehország gazdasági térképét, mert a felsorolt vidékek lekapcsolásával az iparos Csehország inkább agrár ország lesz. Elveszít szén és só kincseit, vasbányái is elkerülnek, vele a nagy iparvidék.

A Szudéta terület átkapcsolásával azoknak a németeknek a száma, akik a Duna medence bűzájára vannak utalva 18 millióra emelkedik. A birodalom népessége közel 80 millió lesz most.

Igy határoztak Münchenben. A feketére festett területeket október 1-7-ig megszállják négy részben (I, II, III, IV. sorrendben) a német csapatok. A csikozott és pontozott területek sorsáról a nemzetközi bizottság, illetőleg népszavazás dönt.

A kincseshegyi tó

Másképpen nevezhetnénk a Liget téri tónak is. De ma már helyesebben nevezhetnénk: »mocsár«-nak, ebből kifolyólag »szűnyogfészek«-nek is. A Liget téri tó fekszik a Árpád téri től keleti irányban a nyíregyházi vasútvonalon túl a csapókerti templom és iskola, az Alvinci téri iskola s Olajút közli a középponton. Kászón, Zwingli, Luther, Thormaí István, Hodászi, Lukács, Szikszay, Kincseshegy, Bálint pap uccák torkolnak bele; Csapókert s Nyilastelep határvonala, Kunosi ucca déli oldalán.

Télen, mint korcsolyázó tó volt ösmeretes. Nyáron haltenyésztési kísérleti s csónakázó hely.

A tó körül cserjéket, csemete fákat ültetett a város, de bizony ezek elég elárult állapotban vannak.

A tó kiszáradó, kivesző félben van, különösen a nyugati fele, melyen a felszínre került fenéken vízi növények, víznyós helyet szerető füvek, e szigetek környékén pedig káka, szittyó tenyész.

Mondanom sem kell, hogy e terület éppen ezért a békák kedvenc tanyája, mely már Szentgyörgy napja előtt két héttel megfelelő zenével szórakoztatja a környéket egész késő ősziig.

E tanyá ma már békafencsét termel, s vize is nyákos zöld a rohadó növényi részekből. Párolgása is egészségtel-

len gázokat termel s a levegőt szagos illatával megfertőzheti. A tó egész rendszere arra az időre emlékeztet, mikor Debrecen város belsejében is az uccákon nyílt, bűzös, békák települ szolgáló árkok húzódtak végig, melyeknek tisztítása, s az iszaptermeknek a partokon szétterítése még sokkal több panaszra adott okot.

Ha a szűnyogfészkek felkutatására történik városi, fővárosi intézkedés, lehetetlen, hogy a gondos figyelmet kikerülje a kincseshegyi tó, mely szűnyogok rajával látja el az egész vidéket.

A gyökeres orvoslásnak nincs más módja, mint minél előbb betemetni az egész ügyis kiszáradó félben levő mocsártelepet.

Az Alvinci téren, de egyébtől is a környéken nagy számban vannak magas homok dombok, melyek bőséges anyagot szolgáltatnak a tó betömésére, a Liget téri s Alvinci téri planirozására, melyre városi építési, közegészségügyi, munkaalkalom adása szempontjából oly sürgős szükség van!

Kétségtelenül nagy szükség van a jó ivóvíz s bővízü kutakra is egészségügyi védekezési szempontokból, de ezek mellett még nem biztosítható a közegészségügy fenntartása s fejlesztése, ha a békatelep, szűnyogfészek a város s sűrűn lakott pontján elnézést talál.

Békéscsaba

legforgalmasabb helyén, 42 szobából és vendéglőhelyiségekből

álló SZÁLLODA ÉPÜLET ELADÓ, előnyös fizetési feltételekkel. Felvilágosítást nyújt a Békésmegyei Kereskedelmi Bank RT Békéscsaba

Soha ennyi házasságot!

Két hét alatt több, mint száz pár esküdt meg sürgősen, dispenzációval a debreceni anyakönyvi hivatalban.

Az anyakönyvi hivatal egyike azoknak az intézményeknek, melyeken minden idők társadalmi életének legjellegzetesebb tünetei félreismerhetetlenül átvonulnak.

Születés és eljegyzés, házasság és halál — az emberi élet nagy stációit itt nyernek megörökítést, ebben a napsütéses, Fűvészkert ucai hivatalban. De, ha az ember mélyére néz az anyakönyvi hivatal statisztikáinak, a sötét és rideg számsorokból egy egész kor képe bontakozik ki meleg, eleven, lüktető emberi sorsokkal.

A háború utáni esztendőök megnövekedett halálozási száma rámutatott arra, hogy a nagy világegyeszen keresztül ment emberiséget valami mély betegség pusztítja. Ez a betegség tizedelte meg azokat, akik átvégődtek a vérivataros éveken, hazakerültek a lövészárokból és itthon elhulltak a mindennapi élet csataterén. A rossz gazdasági conjunktúra, állásnélküliség, megnehezített életviszonyok, leépítések a maguk tönkrement idegzetű embereivel, önkéntes halálba menetel ezreivel talán még több áldozatot követelt, mint a véres háború négy esztendeje.

A születések statisztikája megcsökkent. Ez újabb epidémiájára mutatott rá a válságok két évtizedének. Aztán megcsökkentek a házasságok. A középosztály egyszerűen beszüntelte a családalapítást. Örülök, ha magam élet — mondották a férfiak. Meg tudok magamban is élni, — adták ki a jelszót a nők, a dolgozó nők, a flapperok és a kor modern, ezer féle típusba gyúrt emberalakjai.

Később a válások számának ijesztő megnövekedéséről beszélt a statisztika, ez a kérelhetetlen görcső, mely a rideg kétszer kettő röntgensugaraival világít be a problémák legmélyére. Válságba jutott ebben a problémáktól görnyedő korban a családi élet is és volt idő, amikor a válások száma csaknem megközelítette a házasságkötését.

Aztán ez is elmúlt és pár esztendője házasság-dömping tört ki. Az anyakönyvi hivatalokat megrohámolták a szerelmes párok. Egyszerre mindennél fontosabb és sürgősebb lett a házasság. Végigvonult az emberiségen egy hullám a vágyak az otthon, a fészek-élet, a család felelőssége után.

Aztán elmúlt ez is. Normális mederbe terelődött a helyzet és már azt hittük, hogy az 1938-as év nem hoz semmi meglepőt, semmi kirívót.

Tévedtünk ezuttal is... A gyorsan bekövetkező világegyeszenek, a történelemmé ágaskodott napok tükre felkísértett az anyaköny-

vi hivatalban is. A lázas feszültség, idegpattanásos, lidérenyomások várokozás, mely megfeküdte pár hónapokon keresztül az emberiséget egyszerű szerelmeket értelt pár hét alatt házasságra. A történelem forró szele tekervényes és éreltette a gyors ismerettségét és egymás karjába kegette az embereket.

A debreceni anyakönyvi hivatalban két hét alatt több, mint száz pár esküdt meg. Dr. Tolnay Elemér és dr. Lengyel József anyakönyvvézetők alig bírták elvégezni a szerfartásokat. Egymásután jöttek a párok, a legtöbbször dispenzációval. Egyszerre sürgős volt a házasság... a világtörténelem dobolt az ablakokon és ezek a fiatal életek, mielőtt magával ragadta volna őket az idők rohanó áradata, egy kicsit emberek, szerelmek és boldogok akartak lenni.

— Éjjel is jönnének, ha tartanánk hivatalos órát — mondotta munkatársunknak egyik tisztviselő. Egymásután iratkoznak fel a fiatal párok. Nem mondom más esztendőben is emelkedett a házasságkötések száma, ilyenkor, szüret felé. De ennyi fiatal párt soha nem láttunk.

— Megjédtek... összeretelte őket a vihar szele — mondotta egy másik mosolyogva...

— Lehetséges, hogy most már a helyzet nyugodtabbra fordultával megszűnik ez a házassági-ostrom is — mondotta munkatársunknak a tisztviselő. De kétségtelen, hogy még ilyen arányú házassági kedvet, mint főleg az elmúlt két hét alatt, soha nem tapasztaltunk.

Ennyi haszna mindenestre lesz ezeknek a riadalmas nyugtalan időeknek. Összehozott egy sereg fiatal életet — remélhetőleg egy annál nyugodtabb, tisztább, szebb jövőre.

(?)

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsgyűléseiből származó két darab bikaborjú és 5 darab fűszörjű október hó 10-én, hétfőn d. e. 9 órakor a debreceni baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerül. *Gazdasági tanácsnok.*

HIRDETMÉNY. Értesítem a város érdekelte lakosait, hogy a Kossuth utcának a Ferenc József út és a Pénzügyigazgatóság épülete közé eső szakaszán a kocsiút-burkolat átépítését f. hó 3-án megkezdjük. Ennek következtében az udvarokba való behajtás nem lesz lehetséges. *Dr. Vida Szűcs Imre sk., műszaki tanácsos.*

Nem pusztá álom a reménység!

Természetes tehát, hogy az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a reményt **előidézze** és **fokozza**. Ez leginkább elérhető a magy. kir. osztálysorsjáték által, mert akinek sorsjegye van, a apos a kilátása hogy egy kis befektetés árán gyorsan nagy vagyonra tenet szert.

Hol nyerhet most 10 ezer, 20 ezer, 30 ezer, 40 ezer, 50 ezer, 60 ezer, 70 ezer, 100 ezer vagy 400 ezer pengőt! Az osztálysorsjáték módját, alkalmát ad mindenkinek, hogy kisebb-nagyobb nyercmenyben részesüljön bárki. mert mindenkinek és az összes sorsjegyeknek egy-örme a nyerési esélye. Az új sorsjáték buzsza már október 15-én kezdődik, tehát

szerecsse fel! Aki mer, — az nyer!

Az I. osztály sorsjegyek hivatalos ára az összes főárusítónál:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
28 pengó	14 pengó	7 pengó	3 1/2 pengó

Allandó és kitartó játék által érhető el eredmény!

„A magyarokat kifosztják és aki panaszt mer tenni, az egyszerre csak eltűnik”

A cseh rémuralom borzalmait egy megszökött felvidéki fiú elbeszélésein keresztül

Szinte lányos vonású, fiatal fiú a 22 éves Marót Imre, aki egy koromsötét éjszakán Balassagyarmat közepén hason esuzott át másfélkilométeres tengeriföldön, hogy megszabaduljon a cseh rémuralom nyomasztó terrorja alól. Szerencsésen átkerkezett és most az átélte szörnyűségeket minden szenvedése átízik hangján, ahogy a „Debreczen” munkatársának elbeszéli az utolsó hetek történetét.

— Mindig türhetetlen volt a magyarság helyzete — mondja Marót Imre. — Jogunk nem volt, állást nem kaptunk, az adókkal pedig fojtogatott bennünket a cseh uralom. Ami azonban már harmadik hónapja folyik, az egyenesen türhetetlen.

— Miben nyilvánul meg a csehek terrorja? — kérdezzük Marót Imrét.

— Kicsérélték a hatóságok régi embereit. Csendőrök, hivatalnokok mind új emberek lettek, főleg kommunis-ták. Ezek megkezdtek a rekvirálást, fosztogatást. A magyar házakat végig járják és ami élelmiszert csak találhatnak, azt mind lefoglalják. Baromfit, sertést összeszednek és elviszik. De nemcsak élelmiszert rekvirálnak, hanem ami megtetszik nekik, mindent magukhoz vesznek. Arany és ezüsttárgyakat, ékszereket egyszerűen zsebükbe sülyesztnek a rekvirá-lási végző hatósági emberek...

— Panaszt nem próbáltak tenni?

— Eleinte volt néhány ember, aki tiltakozni merészelt. Ezeket behívták a csendőrökhöz és két-három napig ott tartották. Valamennyien véresre verve, embertelen kínzások után kerültek haza. A szomszédunkban volt egy 52 éves gazdaember, akitől még a velőmag készletét is elvitték. Panaszra ment, hogyha már a családja, kilenc gyermeke szájából kivették a kenyeret, legalább annyit hagyjanak meg, hogy a kis földjét betudja vetni. Olyan embertelenül elverték, hogy két nap múlva belehalt. A felesége sírva panaszkodott a faluban. Egyik csendőr megfenyegette, hogy meg ne hallja mégegyszer azt, hogy halálraverték az urát. Másnap az asszonyt agyonlőve találták meg a falu határában...

— Az ilyen vérlázító kegyetlenkedések azonban egyáltalán nem szór-

ványos jelenségek. Szinte naponta előfordulnak. Formálisan úgy néz ki a helyzet, mintha a felesérelt hatósági emberek olyan utasítást kaptak volna, hogy ki kell írtani a magyarságot.

— Maga a cseh lakosság, hogy fogadja az eseményeket?

— Erősen lázadovva. Tele vannak panasszal, ami érthető is, hiszen a lakosság szószeros értelmében éheznek. Akinek nem volt pénze, hogy előre bevásároljon magának és felhalmozzon bizonyos készletet, amit aztán most rejtegetnek, azok bizony lecsökentett élelmiszerradag mellett tengődnek. Ennek következtében a kommunis-tákat kivéve a cseh lakosság körében erősen háboruulenes a hangulat. A legtöbben azt mondják, hogy igaz van a németeknek és magyaroknak és teljes joggal követelik vissza a német és magyar lakosság által lakott területeket.

— Jellemző arra, hogy mennyire háboruulenes a csehek körében a hangulat az a közelmúltban leplezett orvosotrány, melyet aztán elhallgattak a csehok. Prágában egy klinika működött heteken keresztül, melynek az volt a foglalkozása, hogy hatalmas összegekért untauglichokat gyártott. A kart, lábat egyetlen in átvágásával, fájdalommentes műtéttel bénává tette. A cseh lakosság tömegesen tódult az untauglich-gyárba, hogy a háborutól megmeneküljön. A csehok hazafias lelkesedésére másik jellemző eset is akadt, amikor egy férfi azzal jelenkezett ezen a klinikán, hogy operálják át nővé, hogy biztosan megmeneküljön a háboruban résztvételtől.

— Ezek az esetek jellemzők a világháboruból is jólismert cseh hősiességre, — mondotta bucsuzóul Marót Imre. — Az viszont éppen a cseh köztársaság életében igazolódott be, hogy a gyáva ember tud a legkegyetlenebb lenni. Nyugodtan állíthatom, hogy a 20 esztendő cseh rémuralom napjai után nincsen az a felvidéki kisebbségi, legyen az szlovák, rutén, magyar, vagy német, aki ne üdvözölné örömmel a megszabadulás gondolatát. De tovább megyek — még azok a fel-

NIKOPÁLL szipkában

Minden dohánytőzsdében kapható! **NIKOPÁLL** betéttel dohányozzon,

1 elegáns bakelit szipka és 5 betét ára 1.50 P mert az egészségre ártalmas nikotin, pyridin, kátrány, gyanis 1 betét, mely 40 cigarettára elég — 16 P stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és a tüdőbe

vidéki csehok, akik ismerték a magyar hazugságok és borzalmak országának uralmat, azok is teljes szívvel kívánkoznak vissza magyar impérium alá a nyomasztó uralma után.

(parvus.)

Egy csodálatos megfiatalítás és átváltozás története

Hogyan fiatalította meg magát nyole évvel Szikora Gergely s miként változott át Nagy Jánossá?

A rendőrségi akták néha egészen csodálatos történeteket őriznek. Olyanokat, melyek egyébként csak a fantasztikumok birodalmában találhatók, a bűnügy világában azonban nincs lehetetlen dolog.

Igy történt, hogy egy Szikora Gergely nevű 24 éves fiatalember 16 évesé fiatalította magát, anélkül, hogy ehhez akár Voronoff, akár Steinach professzor művészetét pillanatra is igénybe vette volna. Sőt ennél meglepőbb természeti jelenséget is előidézett: egyszerűen átváltozott Nagy Jánossá, mint arról a hiteles bűnügyi krónika pontosan beszámol.

Valakit leszállítanak a vonatról

A nem mindennapi esetet egy végeredményben egészen szimpla, jelentéktelen kis epizód indította el. Nagy János, akit akkor még nemesen dallamos nevén Szikora Gergelynek neveztek, utazni akart. Talán egyszerűen azért, mert nyár volt és ilyenkor minden valamirevaló ember utazik. Ki Velencébe, ki a Semmeringre. Szikora Gergely szerényebb volt és megelégedett egyszerűen Hajdúnánással. De ide viszont utazni akart.

Pénze pedig nem volt. Egyetlen fillér sem.

Mit csinál ilyenkor az ember?

Van, aki beletörődik a helyzetbe és egyszerűen nem utazik. Szikora Gergely azonban nem tartozott az ilyen megalkuvó lelkek közé.

Ó jussz is utazott.

Még pedig, mint potyvautas.

Méltóságteljesen beszállt a debreceni állomáson éspedig, mivel tudta, hogy úgy sem fizet a jegyért, tehát az elsőosztályú kocsiba. Kényelmesen elterpeszkedett a plüss ülésen, zsebéből előkotort egy felszedett cigarettavéget és illedelmes homlokához érintve ujjahegyét tüzet kért a rá gyanus szemeresztő szomszédjától.

A vonat megindult és ettől a peretől kezdve Szikora Gergely igyekezett belemerülni a tájak élvezetébe. Azonban valami, mintha nem stimmel volna, egy kis motoszka beleakadhatott lelkébe, mert egyben sűrű pislogással nézett az ajtóra. Az első állomás szerencsésen múlt el, nem jött meg a kalauz. Szikora Gergely ekkor felállt és az ajtó felé indult.

— Tulságosan huzatos ez a szakasz, átmenyek egy másikba — mondotta a többi ott ülőknek —, mert gyanus pillantásuk nyomán úgy érezte, hogy né-

mi magyarázattal tartozik.

Leszállt az állomáson és a vonat előtt elsétálta a párperenyi várakozási időt. Azután, mikor a vonat fűttengett, ismét beszállt, de ezúttal csökkent igényekkel, csak a másodikosztályú kupéba.

Ugy számította, hogy erre már járt a kalauz és nem fogják zavarni. Azonban pechje volt. Alig helyezkedett el az ülésen, nyílt az ajtó s belépett kezében a lyukasztót csaltogatva a kalauz.

— A jegyet szabad kércnem, akik most szálltak fel azoktól! mondotta, de az udvarias hang, mint halálharang kongott vissza Szikora Gergely lelkében. Hirtelen úgy tett, mint aki nagyon álmos és fejét hátrahajtvva, erősen pöffögni kezdett, gondolván, van az emberekben talán annyi figyelmeség, hogy olyan bagatell dolog miatt, egyetlen jegy, nem fogják felbreszteni.

A kalauz azonban, miután odaérkezett, szemügyre vette s irgalmatlanul nászolt:

— Az uraságod jegye rendben van? — kérdezte.

Szikora Gergely nagyot horkant, mintha a legedesebb álmát szakította volna ketté a profán hang. Az a világ legtermészetesebb hangján válaszolta:

— Rendben van.

— Akkor szabad kércnem — nyult felé a kalauz.

— Rendben van... de nem váltottam meg — nyögte most már zavartan Szikora. Nem volt rá pénzem.

Ami aztán jött, az már a megszokott eljárás. Nagy Jánost a következő állomáson előállították, leszállították a vonatról s jegyzőkönyvet vettek fel a csalásról. És ekkor történt a titokzatos átváltozás Szikora Gergelynek.

A véletlen játéka

Mikor a nevet kérdezték, elhatározta, hogy egy idegen nevet mond be s szemrebbenés nélkül diktálta a jegyzőkönyvbe:

— Nagy János...

— Foglalkozása?

— Menhelyi ápoló vagyok... Debreczenben.

A hatóság megérdeklődte, hogy volt-e a menhelyen ilyen Nagy János nevű ápoló s csodálatos véletlen folytán a menhelynek tényleg volt egy ilyen nevű 16 éves gondozottja. Erről értesítették a hatóságot s munkakönyvet is küldtek az újdonsült Nagy Jánosnak, hogy büntetése kitöltése után

Szebbnél szebbek,

jobbán jobbák rádióim, csilárjaim, gramafon és lemez újdonságaim. Villamos cikkek szerelések, javítások.

Nánássy Lajos

Piac-utca 85. szám

(Menetjegyirodval szemben)

(Menetjegyirodval szemben)

Őszi és téli angol és belföldi gypju-szövet különlegességek nagy választékban

FELDHEIM IMRE „Posztóbáz”

Svetits palota.

jóbb útra térve, munkához láthasson. A munkakönyvet át is adták az ámuldozó Szikora Gergelynek, aki ettől a perctől kezdve Nagy János lett és éves... Voronoff és Steinach nélkül, öt percen belül.

Fiatalkorára tekintettel a jegycsálásért csak dorgálásra ítélték s ettől a perctől kezdve Szikora Gergely megszabadult régi 24 éves énjétől és élni kezdett a fiatal, 16 esztendő Nagy János életét. Ezt annyival könnyebben élhették neki, hogy nem több 16 évesnél. A menhelyről segélyt is kapott többiben, majd gondolt egy nagyot és

Debrecenből Budapestre utazott. Újabb bűnök után kiderült a névcsere.

Budapestben azonban Szikora Gergelyből mint Nagy Jánosból is kitért a régi hajlam. Különböző görbe ügyekbe keveredett és emiatt a rendőrség megindította ellene a nyomozást.

A napokban kézre is került a két-énű, különös ember s Debrecenbe szállították, ahol a rendőrségi vizsgálat kinyomozta új éne alól a régi Szikora Gergelyt... aki most mindkét énjében elkövetett bűnökért fog felelni. (parvus.)

A mai kor legégetőbb kérdései debreceni tudós könyvében

A mai kor kapuján a problémák ezrei döngölnék. Vajudó világunk, melyben a különböző feltörődő kérdések véres, eleven emberi idegeken játszanak: egész sereg megoldási tervezet vet fel, új ötletek rakétnak, új gondolatok világitanak be a kor sötét alagútjába, melyen eltévelyve támoog egy új korszak felé az ember. Környei István a Délamerikába került magyar tudós »Az új szellem útján« könyvében érdekes elgondolásokkal kíséri végig a mai kor nagy kérdéseit.

AZ EMBERISÉG ÉLELMÉZÉSE PÓTANYAGOKKAL

Régen felvetett probléma az emberiség élelmézésének kérdése. Ez a kérdés felkísértett békés időkben is, annak kapcsán, hogy mi történe, ha az emberiség annyira elszaporodna, hogy a föld nem tudná többé megteremni a szükséges tápanyagot? Napjainkban pedig a háborús készülődések vetik fel minduntalan ezt a kérdést, melynek nagy hordereje semmi sem jellemzőbb, mint az, hogy egyes megállapítások szerint a háborúk sorsa azon dől el, hogy melyik nép tudja tovább élelmezni magát.

Ezen a ponton óriási jelentősége van Környei találmányának, mely a földből kivont tápanyagokban kulminál. Környei szerint a földből és levegőből több, mint 430 tápanyag kivonható, melyek nemcsak az emberi szervezet által a mai étkészés mellett elhasznált tápanyagokat tartalmazzák fölös mennyiségben, hanem új és a szervezetre károsító hatású tápanyagok is kivonhatók belőle. A találmánynak, amennyiben az valóban bevállalás gyakorlatban, óriási hordereje lenne az emberiségre nézve. Környei ismerteti azokat a tablettá alakban elkészített tápanyagokat, melyek háború esetén szállításkor könnyedsége folytán is nagy előnyvel bírnak, hiszen egy cigarettásdoboz nagyságú helyen félhónapi táplálékát magával viheti az ember.

A BÉKE ÖRSEREGE

Annyi rajongó utópia után sem érdektelen Környei István tervezete, mely a béke fenntartására irányul. Ez a tervezet nagy körvonalaiban nem más indítványoz, mint egy béke őrsereg felállítását. Ez a többszáz főből álló őrsereg nemzetközi lenne, a legkisebb nemzetek közötti sérelmet nyomban felülvizsgálná, döntőbírárság alá tárná s nem hagyná a kérdéseket elmergesedni.

Nagyon érdekes, ahogy Környei ezt a béke őrseregét elképzei. Bele választaná ebbe a szervezetbe minden állam tíz legnagyobb szellemét. Tehát művészeket, tudósokat és diplomátákat egyaránt. Lehetőleg olyan embereket — írja Környei tervezete — akik szellemileg felette állnak koruknak s így felelték állnak kiesnyes szempontoknak is. Ezeknek állandóan köste kellene élni a különböző népeknek, ismerni életüket, képességeiket, szükségüket, tehetségüket,

minden vonatkozásban. Ha felmerül valami vitás kérdés, azt alaposan ki- vizsgálják és a döntő békebírárságra bíznák, amelyek azonban minden esetben más kontinens nemzetek tagjaiból állna, mint amelyik a probléma felmerült. Így például európai konfliktusban nem bíraskodhatna csak amerikai, ázsiai, afrikai és ausztráliaiakból álló bizottság.

Érdekes az a tervezete is Környei-nek, mely a határok illuzórikussá tételéről szól, mint az ilyenformán elő- álló fejlődés egyik ettape-járól. Ezzel kapcsolatban utólevél, vám eltörlésről, kultúrközeledésről, tehetséges állam- polgároknak foglalkozási rétegenként való évi cseréjéről, hogy a népek megismerhessék és megbecsülhessék egymást.

Lehetséges, hogy Környei terve csak egy utópiával több, ami az örökbéké- ről szöttek — de érdekes elgondolás és napjainkban már maguk az el- gondolások a békéről — is eredmény- nek tekinthetők.

DEGENERÁLÓDIK AZ EMBERISÉG?

Egyik legérdekesebb fejezete Környei könyvének, melyben rámutat arra, hogy háború, betegségek és maga az emberiség életmódja, hogyan te- szik tönkre az emberiséget. Kimutatja, hogyan degenerálódik, satnyul évszázadról-évszázadra az emberiség, a céltudattalan munka, hajszák, ideg- őrítő élet hogyan hajja teljes pusztu- lásba az emberiséget. Megdöbbentő és megrázó az a kép, amit az emberiség sorvadásáról ír és felemelően szép, ragyogóan okos és nagyszerű ötletek- től csillogó, amit annak megakadá- lyozására előír az emberiségnek. Mintha egy nagyszerű orvos ilne ő mai kor emberének betegségeinél s kezét a kor lüktető pulzusán tartva nemcsak a diagnózist állapítaná meg csatlakoztatva biztonsággal, hanem egy- úttal az orvosságot is előírná.

A HALÁL TALÁLMÁNYAI...

Háborzongató fejezetek azok, melyeket a pusztítás találmányairól ír. »Az emberiség történelme a labora- tóriumokban dől el« — írja Környei István és leírásai után igazat kell ad- nuuk neki. Közel 2000 pusztító talá- lmányt sorol fel, egyik rettenetesebb hatású a másiknál. De valamennyi között a legszörnyűbb az, amelyik fel- bontja az ember testét s az úgynevez- zett »hőlég« kisugárzása után több- kilométeres körzetben minden füstté válvva enyészik el. Egy másik humá- nusabb, de kihatásában szintén óriá- si jelentőségű találmány az »átlomlég«, egy gáznem, melytől hosszú órákig tartó kábulatba merül az a hadtest, melyre a szélviharoszerű levegőt ki- lölték.

Lidérélánszerű megvilágítások ezek a súlyos kérdések egy ragyogó fanta- ziójú író elgondolásaiban. Tűzüknel egy egész beteg, szerencsétlen, lázas kor világítódik be.

MINDENKI LEHET ZENI

Egyik legérdekesebb találmány-el- mélete az Környei-nek, mely bizonyos összetételű anyagról kimutatja, hogy

az azt elfogyasztó ember szellemi ké- pessége órákra, amíg a szer hatása tart óriási mértékben felfokozódik. Hasonló módon másik összetételű szer az izmokra hat ugyanilyen ser- kentő és felfokozó erővel. Így kimu- tatja hét összetételről, hogy az embe- ri szervezet más-más részeire hat fel- fokozólag s használatuk anélkül, hogy a legkisebb mértékben is árta- na, felfokozza az emberi teljesít- ményt. A legközségebb emberből is zsenit csinál néhány órára ez a szer.

NINCS TÖBBÉ REPÜLŐGÉPSZERENCSETLENSÉG

Az a találmánya sem érdektelen el- gondolás Környei-nek, mely a repülő-

gépszerencsétlenségeknek vet állítólag véget. Ez nem más, mint a repülő- gép körül elhelyezett ballon-alakú bőr, amit a gépben lévő oxigéntartá- lyokból pár perc alatt egyetlen gomb- nyomás által annyira meglehet töl- teni levegővel, hogy a gépet köralak- ban befedő léggárnával veszi körül s mire a gép földet ér ez a rugalmas anyag teljesen elveszi a zuhanás ere- jét. A repülőgép kigyulladásától elte- kintve, minden esetben mentesíti az utasokat a halálos sérülésektől.

Egy kor csodálatos aberrációja esil- lan fel Környei könyvében az érde- kesebbnél-érdekesebb, fantasztikus el- gondolásoknak, melyek kétségtelenül elgondolkozatók s az emberi elme ezerszínében fürdő gondolatok. (?)

Miért kell foglalkoznunk a honvédelem kérdéseivel

A jövő háborúja a nemzetek igazi erejének, szerveztségének, anyagi és lelki felkészültségének próbaköve lesz. Az a nemzet, amelyik nem készül fel a legteljesebb erőfelfejtésre, s nem számol avval, hogy mit követel tőle a modern hadviselés: elbukik.

A legragyogóbban felszerelt hadse- reg is elvesztheti a háborút, ha pol- gári lakossága szervezetlen és honvé- delmi kérdésekben tájékozatlan. Ma nincs győzelem az itthonmaradó mun- kás, földműves, tisztviselő stb. teljes erőmegfeszítése nélkül. A lelki ellen- álló erőnek nem szabad a megpróbál- tatások alatt összeroppannia.

Mit kell tehát tudnia a nemzet min- den egyes tagjának, hogy adott alka- lommal megállhassa helyét? Ismernie kell a modern hadviselést, annak esz- közeit, sajátosságait, összefüggéseit és kihatásait, nehogy világháborúhoz ha- sonlóan katonailag teljesen tudatlanok által bevetett tévhíreknek, találgatá- soknak áldozatul essék. A csüggedést nem ismerő bátorságnak, a vezetésben

való feltétlen bizalomnak és a kitar- tásnak ragyogó példáját adta Olaszor- szág az Abesszin háború alatt, mikor egész Európával szemben, dacolva a szankciókkal, bojkottal, kitartott a győzelemig. Ehhez az kell, hogy min- neki tudatosan és meggyőződéssel áll- jon előhelyén.

Fel kell készülni az ellenséges pro- pagandahadjáratával szemben is. A világháborút jórésben az ellenséges propaganda nyerte meg. Anglia hábo- rús propagandaköltiségei annyit tettek ki, mint egész működő hadseregének összes költségei.

Aki nem hisz a győzelemben, az már félig vereséget szenvedett. Hinni kell és lehet. Ez a lelkielőkészítés a gyermekkorban vegye kezdetét. Később ehhez gyakorlati ismeretek is járulnak. Meg kell ismerni részleteiben a mo- dern hadviselés gépezetét, ismerni kell az összefüggéseket és be kell látni, hogy amit az állam az egyéntől kíván, az az összesség jólétét és biztonságát szolgálja.

Debreceniek művei a bajai Új Magyar kép- és szobor gyűjteményében

Baja városa e hóban nyitotta meg a vidék legmodernebb képzőművészeti múzeumát, amelynek anyagát Arlín- ger-Oltványi Imre, a neves művészeti író a Magyar Művészet szerkesztője válogatott ki a legnagyobb igényű szakértelemmel.

A múzeum katalógusa 62 festményt és 12 szobrot tüntet fel. Ebből a Baján elhalt Nagy István, a kiváló székely festő 32 képével külön termet kapott. A többi termekben Aba, Novák, Be- rény, Bornemisza, Czigány Dezső, Czö- bel, Egry, Farkas István, Ferenczy Noemi, Br. Hatvani, Kádár, Kernstok, Kmetty, Molnár C. Pál, P. Csaba, Rippl Rónai, Szobotka, Szönyi, Tihanyi La- jos, Tornyai, Uitz Zádor s mások mű- vei között találjuk a debreceni szár- mazású Kubinyi Sándor és Senyei Oláh műveit és Medgyessy Ferenc alkotásait.

Kubinyi Sándor 1875-ben született Debrecenben, de korán a felvidékre került s annak táj-sajátosságait festi. Évtizedek óta Münchenben él, európai hírnevet szerzett magának, főként gra- fikájával, amelyből egy sorozatot a Déri Múzeum is őriz. A bajai képtár- ba a „Libakereskedőnél“ c. rendkívül érdekes olajképe került Rózsa Miklós esztétikus adományként.

Senyei Oláh Pallagi felhők c. olaj- festménye képviseli, amely dr. Aszalós Imre gyűjteményéből került a mu- zeumba.

Medgyessy Ferenc adja a múzeum szoboranyagának főértékét Utóledánya, Relic-fé és Utódnő c. munkáival, ame- lyek méltóan egészítik ki Medgyessy bajai munkásságát, amelynek legjelen-

több darabja a monumentális Jelki András bronzszobor, a város egyik tē- terén.

Örülünk, hogy a modern képzőmű- vészet eme úttörő eseményénél debre- ceni származású képzőművészeink is közrehatnak, debreceni sajátosságaik kihangsúlyozásával is.

OKTÓBER

MAGYAR SZEMLE

A szerkesztőbizottság elnöke
BETHLEN ISTVÁN GRÓF

A debreceni kollégium RÉVÉSZ IMRE

Lengyelország és a közép-európai

biztonság PONGRÁCZ KÁLMÁN

Közsegeink helyzete WEIS ISTVÁN

A magyar földbirtokpolitika

feladatai NÉMETHY BÉLA

Imrédy birtokpolitikája KERÉK MIHÁLY

Középiskolai tanárok helyzete BOLDIZSÁR IVÁN

Fővárosi és vidéki lakáséptetés KOTSIS ENDRE

Az amerikai magyar író KERESZTURY DEZSŐ

Magyar várkertek RAPACZS RAYMUND

EMSZO és KALOT TIRY LÁSZLÓ

Külpolitikai szemle OBSERVANS

Magyar kisebbség

Csehszlovákiában ÖLVEDI JÁNOS

A szlovenszói új magyar

regényirodalom SEMETKAY JÓZSEF

Szerkeszti SZÉKFI GYULA

MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG

Budapest, Vilmos császár-út 28.

ELŐFIZETÉSI ÁRA

6 pengy „Kincsesár“-kötettel

évi 9 pengy 60 fillér

Debreceni tanár rádióelőadása a kollégiumról

Hétfőn délután négy óra 15 perccel kezdettel rendkívül érdekes előadást tart a rádióban dr. Nagy Sándor lelkipásztor, kollégiumi vallástanár „A négy százéves debreceni Kollégium” címen.

Az előadásnak különös értéket ad nemcsak az a körülmény, hogy a Kollégium történetének egyik legkiválóbb kutatója és ismerője tartja, hanem éppen az teszi időszzerűvé, hogy a Kollégium jubileumi ünnepe most elmarad. Az előadás 25 percig tart és tartalma nagyon érdekes, bizonyára sokan meghallgatják.

Ma kezd meg idei évadját a debreceni Békessy Béla Vivó Club

Debrecenben a sportélet terén hosszú évek óta a legnagyobb és legnemesebb sportmunkát fejti ki a Békessy Béla Vivó Club, amely magába tömöríti a város úritársadalmának minden sportszerető tagját. A BBVC országos viszonylatban is rendkívül nagyjelentőségű sportegyesület, amelynek tagjai sorából nem egy fiatal katonatiszt, vagy polgári egyén hozott dicsőséget a vívás terén Debrecen városának.

A BBVC ma, vasárnap ismét megkezdte működését. A klub (Simonffy uca 1/c. I. emelet) modernül berendezett és felszerelt helyiségei a mai naptól kezdve mindenkori tagok rendelkezésére állanak s mint az elmúlt évadban, úgy az idén is közvetlen és élénk klubéletet fognak élni a BBVC tagjai.

A klub vezetősége, élén *Versényi Tibor* kincstári tanácsos, örökös diszelnökkel, vitéz *Botha Zoltán* vezérkari őrnagy, elnökkel és dr. *Benedek Petur* tanügyi fogalmazó, klubkapitánnyal a legkörültekintőbb módon irányítja a BBVC belső életét, míg a vívótanfolyamokat és a vívóórákat *Ferenczy Pál*, az országosan ismert kiváló vívómester vezeti nagy sportszeretettel és szakértelemmel. A Békessy Béla Vivó Club vezetősége ezúton is felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a klub minden hétfőn, szerdán és pénteken délután rendelkezésére áll és minden tekintetben megadja a szükséges felvilágosításokat.

Bűncselekményt követnek el a moszkvai rádió hallgatói

A debreceni ügyészségen már vádirat készült.

Érdekes vádirat készült el a debreceni ügyészségen. Hét debreceni lakost vádolnak államellenes bűncselekménnyel, melyt a vádirat szerint azzal követtek el, hogy magánlakásban összegyűlve a rádiót hallgatták, még pedig a moszkvai rádió magyar nyelvű leadását. Az ügyészség szerint azzal, hogy a moszkvai rádió kommunista előadását hallgatták, elkövették a bűncselekményt.

A vádirat súlyosnak látja az esetet és hangsúlyozza, hogy heten gyűltek össze a moszkvai rádió hallgatására és ezzel a tilos propa-

ganda résztvevői lettek. A rádió, mint a nyomozás megállapította az egyik debreceni magánlakásban szült, ahol a lakás tulajdonosa, jómódú iparos, barátait fogadta. Az eljárás névtelen feljelentés alapján indult meg és a esendőnyomozók eszközölték a kihallgatásokat. A gyanúsítottak tagadják, hogy azzal a céllal gyűltek volna egybe, hogy a moszkvai rádiótól propaganda előadást hallgassanak.

Az ügyészség vádirata alapján rövidesen megtartják a főtárgyalást a debreceni törvényszéken.

ŐSZI CIKKEINKET

bámulatos olcsón hozzuk forgalomba.

Szövetek		Női fehérnemű		Férfi fehérnemű	
Divatszövet	angórszerű kivitelben szép színekben 1-68	Svájci nadrág	patent kötésű pastel színekben 1-45	Divat ing	azia artó paplincéttől 2 gal- lér vagy sport fasó 4-36
Ruhaszövet	sima és divat csikos vagy skót kocskás 1-98 1-60	Svájci ing-nadrág	kockás szövés- sel szép színek- ben 2-50	Puplin sporting	garantált szil. tartó divat mintákban 5-80
Gyapjuszövet	ujdonságok legújabb divat színekben 3-20 2-90	Matt nadrág	sármóz műselyem fonalból 1-65	Fehér ing	sejteményű paplin- ból 4-80, elejtel 4-80
Gyapju georgette	divatcsikos vagy sima szövésű 4-90 4-20	Matt kombiné	hímzett vagy sima elejtel 2-75	Divat puplin ing	sejteményű, ke- mény vagy puha gallérral 6-50
Kabátszövet	140 cm. széles divat melé vagy diagonál csikos 7-50 6-90	Gyermeknadrág	bolyhos 2-0-ás 1-35 svájci 2-0-ás 2-10	Hosszu alsónadrág	prima rare köppertből 8-20
Köpeny kelme	divat színekben és szövésű olcsó ár- ban 10-50 8-80	Gyermek kombiné	svájci pastel színekben 2-0-ás 2-10	Flanell alsónadrág	jó minőségű hosszú 2-80 rövid 1-80
Mosóárak		Harisnyák		Kötöttáru	
Pijama flanell	sima színekben vagy divat csikos 1-20 0-98	Bordás harisnya	prima minőség minden színben 0-98	Kötött blous	divat fasókban és színekben tiszta gyapju 7-80, makró fonalból 8-20
Fehérnemű flanell	kord szövésű vagy műlőr mintás 1-38	Bélelt harisnya	műselyem felső- vel divat színek- ben 2-20	Női sweater	abát fasó, divat szí- nekben, jó minőség 8-50 8-30
Ruhaflanell	báronyos minőség új divat mintákban 1-40 1-38	Selyem harisnya	finom szálu műselyem fonal- ból 1-75	Férfi pullover	szappárral vagy métkél 8-80 8-40
Matlasse	ujdonság cleque vagy sima szövésű, pongolára 2-88	Hajszálvékony harisnya	a leg- diva- tosból 2-20	Leányka kabát	végig gombos, di- vat színekben 1-es 3-80
Intézeti barchet	előírások csikkal, garantált szín- tartó 1-60	Flór harisnya	erős szálu, divat színekben 1-38	Fiu sweater	zippzárral, gallérral prima minőség 1-es 2-90
Düftin bársony	Goldberger gyárt- mány, új minták- ban 2-40	Bőrkesztyű	prima jó minőség teke- te, s. kék barna színekben 3-90	Mackó öltöny	Mikulás vagy rajta- s markával 0-ás min- den színben 4-28
Női és férfi esernyők		divat fogóval		Csillag Testvérek	
4-80 4-20 3-90 3-60				Piac és Simonffy u. sarok.	

Hétfőn lesz Révész püspök beiktatása és az egyházkerületi közgyűlés

Hétfőn reggel nyolc órakor a Nagytemplomban nyílik meg a tiszántúli egyházkerület őszi közgyűlése.

A Nagytemplomban közének és a legidősebb esperes imája után báró Vay László főgondnok nyitja meg a közgyűlést, majd megerősítik a püspökválasztást és min- tan küldöttség megy az állás- ban megerősített püspökért, dr. Révész Imre nyilatkozik és le-

teszi hivatali esküjét Porzsolt István esperes felszentelési beszé- de után.

Közének után az egész közgyü- lés átmege a Kollégium diszter- mébe, ahol báró Vay László ünne- pélyesen átadja az új püspöknek az egyházkerület pecsétjét. Végül a püspök elmondja székfoglaló be- szédét és meghallgatja a hatósá- gok képviselőit.

Ritók Zsigmond egyetemi tanár agyonlőtte magát

Budapesten Ritók Zsigmond orvosprofesszor a Szalontai ucai lakásán íróasztala előtt agyon- lőtte magát. A gyors orvosi segit- ség sem tudta megmenteni az élet- nek a 68 éves egyetemi tanárt.

A vizsgálat során megállapítot- ták, hogy az egyetemi tanár, aki hosszú időn át a Rókus kórház igazgató-főorvosa volt, súlyos ből-

bajban szenvedett. Nemrégén meg- operálták, de az állapota nem ja- vult.

A szanatóriumból, ahol operál- ták, hazavitték a lakására. Az ün- gyilkosságot akkor követte el, mi- kor családja a szomszédos szobá- ban volt.

— Áramszünet. Vasárnap háló- zatunkon eszközlendő javítások miatt áramszünetet tartunk a kö- vetkező helyeken és időben: Hid u., Bánffy u., Vágóhid u., Diószegi ut., Közvágóhid, Bihari-telep, Ge- rébi-telep és Bozzai-telep. Világi- tási Vállalat.

Saját készítményű ernyőket legolcsóbban az

Ernyő szalonban

vehet. Javítás, áthuzás

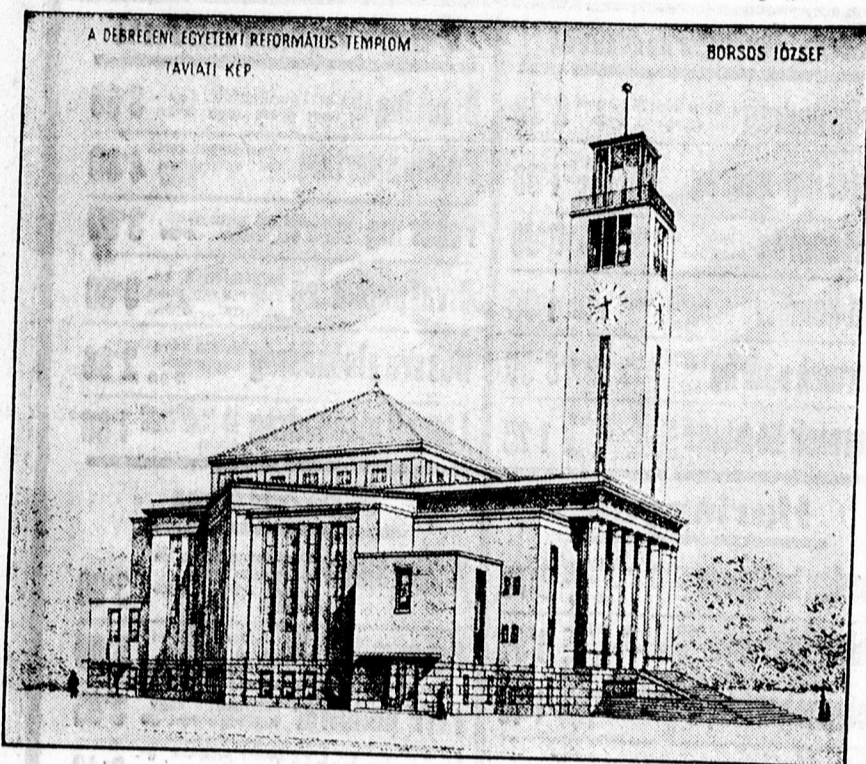
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: Fekete gyémántok, magyar film! Előadások: 2-től.

A héten megkezdik az egyetemi templom építését

Lényegesebb változás nélkül építik fel a templomot. Az eredetileg megállapított helyen épül a templom. — Kiadták vállalatba az építkezést. — Nyilatkozik Borsos József műszaki tanácsos, tervező mérnök az új „tervről”

Jól esik hallani a fülnek, hogy míg a világban szerzte mindenütt betonfedezékeket és erődítményeket építenek, addig nálunk, közelebből pedig Debrecenben Istennek szentelt békehajlékot tervezett az alkotó elme és ennek megépítésére hozza áldozatul izommunkáját a kéz.

Jól esik hallani, hogy ebben a szurronnyal fényesített és szürkebetonnal homályosított világban istenháza épül a tudomány csarnoka mellett. Eppen akkor, amikor már, már emberiségbe és keresztény kultúrába vetett hitünk kezdett ingadozni, mikor igazságra éhes lelkünk epedő vággyal és szomjas óhajjal várná a népek megbékélését és a magyar igazság isteni alapokon álló beteljesedését...

Soha nem volt annyira erős várunk az Isten, mint ma, soha nem volt ilyen égetően szükséges az, hogy lélek-várat építsünk az embertelen és könyörtelen önzés, a lelketlen igazságtalanság legyőzésére, mint ezekben a megpróbáltatások napokban...

Ezért öröm a mi lelkünknek az, hogy templomot, újra templomot épít ez a város, ahol az utóbbi esztendőben szívderítő sokaságban épült református, katolikus templomok sora...

Az egyetemi templom építésének előzményei ismert tények. Legutóbb maga a vallás- és közoktatásügyi miniszter, gróf Teleki Pál csupán ezért jött le Debrecenbe, hogy véglegesen megállapíthassák az építendő templom helyét, melyről hosszabb vita folyt. Szeptember 10-én aztán eldöntötte gróf Teleki miniszter ezt a vitát azzal a bizottsággal, mellyel több mint egy óráig tartó helyszíni tárgyaláson abban állapodtak meg, hogy a központi épület klinika felőli szárnya és a tanári lakás közötti gyönyörű háttérű tisztáson fogják felépíteni a templomot. A gyors intézkedés, melyet a miniszter a helyszínen tárgyaló dr. Révész Imre püspökkel, dr. Csikesz Sándor egyetemi tanárral, báró Vay László államtitkárral és főgondnokkal, Lossonczy István főispánnal, dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel, az új rektorral, dr. Baecso Jenővel és az építő bizottság többi tagjával meghozott, most már a kiteljesedés állap-

tába lépett. Ugyanakkor a miniszter és a bizottság megállapodtak abban, hogy a tárgyaláson jelen nem lévő tervező építész, Borsos József műszaki tanácsos felmegy a miniszterhez, akivel személyes megbeszélést folytat azokra a jelentéktelen változásokra vonatkozólag, melyeket az építendő templom tervezésén keresztül kell vinni.

Az elmúlt héten Borsos tanácsos fejt járt a miniszternél, szakszerű megbeszélés után a változtatásokat megtervezte, bemutatta, a miniszter ezeket el is fogadta, dacára annak, hogy 12.000 pengővel több költséget jelent, viszont nem ennyi értékkel lesz szebb a templom.

A hét folyamán a kollégiumi jubileumi bizottság össze is ült dr. Révész Imre püspök elnöke alatt, ahol dr. Makkai Sándor, dr. Csikesz Sándor, dr. Varga Zsigmond, dr. Erdős József, Kolozsvári Kiss László, dr. Juhász Nagy Sándor, Borsos József és Paczó Márton bizottsági tagok jelenlétében megtörtént az egyetemi templom építkezésének vállalatba adása, melynek alapján Sebestyén Lajos, mint a legelőbb ajánlattevő építész kapta meg az építkezést és a szerződést már meg is kötötték.

Annak idején, szeptember 10-én úgy döntött a helyszínen dolgozó bizottság a miniszterrel, hogy október 4-én ünnepélyes keretek között helyezik el a templom sarokkövét, ezt azonban a mai nehéz időkben éppen azért, mert a kollégiumi jubileumi ünnepségek is elmaradtak, jobb időkre hagyták, amikor is a hivatalos okmányokat, amikor is a szokásos sarokkövet elhelyezik a felépült templom falába.

Mivel értesülésünk szerint az építkezést még a hét folyamán megkezdik, felkerestük Borsos József műszaki tanácsos építész, aki tervező mérnöke a templomnak, hogy nyilatkozzék az építkezéssel és a miniszterrel folytatott megbeszélés eredményéről.

Borsos József tanácsos az alábbi nyilatkozatban adta meg a templom építésére vonatkozó felvilágosításait: — A templom végleges terve azért lett ilyen hamar készen a szeptember 10-iki szemléletől számítva, mert már akkor készen volt a szabadon álló osz-

lopos és gazdag főpárkányos terv, csak nem volt alkalmam bemutatni, — kezdte nyilatkozatát Borsos József műszaki tanácsos.

— A Kultuszminiszter Ur a Központi Épülethez való áthangolást kívánta és a toronynak a kilátó jelleg elhagyásával egyszerű befejezését.

— Midőn az áthangolt tervet bemutattam és azt el is fogadta, csupán két észrevétele volt. Az egyik az volt, hogy a templom előtt elterülő szabad lépcsőzet megvilágítására szánt kandeláber hagyassék el. Teljesen igaza volt a kegyelmes úrnak, hogy a rejtett világítás korában meg lehet ezt is oldani a fényforrás kiemelése nélkül.

— A másik észrevétel egészen szakszerű volt és olyan építőművészeti meglátásról tanuskodott, ami laikusnál igazán meglepő. A torony tetején a harangház tagozásában kívánta a nyílás lezárás erősítését, ami a mai befejezésből következik is. De a korábbi befejezésben, midőn a felső rész pillérei folytatását képezték a harangház pilléreinek a szorosabb összefüggés hangsúlyozása érdekében nem az erősebb szétválasztás, hanem annak ellenkezője volt a cél, így rajzoltam és a gyors áthangolásban ez benn maradt, pedig az ma már nem indokolt. Ezt a finom részlet dolgot vette észre a Miniszter Ur.

— A központi épülethez hangolás folyománya azután az is, hogy a kőlabazat fölött a templom vakolt homlokzatot nyer. De viszont az egységesebb kiképzés érdekében a Kegyelmes Ur a labazathól kihagyatta a vakolt felület-sávokat s arra a megjegyzésemre, hogy ez további 12—13.000 P

költséget jelent, igen megnyugtató kijelentést tett. Itthon pontosan kiszámítva a további kőburkolat pontos költségét, az 12.400 pengőt tesz ki. Hozzájárult a Kegyelmes Ur ahhoz is, hogy a főhomlokzat előtt szabadon álló oszlopok ugyancsak kemény mészkből készüljenek, mint amiből a labazat és a lépcsőzet tervezve volt. Így azután az eredeti elgondolásomnak nem esítő anyagból való megépítésének biztosítása megszünteti azt az elégedetlenséget, mely a költségek korlátozott volta miatt legyszerűsített kiképzéssel szemben mutatkozott.

Nem akartam ugyanis műkő oszlopot, gipsz oszlopfejet a kálvinista egyeneség, őszinteség vallásának emelt templomra rakni.

— A templom építését a jövő héten megkezdjük, jobb minél előbb marandó épülettel alakítani az esetleg változásnak alávetett pénzt.

Eddig tart Borsos József műszaki tanácsos felvilágosítása, mely szerint tehát a hét folyamán megkezdődik a munka. Nemcsak munkaalkalmat ad az építkezés, de hitet és bizalmat is.

Es reményt, hogy egy művészi kivitelű, gyönyörű tervezetű új templommal gazdagabb lesz ez a magyar reménységek lázában égő ősi magyar város, mely történelmi időkben és megpróbáltató magyar sorsban is első sorban Istennek adja meg azt, ami Istené, hogy Isten is adja meg nekünk végre sokat próbált nemzetnek belevetett hitünk szent és elkövetkező igazságát!...

Sz. R. I.

Megható ünnepség keretében 44 sokgyermekes családanyát jutalmaztak meg

Szombaton délelőtt megható ünnepség keretében osztották ki a régi Bábaképzde egyik termében a jutalmakat a debreceni sokgyermekes családanyáknak.

Az ünnepélyen résztvettek dr. Kölcsey Sándorné, a polgármester neje, Kovássy Kálmánné, Sass Béláné nőegyleti elnöknő, dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, dr. Balogh Sándor kultúratanácsnok, dr. Kupinszky Sándor városi tanácsnok, Eröss Sándor, a Népjóléti Hivatal igazgatója és dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök.

Megjutalmazandó sokgyermekes anyákhoz dr. Uray Sándor mondott szép beszédet. Beszélt az édesanya magasztos hivatásáról, az Isten közzelségéről, amely a legjobban a gyermekszületésnél nyilvánul meg.

— Nehéz édesanyának lenni — mondotta — különösen nehéz volt a közeli napokban, amikor borotvaellen táncolt a világ. Különösen nehéz volt a múlt hét a magyar anyáknak.

Beszédében Uray Sándor megemlékezett a pénteki borzalmas szerencsétlenségről, amelynek két kis áldozata éppen ebből az épületből indult el végzetes útjára.

Ezután megkezdődött jutalmak kiosztása. Maga dr. Kölcsey Sándorné nyújtotta át a jutalmat. Mindenki kapott 10 pengő készpénzt és 40 pengőről élelmiszer utalványt.

A jutalmazott anyák névsora: Oláh Gáborné Gizella u. 5., 12 gyermek. Veres Lajosné Etelep 103. 11. Goldberger Hermanné Nyugati u. 42. 11. Kiss Jánosné Haláp 14. 11. Fazekas Gáborné Haláp 111. 11. Csire Mihályné Csere 114. 11. Tiba Gáborné Pallag 10. Szenci Gáborné Nap u. 14. 10. Szabó Gyuláné Dohánygyár u. 3. 10. Major Péterné Haláp 184. 10. Virág Péterné Pallag 9. Veress Ferencné Haláp 21. 9. Vágner Adámné Péterfia u. 1. 9. Tamás Jánosné Wesselényi u. 101. 9. Molnár Imréné Gál dűlő 13. 9. Lévai

Imréné Fancsika 72. 9. Tóth Anrásné Vedresdűlő 55. 9. Földi Jánosné Fáy dűlő 35. 8. Veress Ferencné Haláp 79. 9. Némethi Gáborné Bellegelő 542. 8. Kovács Józsefné Bellegelő 225. 10. Suba Sándorné Toroczkó u. 10. Kiss Józsefné Cázgyár u. 6. 10. Dobi Bálintné Bellegelő 373. 10. Hamar Jánosné Monostorpályi u. 1. 8. Szilágyi Mihályné Bujdosó u. 20. 8. Szegedi Jánosné Bujdosó 20. 8. Szecskú Péterné Kabar u. 2. 8. Szabó Józsefné Tegez u. 82. 8. Puskás Istvánné Nagycsere 144. 8. Krankovics Istvánné Toroczkó u. 53. 8. Gagna Sándorné Bószörményi u. 85. 8. Bodó Gáborné Haláp 47. 8. Barbács Andrásné Kuruc 110. 8. Szikszai Béláné Nyil u. 59. 7. Nagy Sándorné Csere 25. 13. Nagy Antalné Erzsébet u. 8. 12. Szilágyi Jánosné Bank 9. 9. Büti Gáborné Tóth t. 8. Zala Györgyné Nyulási b. 6. Vida Lajosné Balaton u. 65. 9. Nagy Péterné Szoboszlói u. 21. 7. Benke Imréné Tömös u. 9. 7. Mátyus András Téglavető 6 gyerekek.

74 kitüntetést kaptak a debreceni iparosok

A Kereskedelmi és Iparkamara átiratot intézett a Debreceni Ipartestülethez és közölte, hogy a TIKÁV keretében rendezett iparos és mesterversenyen a debreceni kisiparosok nagyon szépen szerepeltek s a végleges megállapított eredmény szerint 9 aranyéremmel, 12 díszoklevéllel, 12 ezüstéremmel, 15 bronzéremmel, 18 elismérő oklevéllel és 8 dicsérettel tüntették ki a debreceni kisiparosokat és e fényes eredmény alapján összesen 74 kitüntetéssel első helyre kerültek a debreceni kisiparosok és elnyerték a Kamara mesterszerlegét, mint I. díjat. A második helyre 15 kitüntetéssel a mezővárosi iparosok kerültek, akik a Debreceni Ipartestület yándordíját nyerték el.

A Nap utcai gyermektragédia egyik áldozatának édesanyja végignézte a szerencsétlenséget, de nem ismerte fel fiát

Lejátszották a helyszíni szemlén a borzalmas szerencsétlenség részleteit

A Nap ucai halálos gyermektragédia ügyében tegnap egész nap folytatta a rendőrség a vizsgálatot. Dr Csige Sándor rendőrkapitány közel 40 embert hallgatott ki a szerencsétlenség körülményeire vonatkozólag.

Az anya nem ismerte fel a szétroncsolt holttestben gyermekét

Megindító jelenetek zajlottak le a rendőrség szobájában, amikor megjelentek az elgázolt gyermekek szülei. Először a kis Szathmári Zsigmond édesanyja jelentkezett.

Az ő esete különösen tragikus.

a késő esti órákban került haza. Otthon aztán meghallotta, hogy fia a napközi otthonba ment s erre eszébe jutott, hogy a szerencsétlenség áldozata is onnan ment Polgári István Nap ucai lakására számaért.

Rosszat sejtve felrohant a rendőrségre, ahol közölték vele a szörnyű valóságot. A szerencsétlen asszony elájult a hír hallatára s mikor magához tért is, percekig zokogott. A rendőrség folyosója visszhangzott az anya borzalmas fájdalomkitörésétől.

Oláh Imre édesapja, Oláh István Kishegyesi út 38. szám alatt lakó kertész szombaton reggel értesült fia szerencsétlenségéről. Egész éj-

sítésára megindult a négy gyermek az erősen lejtős udvaron kifelé. Pontosan lejátszották a borzalmas szerencsétlenség szituációját s megállapítást nyert, hogy a futva megindult gyermekek nem állhattak meg a lejtős küszöbnél, mégha megpillantották is a mozdonyt, mert maga a kocsis lendülete is ragadta őket. Kiderült, hogy a felügyelők figyelmeztették őket, hogy ne szabadjanak, hátha villamos jön és mikor meglátták a veszélyt, önfeláldozóan utánuk vették magukat, de mér nem tudtak segíteni. A két gyermek azért nem tudott elugrani, mint társaik, mert fejüket a szakokba fúrva, fejük nyomásával tolták a szekeret játékból és így nem is nézhettek széjjel.

Lejátszották a mozdony fékpróbáját is. Adott jelre megindult a fekete halál gép. A Polgári-ház közelében, ott, ahol előző napon a gyermekeket Bőr mozdonyvezető megpillantotta, fékezett, azonban a lendület ezúttal is túlvitte a mozdonyt s elhaladt a kocsis addig a pontig, ahol sárga homokkal letakart véresomó jelezte, hogy ott fekvő előző napon a kis Szathmári

Kisszívem, ne veszekedj már megint,

gyere haza, meglátod új kályháinkat, a Gyöngykályhát és megbékülünk. A mai kor emberénél a Gyöngy-kályha a családi béke főtényezője, mert kinek az arcúta nem válik mosolygósá, ha szeszélyes és hideg időben egy jól fűtött szobába belép?

Amellett az izléses, tetzetős külsejű Gyöngy-kályha a rendkívül olcsón beszerezhető gyöngyszénnel is fűthető, ennél fogva igen gazdaságos és nagy megtakarítás érhető el a fűtési költségekben. Kezelése egyszerű, kényelmes. Cserepályájába is beépíthető a hasonló rendszerű Gyöngy-előtét. Gyártja: Magyar Radiátorgyár R. T. Budapest, Városi üzlet: VI., Andrássy út 13. sz. — Kapható minden jobb vaskereskedőnél.

Az elmaradt jubileumi ünnep helyett házi ünnepély lesz kedden a Kollégiumban

A református Kollégium október hó 4-én, kedden délelőtt 9 órakor a Kollégium udvarán, vagy kedvezőtlen idő esetén a Nagytemplomban az elmaradt jubileumi ünnepély helyett az ifjúság számára jubileumi istentiszteletet és ünnepélyt tart, melyre a Kollégium előjáróit, tanárait és a tanügy iránt érdeklődő közönséget meghívja a Kollégium igazgatósága.

Az ünnepély sorrendje:

1. XC. zsoltár 1. verse: Tebened bízunk eleitől fogva...
 2. Bibliaolvasás, előimádság.
 3. A kollégiumi kántus éneke.
 4. Igét hirdet dr Révész Imre püspök.
 5. 245. dicséret 10. verse: Dicséret, dicsőség...
 6. Dr Kállay Kálmán kollégiumi igazgató beszéde.
 7. Himnusz.
- Hivatalos meghívók erre az ünnepélyre nem bocsátatnak ki.

HIRDETMÉNY. Debrecen város tulajdonát képező Szigeti gazdaságból 21 db jármos ökrök október hó 10-én, hétfőn d. e. 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági tanácsnok.

**Férfi átmeneti kabátok,
Női átmeneti kabátok,
Női ruhák,
Férfi ruhák, bőrkabátok
Óriási választékban!**

Takarékosság bevásárló helye.

MAGYAR RUHAIPAR

Bika szálló.

A Nap ucca 16. szám alatt dolgozik mint bejáró és a szerencsétlenség a Nap ucca 6. szám alatt történt. Mikor a két gyermeket elgázolta a mozdony s hatalmas esődület támadt az uccában, ő is kiment megnézni, hogy mi történt. Egészen közel ment a szerencsétlenség színhelyéhez, ahol szétroncsolt fejjel, vérbenázó tagokkal hevert a 12 éves gyermek, aki akkor már percek óta halott volt.

Megkérdezte a körülállóktól, hogy vajjon kicsoda a gyermek.

— A KIE napközi otthonából való — mondotta az egyik szemlélő.

— Istenem, de szörnyű látvány — felelte a kis Szathmári Zsigmond édesanyja — és borzadállyal szemlélte a véres, szétroncsolt holttestet, a halálbamerevedett, kinyújtott, szegényes cipős kis lábakat. Essébe sem jutott, hogy az az ő gyermeke lehet, mert a kisfiú egészen véletlenül került ezen a napon a KIE napközi otthonába, ahova egyik barátját kísérte el. Az anya abban a tudatban volt, hogy gyermeke odahaza van és visszament munkahelyére, ahonnan csak

szaka halálos aggodalomban várta odahaza a gyermeket, akiről nem tudták, hol maradt.

Mikor a rendőrségen az apa megtudta kisfia szörnyű halálát, feje fájdalmasan lecsuklott, szeméből kigördült a könny és csak annyit tudott mondani:

— Szegény, kicsi fiam...

Óriási tömeg jelenlétében lejátszódik a halálos dráma

Szombaton délután félnégy órakor megtartották a helyszíni szemlét a kettős gyermektragédia ügyében. A szemlén megjelent Unger József vizsgálóbíróhelyettes, dr Liska Károly ügyész, Miltényi Dezső és Szücs Jenő detektívek, Horváth Ferenc HEV főfelügyelő és Des Combes Henrik műszaki tanácsos mint szakértő. Megjelent a négy gyermek, akik szerencsésen megmenekültek a halálos veszélyből és a Nap uccán ismét óriási tömeg gyűlt össze a szemle alatt. Hogy a helyszín érintetlen maradjon, a villamosok sem közlekedtek a Nap uccán.

Kitárták a Nap ucca 6. számú ház kapuját és a vizsgálóbíró uta-

Zsiga és Oláh Imre összetört teste. A fékpróbát többször megismélték.

A szomorú tragédia ügyében tovább folyik a vizsgálat. Az eddigi megállapítások szerint az okozta a borzalmas tragédiát, hogy a gyermekek a felügyelők figyelmeztetése ellenére szabadva mentek a kék kocsival a lejtős udvaron, melynek ráadásul lejárója ismét lejtős s mire megpillantották a mozdonyt, hasztalan volt a mozdonyvezető ébersége, azonnali fékezés, hiábavalónak bizonyult a felügyelők kétségbeesett igyekezete, hogy kiragadják a két gyermeket a veszélyből, a véres tragédia megtörtént.

(paruzs.)

HIRDETMÉNY.

A. M. kir. 6. sz. honv. és közrendészeti helyőrségi kórház parancsnokság 1939 évi január hó 1-től 1939 évi december hó 31-ig terjedő időre zsemle-kenyér, félbarna kenyér és liszt szállítására 1938 évi október hó 12-én 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet. — Bővebb felvilágosítást az érdekelteknél a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 órától 13 óráig ad.

Kórházparancsnokság.

**Körlevelet,
levelezőlapot**

olcsón, gyorsan, izlésesen készít
Lapunk nyomdája

**Tiszántúli
Könyv-és
Lapkiadó rt.**

József k. herceg-u. 1.

Bika-bérház

Mussolini Jugoszláviába n ellép a díszorség előtt.

Hogyan lehet Amerikában magyarnak maradni?

Gyimesy Kásás Ernő az amerikai „Szabadság” magyarországi tudósítója az amerikai magyar csoporttal utazott Debrecenbe, hogy a magyar reformátusság világraszóló ünnepeiről Amerika magyarságát tájékoztassa és ennek a gyönyörű útnak minden szépségéről és részletéről abban a szellemben és meglátásban számoljon be, amivel külföldről hazakerkezett magyarjaink megérik, meglátják és megbírálják a régen látott óhazának minden szépségét, minden felejthetetlen emlékét a tragikus szomorúságokkal és nagy magyar bánattal együtt.

Az amerikai református magyarok tudósítója a „Debreczen” munkatársának a következőket mondotta:

— Amerika magyarsága nemzeti gondolkodású, intenzív kolóniális és egyházi élete

rendkívül sokat köszönhet a reformátusságnak, melynek lelkeszei, egyháztagjai, templomai és magyar iskolái valóságos kultúrbiatya annak az amerikai magyar életnek, mely hazaszeretben legjobban ragaszkodik ehhez a megszentelt földhöz, melyet nem törölhet ki szívéből sem távolság, sem jótét, sem hivatalosan felvett állampolgárság.

— Miben nyilvánul meg az egyházaknak ez a munkássága, mellyel igyekeznek a magyar érzést, magyar nyelvet fenntartani a másod- és harmadgeneráció tagjaiban is?

— Legelsősorban a templomok és a kolóniákon alapult egyházi élet, iskolák, egyesületek, énekarok tartják össze a magyar reformátusságot. Én Csikágó környékét ismerem legjobban, ahol az úgynevezett „tőparti” egyházmegye körzetében 6—7 református egyház a legszebb egyetértésben támogatja egymást.

— Résztvettünk többször közös szabadtéri istentiszteleten, mikor hat egyházreformátussága gyűlt össze a zöldből és így egy magyar református ünnep keretében áldozott vallásának, de egyuttal fájának és nemzetének is. Ez alkalommal — példa képen említtem meg — díszes emlékbünet is adtunk ki, melyben az istentiszteleti sorrenden kívül az egyházakat üdvözölő üzenetek, gyászok, poitikusok üdvözlései is helyet foglaltak. Ezeket az üzeneteket az elfoglalt és megvásárolt terület terjedelme szerint meg is fizették az üdvözölők és ezáltal egy színes fedéllel ellátott könyvet tudunk kiadni, melynek fedőlapját Magyarország színes nagy címerével én terveztem.

— A szabadtéri istentisztelet délutánján énekléssel és táncsal, szóra-

kozással „magyar-nap”-pá fejlődött ez a szép ünnepség. Tölen ezt a szerepet a bálók, úgynevezett „pardik”, társasösszejevetek, szindarabok műkedvelő előadásai töltik be, melyek mellett, hogy egybefogja a magyarokat, továbbá alkalmat ad, hogy a második generációk költemények előadásával, szindarabokban való szereplésekkel gyakorolják a magyar nyelvet, az egyháznak is tekintélyes jövedelmet biztosítanak.

Ilyen módon előfordul, hogy oltára, padokra, lelkészi autóra, egy-egy malatságot, pikniket, partit rendeznek és az egybefolyó összeg tiszta jövedelméből megveszik a kismemelt ajándéktárgyat. Olyan alkalmakkor, mikor valamelyik egyház jubilál, istentiszteleteken kívül — melyen minden vendég-lelkész szerephez jut, — egy-egy banket keretében a többi egyházak gondnokai, kiküldöttei el szokták hozni a testvér-egyház adományát. Ilyen jubileumok 10—20, vagy 25 éves fennállás alkalmából a legáltalánosabban és az egyházaknak, egyeteknek adományai ilyenkor rendszerint 5—10 dollár között mozognak. Nem ritka eset, hogy közkedvelt ref. egyházak jubileumán 20—30 kiküldött adja át a maga adományát.

Ezekből az összegekből aztán juttatnak a könyvtárakra, a vasárnapi és a nyári iskolák felszerelésére, ahol a kis magyar nebulók próbálgatják elsajátítani a mi gyönyörű nyelvünket.

A tanítók szerepét leginkább a tevédőkkel bizony agyonzsufolt lelkész végzi, aki legtöbbször ezt a fáradságot, de mindennél értékesebb feladatot pusztán önfeláldozásból s kötelességteljesítésből csinálja. A magyar gyermek lelkészeinktől és az őket segítő hitvesektől hall valami keveset Tiszáról-Dunáról, történelmi Magyarországról, Szent Istvánról, Mátyás királyról, innen ismeri meg vázlatosan a magyar földrajzot és történelmet. Le ut tanulja meg az egyházi és világi magyar énekeket is.

— A mult heti magyar filmhíradóban volt alkalommal látni az Ön nemzeti térképét, mely az amerikai magyarok elhelyezkedését szemléltette az Egyesült Államokban. Mi indította Szerkesztő urat e térkép elkészítésére?

— Amerikában nincs bejelentési könyvszer és így a nemzetiségek számontartása mindenkor nehéz feladatot ró a bevándoroltakra. Az újságok előfizetői listája, az egyháztalagok névsora, az egyetli tagok címszalagja a legfőbb ösztönzők kincsek és így nagyon sok helyen csupán becslésekkel lehet 60—80 százalékra megállapítani a magyar-

ság számát. Azonban annál pontosabban sikerült már tisztázni, hol laknak legsűrűbben hazánk messzevándorolt fiai.

Az ipari vidékek nagyon sok kivándorló magyarunkat szívták föl gyáraikba és azok a Nagy-Tavak mentén, továbbá Newyork és Pennsylvania környékét lakják legsűrűbben. Bányászaink is e környéken keresik leginkább kenyerüket. A farmerek az ország északi sávjában szóródtak végig a hatalmas területen.

A nagy számadásban most a magya-

rok világtkongresszusának alkalmával vitéz dr. Nagy Iván megállapításai szerint 13 millió felül van a világ magyarsága, amiből közel 700.000 esik az Egyesült Államokra és Kanadára. Ezek a magyarok halálukig nem fognak megszűnni magyarok lenni és amennyire résztvettek gondolatban, léleken ennek az évnek minden nagy ünnepein, éppen olyan melegséggel fordítják szívüket a kalvinista Róma, Debreczen felé, melynek felemelő ünnepeitől kiküldöttjeik útján részt kérnek.

(kiss)

Egy eltűnt debreceni találmány kalandos története

Nem mindennapi panasz futott be a napokban a debreceni rendőrségre. panaszttevő, Borustján János, már ismerős személy a hatóságok előtt. Esztendőig Debreczenben élt s mint ügyesen dolgozó szabósegéd, jól keresett. Aztán egy szép napon elfogta a honvágy családja után, akik Székelyföldön, Csik megyében élnek. A debreceni fiatalember gondolt egy nagyot s két esztendővel ezelőtt, egy meleg nyári napon, amikor az emberek általában nyaralásra indulnak, ő is felkerekedett, hogy „néhány hétre” szét nézzen odahaza.

Anyira biztosra vette, hogy néhány hét múlva visszatér Debreczenbe, hogy csomagját sem vitte magával. Kassa úti lakásán, mely állott egy kis fészeres kamarácskából, szépen összesomagolt mindent, amit feleslegesnek tartott magával vinni. Ezek között volt, pár ruhadarab és könyv között Borustján János életének titkolt büszkesége, egy ruhaminta-tervezetkönyv is. Az érdekes találmányt, melyen négy esztendőig dolgozott a debreceni szabósegéd, elkészítése után a szakkörökben is bemutatta s egyik nagy szövetyár 3000 pengőt ígért érte. Borustján azonban nem adta el egyelőre, mert külföldi gyárakkal is levelezésben állt tanulmányának értékesítésére vonatkozólag. Mivel pedig Debreczenben jól keresett, volt elég pénze és ráért kívánni a kedvezőbb értékesítési lehetőséget. A mintatervezet tehát összesomagolva, ott maradt a Kassa úti szállásadó nőnél.

Borustján János pedig neki vágott a „rokoni látogatásnak”. Nem rajta múlt, hogy az a párhetes vikendnek szánt út, majdnem két esztendőre sikerült.

A határnál pedig minden jól ment. A kukoricatáblák már magasak voltak s közöttük nagyszerűen, elbújva mehetett át egy ember. Azután sem volt semmi baj, legfeljebb néhány furesaság ütött szöget Barustján János fejébe. Többek között az, hogy a vonatban a román kalauz megütöközte nézett rá, mikor átadta az állomásnál szabályszerűen megváltott jegyét. Fejét csóválta s aztán megmagyarázta neki, hogy az ilyesmi okatlan pénzparlás. Nála 60 lejlel okostalan utazhatott volna jegy nélkül s akkor mindketten jól járnak. Visszafelé jövet eszébe ne jusson ilyen könnyelműséget elkövetni.

Nálunk nagyon bizonytalan a nyugdíj, tanácsos az embernek más-képpen gondolkodni az öregesgről — fejezte be magyarázó mosollyal a derék Cfr-alkalmazott fejtegetéseit, melyet a mi szabónk nem csekély meghökkenéssel hallgatott. Az ígérlet azonban megtette a derék ember megnyugtatóására, hogy visszatérőben tiszteletben fogja tartani a szokásokat.

Ekkor még nem is sejtette Borustján János, hogy ez a visszatérés kis-sé körülményesebb lesz.

Odahaza az első napokat a viszontlátás öröme aranyozta be. Repült az idő s már éppen a Debreczenbe visszatérésén kezdett gondolkozni Borus-

tyán, amikor egy napon grancsárok állítottak be szülei házához, ötlet-kesték s magukkal vitték a rendőrségre. Valaki bejelentette.

Másfél esztendőre nyult a kolozsvári fogházban a könnyű, nyári vikendnek indult kirándulása Borustján Jánosnak. A debreceni szabósegéd közben folyton azon töprengött, hogyan lehetne megszöknie és visszatérni Debreczenbe?

Végre kínálkozott megfelelő alkalom. A rabokat munkára vitték a fegyház szekerén. Borustján egy őrzellen pillanában felugrott a szekérre, középvágott a lovakra és elmenekült. Óriási út volt a határig, de a szerencse mellé szegődött. A szekér számtalan esetben robogott el a szigorancia emberei előtt, azonban mindig engedték azt.

Igy történt, hogy Borustján visszakérült Magyarországra s egy éjszaka sárosan holtrafáradtan az átélt izgalomtól, jelentkezett a debreceni rendőrség központi ügyeletén, ahol éppen Császár Péter és Misky Árpád detektívcsoporthoz tartottak ügyeletet.

Miután Borustján ügye a debreceni hatóságok előtt tisztázódott, amint arról a „Debreczen” beszámolt, felkereste volt szállásadóját s kérte az ott hagyott csomagjait. Nagy meglepetésére azonban csak a ruhaneműeket tartalmazó nagyobb csomag volt meg, a könyveit és találmányát őrző s a háziasszonya által értéktelenné vált kis doboz elkallódott.

Borustján majdnem sírva tett panaszt a rendőrségen az eltűnt találmány ügyében.

— Tessék elhinni — mondotta a „Debreczen” munkatársának — inkább hagytam volna, hogy egyik karomat levágják, mint az a mintatervezet el-tűnjön... Négy keserves esztendő minden munkája, kínlódása ment füstbe. A rabságom alatt, ami kálvárián átmentem, mindig az tartotta bennem a reményt, hogy a találmányomra gondoltam, ami még rendbehozhatja elkallódott életemet... Pótolhatatlan veszteség nekem ez de mikor elmentem, úgy volt, hogy két hét múlva visszajövök... a kolozsvári börtönből pedig nem küldhettem értesítést.

Barustján már csak a véletlenben bizik... A véletlenben, amely néha esodálatos dolgokat produkál: visszaad elveszettnek hitt dolgokat s talpra állít szegény, süllyedő emberlelket. (?)

A TERMESZET SZÉPSÉGEL.

Turista: Különös. Az idén egyáltalán visszhang, amit tavaly úgy élveztünk.

Majoros gazda: Nem ám. A tavalyi bérösöm az idén elszerződött a hangosfilmhez.

LÉGUJABB

Páris, október 1. (MTL.) A Ce Soir nézete szerint a müncheni nyilatkozat megnyitotta a kétoldali egyezmények korszakát. A német-angol megegyezést nem sokára nyomom fogja követni a német-francia kétoldali megegyezés, amelyen Göring már tevékenyen dolgozik. Chamberlain földközítengeri útja alkalmával angol-olasz kétoldali egyezményt fog megkötni s azután francia-olasz kétoldali egyezményre kerül sor. Mindezek az egyezmények a Mussolini-féle négyhatalmi rendszer keretei közé illeszkednek majd be.

Páris, október 1. (MTL.) Mialatt a szemhatár tisztulóban van, belpolitikai téren a vihar előjelei mutatkoznak s a légkör villamos-sággal teljes. A béke és háború kérdése körül az ország két táborra szakadt és a Moszkva szolgálatában álló háborús szolgáltatók s a megfontolt elemek békefrontja között az ellentét igen kiélesedett. Plandin békeplakátjainak Páris falairól való hivatalos eltávolítása és a plakát szövegét közlő jobboldali lapok elkobzása a végsőkig felkorbácsolta a pártszenvédélyeket.

Berlin, október 1. (Német TL.) A birodalmi kormány vállalt feladatának további végrehajtása céljából kibocsátja másfélmilliárd birodalmi márka értékben 4,5 százalékos kisorsolható birodalmi kinstári jegyek 1938. évi 3. sorozatát. A kinstárjegyek névértékét 1953 október 1-ike és 1958 között sorsolás alapján fizetik vissza. Az új kibocsátás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, máris 55 millió márka értékű kinstárjegyet vet-

tek át.

Belgrád, október 1. A Politika prágai levelezőjének értesülése szerint Prágában kormányátalakítást terveznek oly módon, hogy koncentrációs kormányt alakítsanak.

Prága, október 1. A kormány elhatározta, hogy ma estétől kezdve Prágában helyreállítja a rendes világitást.

Brüsszel, október 1. A belga kormány elrendelte a mozgósított belg csapatok leszerelését.

Prága, október 1. Délután háromnegyed 5 órakor a következő hivatalos jelentést adták ki a cseh kormány és a többségi kormányzó-pártok politikai bizottságai között ma délelőtt megkezdett tanácskozásokról.

Az elnök ezt az összejövetelt reggel nyolc órára hívta össze s azon ő maga elnökölt. A kormány-nak az a tegnapi elhatározása, hogy elfogadja a négy nagyhatalom müncheni követeléseit s hozzájárul ahhoz, hogy Berlinben a nemzetközi határmegállapító bizottság megkezdje munkáját, a cseh kormányt a bonyolult feladatok egész sora elé állította, amelyek megoldása gyors döntést igényel. A kormány ezért munkatervet állapított meg az állam minden igazgatási ága számára. A cseh kormány ezért elhatározta, hogy külön miniszteriumi bizottságot létesít ezeknek a munkálatoknak irányítására. A tárcaközi bizottság foglalkozik jogi szempontból is minden pénzügyi, gazdasági és magánjogi kérdéssel, amely az új határok megállapításával és a lakosság átadásával jár.

Bulgáriában és Romániában már térképeket közölnek a lapok a felvidéki határkiigazításról

Külföldön is erősen foglalkoznak a magyar revízió kérdésével — Dr Tarján Oszkár HEV főtanácsos értékes impressziói bulgáriai és romániai tanulmányjáról

A müncheni négyes találkozó világszenzációt jelentő eredménye és a magyar revízió kérdése az elmúlt napokban élénken foglalkoztatta a külföldi országokat is. Hogy mennyire előnyösen ismerik fel a magyar határkiigazítás kérdését és felszínen tartják a magyar revízió kérdését, arról érdekes dolgokat beszélt el a Debreczeni munkatársának dr Tarján Oszkár HEV főtanácsos, aki a közelmúltban dr lovag Schmidt Félix főorvossal együtt tanulmányúton volt Bulgáriában és Romániában. Dr Tarján Oszkár értékes megfigyeléseket tett a két állam közlekedési viszonyairól s szinte örömmel beszélt arról, hogy a magyar revízió kérdése mennyire felszínen van tartva a külföldön is.

A bolgár lapok hatalmas cikkekben számolnak be a magyar követelésekről — mondotta dr Tarján Oszkár — és a bolgár nagy lapokban térképek jelennek meg arról, hogy milyen területeket kap vissza Magyarország a közeljövőben. De még a román sajtó is a belétörődött tudomásulvétel hangján ír erről a kérdéssel s ott is bizonyosra veszik, hogy Magyarország csehszlovákiai területi követeléseit teljes mértékben megvalósulnak.

A tanulmányút részleteiről érdeklődtünk dr Tarján Oszkártól. — Budapestről Ruszesukba utaztunk, onnan vonaton Várnába,

majd vissza Ruszesukba. A Dunán hajón átkelve mentünk Giurgiuba s Bukarestben töltöttünk két napot.

Bulgáriában a magyar barátság erősebb és melegebb, mint valaha. Az igazságos magyar ügy, a revízió kérdésének jórafordulását nagy örömmel fogadják a bolgárok, akik körében általánosan az a hangulat, hogy a történelmi idők bármilyen fordulata ismét a magyarok oldalán fogja őket találni.

Bulgáriában az élet rendkívül olesó s teljesen lecsökken a munkanélküliség. Az általános társadalmi helyzet nagy javulásra ment át. A tengerpartot és a közlekedési viszonyokat tanulmányoztam. Rendkívül érdekes az, hogy az autókban rádiókészülékek vannak felszerelve s az utazásokon a híreket és szórakoztató műsort nyugodtan hallgathatja az ember.

Bukarestben a város óriási nemzetközi forgalma lepett meg. Hatalmas építkezések folynak. 17–20 emeletes felhőkarcolók emelkednek a román fővárosban. A villamoson érdekes dolgot figyeltem meg: hátul szabad csak felszállni az utasoknak s elöl van a leszállás. Ez nagy mértékben meggyorsítja az utasforgalom lebonyolítását. A kalauz az ajtóban adja át a jegyet az utasnak. A román fővárosban nagyon sok magyar, él s főleg iparosok, akik a

VALÓSÁGOS
KINCSESLÁDA
A CSILLAG TESTVÉREK
ÜRISNÖI
DIVATHÁZA

nagy építkezéseknek dolgoznak mint kiváló munkaerők. A bukaresti főúccán, a Calea Victoriain egyébként olyan nagy tömegforgalom van, hogy sokszor percekre elakad a közlekedés.

Romániában általános nyugalom van. Valami fásult közönnyel nézik az utóbbi idők eseményeit s

teljes a békehangulat.

Ezeket mondotta bulgáriai és romániai tanulmányútról dr Tarján Oszkár, aki egész sereg külföldi lapot hozott magával, melyekben térképekkel illusztrálva hatalmas cikkekben foglalkoznak a magyar revízió, a felvidéki határkiigazítás kérdésével.

Ki az a Sirovy?

Mióta Sirovy tábornok lett a cseh miniszterelnök, azóta a cseh légiók viselt dolgai is újra felelevenednek, mivel Sirovy volt a cseh légió utolsó parancsnoka, ő vezette az elvonulást Vladivosztokba és Európa felé. Ezt a hadászati mesterművet a csehek szeretik a »cseh anabázis« néven emlegetni, holott a hasonlat nem egészen helytálló. Xenophont és társait ugyanis annakidején nem a pogyász akadályozta vonulásukban, mint a cseh légiót, mely vonatrakományszámra cipelte magával az orosz testvértől rabolt zsákmányt. Sirovy a háború kitörésekor Orosz-Lengyelországban volt magántisztviselő és a mozgósítás hírére szabadesapatokat szervezett a diákok és munkások köréből. Az így alakult négy század feladata főleg kémkedés és a Monarchia szélénélvő kötelekeinek árulásra való felbujtása volt. A szabadesapatok 1915 végén már dandárrá szaporodtak. Azok a csapatok, amelyek megadták magukat, mind a cseh légióba kerültek. Felszerelésüket a cseh csapatok a katonai raktárakból lopkodták össze és ezt a hadsereget Poincaré a francia hadsereg alkatrészének ismerte el 1917 december 17-én. A következő év februárjában Masaryk kieszközölte a parancsot, hogy a cseh hadsereget Szibérián át Franciaországba szállítsák és Sirovy — aki közben már ezredes lett — 1918 május 14-én Cseljabinszkban kiadta a parancsot arra a borzalmas hadifogolyöldeklésre, amelynek áldozatai főleg magyar és részben német foglyok voltak. Augusztusban Sirovy már tábornok és légió-jít a Szibéria vasutvonal őrzésével bízták meg, mivel a csehek nem váltak be a tűzvonalban. Így

a csehek tevékenysége a haroról közgazdasági térre terelődött át s 1919 elején már 14 bányász és 70 ipartelep volt a cseh légió kezén. Ez a vagyon csak elenyésző része annak, amit a csapat a többnyire lakók nélküli maradt városokban összeharácsolt.

A parancsnokság ekkor Irkuckban volt s így itt történt azután az ismeretes árulás, amikor Sirovy visszautasította Kolesak orosz régens kérését, hogy az aranyvonalat 16.000 kilogramm arannyal tovább engedje. Kappel tábornok, az orosz főparancsnok párba jára hívta ki ezért Sirovyt, a cseh azonban kitért, arra hivatkozva, hogy »háború idején tilos párba jójnias«. Kolesak kérését megtagadva, Sirovy most már feljogosítva érezte magát arra is, hogy a lengyel Jasinszki-Stahurek századost is visszautasítsa, amikor arra kérte a tábornokot, hogy őt szerelvényt, telve rokkanttal, sebesülteket és beteg lengyel legionáriussal, engedjen előre. A kegyetlen tábornok ezt a kérést is megtagadja.

Ezután következett a cseh hadsereg behajózása Vladivosztokban egy olyan »cseh anabázis« után, amelynek folyamán a csehek többet hátráltak, mint verkedtek s ha verkedtek is, ezt csak a rablott holmik védelmében tették.

A további évek már nem a cseh légió, hanem a cseh állam története. És most, 1938-ban ismét felszínre vetődött a félszemű főparancsnok neve.

Az agy és a gerinevelő megbetegedéseinek kezelésénél régóta bevált, tisztán természetes Ferenc József keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. — Kérdezze meg orvosát.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
október 2-től október 9-ig: »Még-
váltó», Piac u. 18. Telefon: 14-69.
— »Tisza», Magoss György tér 9.
Telefon: 24-52. — »H. Rákóczy»,
Külsővási tér és Miklós uca sar-
ok. Telefon: 23-43. — »Nádor»,
Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass,
hogymint dolgozhass!”

Emlékezzünk . . .

Oktober 2

— 1914. A m. kir. marosvásár-
helyi 22. honv. gy. c. az 1914. évi
San és Visztula menti őszi hadjá-
ratban a IX. 24-től X. 11-ig tartó
felsőmagyarországi első orosz be-
lörés idején az o. m. 2. hds.-nél a
m. kir. kolozsvári 38. honv. gy. ho-
kötélékben harcolt (Tersztyán-
szky Itbk. csop., kolozsvári 75.
honv. gy. dandár) és résztvett az
Uzsoki-hágóért X/1-5-ig vívott
harcokban

E napon vívta meg az ezred
egyik legfényesebb fegyvertényét.
Ez az Uzsoki-hágó visszafoglalása
volt. A támadásra indított esapa-
tok keretében u. i. a III. zászlóalj
osztagai az esti szürkület beállta-
val merész elhatározással rohamra
mentek és kiverették állásaikból a
hágó legmagasabb pontját meg-
szállva tartó oroszokat. E hős kis
esapatok bátor fellépésükkel az ez-
red többi részeit is magukkal ra-
gadták és így az egész hágó, vala-
mint a körül elterülő magaslatok
is még az est folyamán az ezred
birtokába jutottak. De a fényes
győzelem után sem pihenhetek de-
rék honvédeink, mert még tovább-
ra is igen heves harcokat kellett
vívniuk a hágó megtartásáért, ami
szintén sikerrel járt, hiszen itt
minden egyes honvéd azzal a szil-
lárd elhatározással állott őrszemet,
hogy hazájá szent földjéből egy
talpalatnyit sem enged át az ellen-
ségnek.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a
református templomokban. Nagytem-
plomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas
Pál, délután 5 órakor Csutoros Sándor
Kistemplomban délelőtt 9 órakor
Uray Sándor, 11 órakor dr. Soós Béla,
délután 5 órakor dr. Lencz Sándor. —
Kossuth ucai templomban délelőtt 10
órakor Baja Mihály, délután 5 órakor
dr. Bartha Tibor. — Ispótlá templom-
ban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc,
délután 5 órakor Birinyi János. — Ká-
rói Gáspár téri templomban délelőtt
9 órakor Kolozsvári Kiss László, dél-
után 4 órakor Kiss Antal Jenő, —
Árpád téri templomban délelőtt 10 óra-
kor dr. H. Kiss Géza, délután 3 órakor
Márki Kálmán. — Homokkerti tem-
plomban délelőtt 10 órakor Kovács Józ-
sef, délután 5 órakor Szilágyi László.
Nyilastelepi templomban délelőtt 10
órakor Mezey Béla, délután 3 órakor
Zimányi József th. — Csapókerti ref.
templomban délelőtt 10 órakor Kiss
Lajos segédlelkész, délután 3 órakor
Vándor Ernő th. — Kerektelepi

templomban délelőtt 10 órakor Kul-
csár Ferenc, délután 5 órakor Kul-
csár Ferenc. — Nyulási állami iskolá-
ban délelőtt 10 órakor Siposs Imre. —
Téglaskerti állami iskolában délelőtt
10 órakor Birinyi János. — Téglá-
vetői gyülekezeti házban délután há-
rom órakor Kovács Árpád. Wolaffka-
telepi Olvasóköriben délután 3 órakor
Szilágyi László. — Olajútói imaház-
ban délután 5 órakor Orosz János. —
Gyermekistentisztelet a Nyilastelepen
félkilenc órakor Orosz János. — Ta-
nyai istentiszteletek: Ondód I. Kádár-
dülő délelőtt 10 órakor vitéz Szabó E.
Hármashegyen délelőtt 9 órakor Bárdi
Ferenc. — Lukaháza délelőtt 11 óra-
kor Bárdi Ferenc. — Pallagon délelőtt
9 órakor László Lipót. — Dombos-
tanya délután 2 órakor Halász András

— Vasárnapi misered a Szent Anna
uceai plébánia templomban és kápol-
nában. Rendes vasárnapi misered,
reggel 6, 7, 8, és 9 órakor. Fél tíz óra-
kor nagymise, melyet tart Láng Pal
pápai kamarás, prédikál ugyan ő. A
további szentmisered 11, három-
negyed 12 és fél 1 órakor. — A kert-
ségekben a szokásos időben és helyen
a múlt vasárnapi misered az irány-
adó.

— Istentiszteletek a görög katolikus
templomban. Október elsején a Szűz
Mária védelme ünnepén és vasárnap.
Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet,
délután 8 órakor diákmissze. — Délelőtt
10 órakor nagy szentmise, a szentbe-
szédet Fekete Lajos segédlelkész
mondja. — Fél tíz órakor esendés
szentmise. — Délután fél négy órakor
rózsafüzérjátosság. — Délután négy
órákor vespernye. — Vasárnap a gör-
és római katolikus katonák részére
kilenc órakor kezdődik a szentmise.
Október hónapban mindennap dél-
után végeztetik az októberi ájtatosság
hétköznapokon 6 órakor, vasárnap és
ünnepnapokon vespernye előtt, esüt-
örtökön és vasárnap szentbeszéddel.
Október hatodikán esütörtökön az ün-
nepélyes megzsmise délelőtt 9 órakor
tartatik meg.

— Az evangélikus templomban va-
sárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági isten-
tisztelet, prédikál: Labossa Lajos. —
Délután 10 órakor gyülekezeti isten-
tisztelet, prédikál: Pass László. Este
5 órakor istentisztelet, prédikál Szentes
László református segédlelkész. Dél-
után 4 órakor Püspökladányban, este
7 órakor Hajdúszoboszlón szórvány-
istentiszteletet tart és prédikál Bójtós
Sándor.

— Hazafias istentisztelet lesz ok-
tóber hatodikán délelőtt 10 órakor az ev.
templomban. Predikál: Pass László
esperes, tart. tábori főlelkész. A lel-
készi hivatal kéri a hatóságokat és tes-
tületeket, hogy a hazafias istentisz-
teleten résztvevő képviselők számát, s
nevét szíveskedjenek előzetesen közöl-
ni a lelkészi hivattal írásban, vagy
telefonon: 33-05.

— Az unitárius templomban az őszi
háladáó istentisztelet most kivételesen
nem október hó másodikán (mint a
hónap első vasárnapján), hanem októ-
ber hó 9-én lesz.

— Istentiszteletek a baptista ima-
házban. A Szappanos ucai imaházban
vasárnap délelőtt félkilenc órától fél-
tíz óráig imaórákat, fél tíz órától fél-
tizenegyre prédikáció, délután 6—8
óráig prédikáció úrvacsoraszózatjai.
Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra, —
Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— Zongoratanítást vállalok zeno-
iskolai módszerrel. Hatvan u. 24.
Unitárius ház, első ajtó.

— Mentőorvosi tanfolyamot rendez-
nek Debreczenben. Vitéz dr. Roncsik
Jenő tűzoltóparancsnok bejelentette a
polgármesternek, hogy azokat az orvo-
sokat, akiket a mentőszolgálatnál al-
kalmazzak, egymásután nevezik ki és
így szükséges, hogy az eltávozó men-
tőorvosok utánpótlásáról idejében
gondoskodjanak. A polgármester in-
tézkedett, hogy újabb mentőorvosi tan-
folyamot rendezzenek.

x Irodai szaktanfolyam. Október
elején új „Irodai szaktanfolyam” kez-
dődik a Naményi Gyorsiró és Gépiró
iskolában, mérsékelt tandíjjal. Vidék-
ről bejárók 85 százalékos vasúti ked-
vezményben részesülnek. Tanfolyam
után államvizsga, állami hivatalokra
is képesítő bizonyítvány. Állásba he-
lyezés. (Rákóczi uca 17.)

Retikül ernyőujdonosságok
megérkeztek Vitárius és Szénássynál

Extraméretű nadrágtartók,
Sérvkötő, haskötő, gumihá-
risnya mérték után készül
Kossuth uca 2.

x Pótbéírások a városi zenekolájában
Debreczen sz. kir. város zenekolájá-
ban a pótbéírások folynak, naponta
délután 9—1 óráig és délután 3—5
óráig. Beíratkozni lehet az összes tan-
szakokra. Fűvőshangszerek tanítása
ingyenes, csupán a beíratási díjat, hat
pengőt kell befizetni. Bővebb felvilá-
gosítás a hirdetőmennyek és a zene-
iskola titkári hivatalában nyerhető, a
hivatalos órák alatt, Vár uca 1. szám,
telefon: 33-96. szám.

x Vattay Margit tanceiskolájában,
október hó másodikán főiskolai, 12-én
diakkolozs kezdődik. Kossuth uca 11.

MEGJELENT a nyílt árusítási
üzletekben foglalkoztatott alkali-
munkások munkaidőjének szabá-
lyozása tárgyában kiadott rende-
let. Kapható a „MELIUSZ” könyv-
kereskedésben.

— Az Árpádtéri egyházzsír tanács-
ülést tartott. Napirend előtt dr. Hegy-
aljai Kiss Géza elnök megemlékezett
hivatali elődje, Maklár Károly el-
hunytáról és érdemeiről, emlékező jel-
lemzését a tanácsülés fennállva hall-
gatta végig és jegyzőkönyvébe foglalta
s a kivonatot Maklár Károlyné ny.
püspöknek megküldi. Maklár Ká-
roly hatodik, Révész Imre dr. a máso-
dik lelképásztor volt az Árpádtéri
egyházzsírban s az elnök az ő érde-
meiről is megemlékezett. Szavait a
gyűlés jegyzőkönyvébe foglalta és üd-
vözlésként küldi meg a lisztantúli egy-
házkerület új püspökének. Jegyző-
könyvben örökölte meg az egyház-
részi tanács Márki Kálmán s. lelkész-
nek, a gyülekezet volt helyettes lelki-
pásztorának érdemeit, aki 1937 január
10-től 1938 szeptember 11-ig olyan hű-
séggel és sikerességgel vezette az egy-
házzsír ügyeit, hogy a vezetőlelkész
hiánya a gyülekezetben semmi tekin-
tetben sem okozott veszteséget. Jegy-
zőkönyvi köszönetét fejezte ki a ta-
nácsülés Kovács Lajosnének, a fő-
gondnok felségének is, aki most hosz-
szú időn át viselt nógyleti pénztár-
nok állásáról lemondott és tisztég
nélkül kíván továbbra is közremun-
kálni. Betöltötte a gyűlés az üresedés-
ben levő tanácsosi helyeket is, az üres
helyekre Sós Ferenc h. elnök indítvá-
nyára dr. Hegyaljai Kiss Gézánét, Szé-
nássy János és Jani Sándor buzgó pót-
tanácsosokat választotta meg a gyűlés
egyhangúlag, a három megválasztott a
tanácsosi esküt nyomban le is tette.
Dr. Hegyaljai Kiss Géza terjesztette elő
1938—39. évi gyülekezeti munkater-
vét. A mindenre kiterjedő munkater-
vet a tanács nagy figyelemmel hall-
gatta végig és Harsányi Imre kívánt
erőt és áldást az új lelkésznek gyű-
nyörű elgondolásainak sikeres meg-
valósítására. Felmerült az érdekes
tárgysorozati gyűlésen Fülöp Géza in-
dítványára az a kívánság is, hogy Árpá-
dtéri Ref. Dalárda alakítsák, amely
járjon el a természetekre és jöve-
delmél adja a harangalapra. Ennek az
ideje akkor fog eljönni, ha fiatal kán-
tori munkatér fog az énekkar alakí-
tására vállalkozni. A gyűlés lelképász-
tor imájával és a VC. zsolttár éneklé-
sével ért véget.

Hattyudal

Boldog ki közeledben élhet,
Rózsák illatában fürösztí a lelkét,
Napsugaras lelked mindig reá ragyog
Féltve őrized lángoló szerelmét.

Boldog vagyok én is virágaim között
Féltékeny izgalom nem győtri a lelkem
Mert több fájdalmat ugysem adhatol
Mit egy életen át — miattad szenved-
tem.

Szívemen már megfagyott a tél hava
A forró nyárra — szétfoszlott remény
Elbágyatva boldogok tövises utakon
Csillagtalan éjben! Te vagy a fény!

Fiatalléveinkben! Pillangókat üzünk
...»Virágról-virágra» szállunk,
Életünk alkonyán — tövisektől vérezve
Csaldóttan, fáradtan! Pihenőre vá-
gyunk!

MEMENTO.

Megszállott területi hírek

— Erdély területén összeírják a
járműveket, lószerszámokat, sima és
szőges drótokat.

— Temesváron a koresma engedé-
lyek kiadását csak román nyelvtudá-
súknak teljesítették. Most azok, akik
ilyen módon elestek a monopólium-
tól, perrel támadták meg a román kor-
mányt.

— Megjelent a rendelkezés, mely
szerint a romániai eljárás szerint a
külföldiek a román munkaalap javára
10.000, 5000, 2000 vagy 1000 leit tar-
toznak fizetni, mint tartózkodási en-
gedélyért járó összeget, ki-ki anyagi
helyzete szerint.

— Nagy Béla segesvári unitárius lel-
kés most ünnepelte hívei körében
negyven éves papi szolgálatát.

— Giurguman Traján kolozsvári ta-
nár félmillió leles kárterítési pert in-
dított Babos és Schneider kolozsvári
vaskereskedők ellen, mert az üzletben
vásárolt töltények felrobbantak.

— A marosmegyei Nyomát község
unitárius iskoláját miniszteri rendelet
alapján bezárták az állammal szem-
ben tanúsított nem megfelelő maga-
viselet miatt.

— A Kolozsváron és Erdélyben
szeptember 22-ére kitűzött légvédelmi
gyakorlatot készületlenség okokból el-
halasztották.

— Erdélyben kihirdették a Román
Vöröskereszt felhívását, mely szerint
az önként jelentkezett nőket díjtala-
nul kiképezik betegápolásra.

IRÓGÉP
eladás-csere HURAY, ^{parkamara} T. 17-93

A debreceni Ipartestület a fény- képes munkakönyvek bevezetése mellett

Az előljárásság foglalkozott a mun-
kakönyvek fényképpel ellátásának
kérdésével, még pedig a Jászberény
és Vidéke Ipartestület megkeresése
alapján. A jászberényiek ugyanis vé-
leményt kértek a debreceni ipartestü-
lettől, hogy kívánatosnak tartja-e a
munkakönyvek fényképpel való ellá-
tását.

Tekintettel arra, hogy a jelenlegi
munkakönyvek igen sok visszaélésre
adnak alkalmat, a fényképes munka-
könyvek rendszerének bevezetését a
Debreceni Ipartestület előljárássága a
legmelegebben támogatja.

HAJFFESTÉS? DAUER? KOZ-
METIKA? Bizalommal keresse fel
Debreczen legrégibb szaküzletét.
KOMAROMINE, Bika-bérház, —
telefon: 19-56.

— Földalati bűvésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legcsekélyebb mértékben is erőlködnie kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— **Lefejezte a mozdony a szombat-helyi vonalon** Krisztyán János 26 éves legényt. A törzset a fejétől 20 méterre találta meg. Megállapították, hogy a legény szerelmi bánatában követett el öngyilkosságot.

— **Összedőlt a háromszázéves dunabogdányi templom** és két kőművest, akik a javításánál dolgoztak, agyonnyomtak a falak. A vádoltak padjára került **Pink Béla** mérnök és **Preisinger Ferenc** pallér, akik a pestvidéki törvényszék előtt most azzal védekeztek, hogy nem tudhatták, hogy a régi falakban üregek vannak és korhadó oszlopok. A tárgyalást elnapolták, több kihallgatás elrendelésével.

— **Tomboló orkán vonult végig Közép-Olaszországban** és igen sok kárt okozott. Az orkán megölt 22 embert. Egy katonai löszraktárba villám csapott és a raktár felrobbant.

— **Hölgyek! A legdivatosabb szörmebundákban és szörmekben nagyválaszték Barkó Márton** utódainál, a **Szinház-átjáróban**. Javítások, átszabások legolcsóbban.

— **Rémületben tartja Cleveland város lakói** egy örült sebész, aki már 14 embert ölt meg és szakszerűen feldarabolt. A holttesteket szétdarabolásuk után egy szakadék mentén helyezte el minden negyedévben egyet. A detektívek az egyik raktárépületben egy börtönt találtak, mely kezekkel és lábakkal volt tele. Azt még nem tudták megállapítani, hogy kit ölt meg a rém és azt sem tudják, hogy miért követi el a tömeggyilkosságokat.

— **Kinába ismét két magyar miszionárius megy**. **Walla Dezső** és **Thun Albin** indulnak október hó 9-én a Honan tartományban levő ferences hittérítőkhöz.

— **Gőcezy József urisabósága** **Varga u. l.** árban olesó, kivitelben elsőrendű.

— **Egész családjával szengázmérgezést kapott Oláh Lajos** gyomai hentes mester, aki faszénkályhával akarta lakását tatarozás után kiszárítani. — **Dr. Bartha Gusztáv** orvos, akit a szomszédok segítségül hívtak, a gázzal telt szobában színtén mérgezést szenvedett. A betegek állapota súlyos.

— **Egész Angliában vasárnap háladáó istentiszteleteket tartanak** és a templomokban köszönetet mondanak Istennek, hogy elmúlt az emberiség feje felül a háború rémsége. Imádkoznak azért is, hogy a béke útján további siker legyen.

— **Schaff tánciskolájában** **Koronában** harmadikán új tanfolyam kezdődik iparos és kereskedőknek. **Vasárnap táncbemutató**. **Big-Apple, Swingstep, Step-walzer.**

— **Véresre verték Budapesten az uccán** **Pollák István** 25 éves lakatossegédet, aki részegen a csehekét dicsérte. A rendőrök mentették meg a lakatossegédet a tömeg dühétől. **Pollákok** nemzetgyalás miatt letartóztatták.

— **Német nyelvet** tökéletesen elsajátítani csak született németnél lehet. **Bethlen 57.**

— **Pántea Erzsébet** adjutánsnő, az **Üdvhadserég** miszionárius tisztje, aki hét évet töltött **Holland-Indiában**, látogatása **Debrecenbe** érkezett és vasárnap este 7 órai kezdettel az **Üdvhadserég**. **Csapó ucca 35. szám** alatti termében nagy előadást tart, valamint hétfőn este 7 órakor a **baptista imaházban**, **Szapannos ucca 23. sz.** alatt. Beszámol a **hatal népről**, **kinaiakról**, s **jávalakról**, valamint a **bélpoklos** telepen végzett munkájáról. Ezekre az előadásokra mindenkit vallás- és szociális különbség nélkül szívesen látnak.

Elegánsan öltözködik és nem fizet magas árakat!

az ujjonnan átalakított **Budapesti Férfiruhaház**-ban **Csapó u. 6.**

— **A Péterfia uccai egyházzsér** felnöttek számára tartott bibliaköre a **Kálvin tér 5. szám** alatt, a **Baltazár gyülekezeti otthonban** már megkezdődött. Összejevetelt tart minden szerdán este félhat órai kezdettel. A biblia kör vezetője: **dr. Farkas Pál** lelkipásztor.

— **A nagyerdői református bibliakör** október hó 7-én, pénteken délután öt órakor tartja első összejevetelét ebben az évadban, **Komlóssy út 37. sz.** alatt. Bejárat van a **Dóczy József ucca 2. sz.** alatt is. A bibliakör minden pénteken délután összejön öt órakor. Vezetője **dr. Erdős Károly** egyetemi tanár.

— **A Kollégiumi Diákszövetség** októberi összejevetelét — az elnökség eredeti elgondolásától eltérően — az általános feszültség enyhülése folytán, a hónap második szerdáján, 12-én este tartja meg az **Angol Királynőben**.

— **Értesítés. A MANSZ vezetősége** értesíti mindazon hölgyeket, akik **szeptember hó 29-iki** kávédelőtanón a **mai napra** tervezett gyűlésre kaptak szóval, vagy írásban meghívást, hogy a **megváltozott helyzet** folytán a **gyűlés megtartása későbbi időre** halasztatott.

— **Rejtvényfejtők** figyelmébe. Ezen a héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: **Gyulai Zsófia**, **Hadházi ucca 26. A.** **Kiss Jenőné**, **K. Tóth ucca 13. szám**. **Vargakert**, **Villon Erzsébet**, **K. Tóth ucca 13.** **Bakó István**, **Bálintpap ucca 19.** **Csapó László**, **Máróthy György** ucca 4. **Miklós Andor**, **Teleki ucca 29.**

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap 9—1 óráig nyitva. Belépődíj nincsen. A **Baltazár Dezső ucca 2.** számú iskolaépületben elhelyezett **Thaly-szoba** kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár egész nap zrvá. — A kollégiumi jubileumi képkiallítás a múzeumban is elmarad.

— **Az angol anyakirálynő megbetegedett és torokgyuladással** néhány napig ágyban marad.

— **Balassagyarmat felszabadulását** nagy ünnepélyességgel ülik meg. Hús esztendeje annak, hogy a csehek belopakodtak egy éjszaka az őrzetlen városba és megszállták. A polgárság, vasutasok, diákok és két kisebb katonai csoport a nógrádi hegyekből véres uccai harcok során visszavette a csehektől a várost. A hús esztendővel ezelőtti harcot fogják ünnepelni országos keretek között.

— **Szerbiában tűzvész** martaléka lett egy egész falu. A kár egymillió dinár. Emberéletben nem esett kár.

— **„Inecő Rapid” a hajfestékek királynője.** Egyedárusítás **Debrecenben** **fodrászok és privát** vevők számára **Komárominánál**, **Bika-bérház**, telefon: 19-56. szám.

— **Tanulmányutamról** rengeteg újítással **hazaérkeztem**. **Kiss Böske**, **Svetits**, **Vjac ucca 43. szám.**

— **Fokozódik az érdeklődés.** Sokan, akik eddig nem vettek részt a m. kir. osztálysorsjátékon, most igyekeznek maguknak alapot, önbizalmat, reménységet szerezni, hogy szebb, jobb gazdasági helyzetűk legyen. Nem frázis, hanem bizonyított valóság, hogy az osztálysorsjáték új vérkeringéshez, gazdasági fellendüléshez vezet. Az új sorsjáték október 15-én kezdődik.

A Rothermere utcai gyilkossági hírből öt pengős kihágási büntetés lett

Még augusztusban elterjedt **Debrecenben** az a hír, hogy a **Rothermere uccán** meggyilkoltak egy férfit **összeszóvalkozás** hevében. Kiderült, hogy a gyilkossági hírből mindössze annyi igaz, hogy két fiatal férfi, akik nőismerőseik kíséretében **összetalalkoztak** s egymás **area** kölcsönösen nem nyerte meg tetszésüket, összeverekedtek és a rendőr mindkettőjüket felírta.

A két férfi, a **footballmérkőzés**eken **csengettyűjéről** ismeretes **vehemens** szurkoló és a **közelmúltban** **lezajlott nemzetgyalásai** bünper egyik tanuja a **sötét este** **összetalalkoztak** és kölcsönösen **végimérték** egymást. A következő pillanatban szinte egyszerre kérdezték:

— **Mit akar?**
A következő percben már egy **heves pofon** esattant el, az azonban még a **tárgyalás** során sem tisztázódott, hogy ki adta az elsőt. Ezt következetesen mind a ketten a **másikra** hárították. A pofont aztán **ujabb pofonok**, később **rugások** is követték, míg az éjszakai **footballmérkőzésnek** véget nem vetett a **rendőr**, aki leigazoltatta a két félt.

Kubinyi Béla rendőrfogalmazó, **kihágási bíró** tegnap **vonta** **félelősségre** a két fiatalembert s az éjszakai **botránnyokozásért** **mindkettőjüket** **5—5 pengő** pénzbüntetésre ítélte.

A karcagi és debreceni kenyérárak

Karcagról jelentik, hogy ott a **pékek** **leszállították** a kenyér árát. **Fehér kenyér** 32, **félbarna** 30 **fillérré** **szerezhető** már be. **Debrecenben** a **félbarna** 40 és a **fehér kenyér** 42 **fillér**. Érdekes, hogy az egyik **karcagi pék** **kétféle** **süteményeket** **készít** és igen nagy a **kelendősege**.

— **Meghalt négy esztendővel ezelőtt** **szenvedett marólugmérgezés** **következtében** **Szabó Sándorné** **biharnagybajoni** asszony **hat éves** **Etelka** **nevű** **leánykája**. A **debreceni ügyészségnek** **jelentették** a **halálesetet** és **elrendelték** a **holttest felboncolását**.

— **Nyugalmozott MÁV főtisztviselő** **októberi összejevetele** **bétfőn**, **tizennyolc órakor** **kezdődik** az **Angol Királynőben**.

— **A padlások rémét** **fogták el** **Budapestben**, **Hermann Károly** és **Schlesinger György** **munkások** **személyében**, akik **százzámra** **szedték** **össze** a **budapesti bérházak padlásairól** a **fehérneműket**. A **lopott fehérneműek** **értéke** **tíz ezer pengő**. Az **orgazdánál** **talált** **fehérneműeket** **gazdáik** **felismerték**.

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyam** **kezdődik** **október hó közepén** s **beiratkozni** **hétfőtől** **kezdve** **lehet** a **női felsőkereskedelmi iskolában**. A **tanfolyamról** **bővebb** **tájékoztató** **van** az **iskola hirdető tábláján**.

Családi értesítések:

Fenyvessy Ibolya

és

Réday Lajos

tegnap tartották esküvőjüket a **Szent Anna-templomban**.

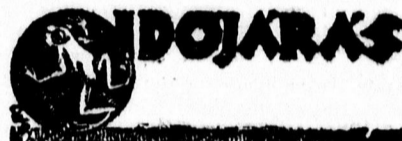
Csergő László

tisztviselő és

Tisza Ilona

jegyesek.

Minden külön értesítés helyett.

Hazánkban a délutáni órákban több helyen volt nyári záporosó, egy-két helyen zivatar is. A legtöbb esapadék a **Pilis-hegységben** és a **főváros vidékén** hullt. A hőmérséklet az ország legnagyobb részén meghaladta a 20, a közepes megyék egyes helyein elérte a 25 fokot is és csupán a **nyugati határszélek** közelében maradt néhány fokkal a 20 fok alatt.

Jóslás: **Mérsékelt szél**, a **Dunántúlon** **élénkebb nyugati szél**, **több helyen eső**, néhány helyen **zivatar**. A **hőmérséklet nyugaton** **csökken**, keleten még **alig változik**.

Mindenesbolt

Mindennemű értéktárgyat elad, vesz, cserél. Ugyeljen a címre.

Csapó u. 62. Cégtulaj.: Szemere Oszkár.

— **Frontharcosok október hó 9-én** **induló budapesti filléres vonatra** **ma déli 12 óráig** **lehet még jelentkezni** a **frontharcos otthonban**.

— **Bartalis tánciskolájában** **tanfolyam** **október hó 11-én** **kezdődik**. Minden csütörtökön, vasárnap délután és este össztánc.

Hirdetmény

A **mentelepparancsnokság** **folyó hó 4-én**, **dél előtt 10 órakor** a **helybeli lovasártérben** **egy darab** **herélt lovat** **elárverez**.

FILM Péntek Rézi

A **Hungária mozgó bemutatója**. Szó sincsen róla, hogy a **PÉNTEK RÉZI** valami jelentős állomása lenne a magyar filmgyártásnak. **Egészén könnyű** **fajsúlyú** **darab**, **mely azonban** **tele van** **kedves ötletekkel**, **könnyed vidámsággal**, **mulatságos bonyodalmakkal**. A **közönség** **határozottan jól** **mulat** **rajta**. A **szereplők** **közül** **kiemelkedik** **Turay Ida** **ennivalóan** **kedves alakítása** **egy árvaházi kislány figurájában**. **Páger** **könnyed humora**, **Erdélyi Mici** **pompás játéka** és **Gázón** **ragyogó inasa** **férbőségét** **még a filmnek**. **Vajda László** **rendezése** **ügyes**. A **kísérő műsorban** az **aktuális híradó** és a **kozakkörös** **számai** **jó kiegészítést** **nyújtanak**.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉE TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.
Báza mázsája 19,00—19,30, **roza** 13,70—14,00, **tengeri ó** 18,00—18,50, **tengeri esőves** 6,80—7,50, **lucerna** 7,50 **9,00 pengő**, **szalma** 1,60—1,00, **10% 2,20** —3,00 pengő mázsánként.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, akik szeretett férjem, édesapánk elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, valamint a Horthy Dalárda működő tagjainak a temetésen való részvételükért ezúton mondunk köszönetet. **ö.zv. Kónya Lőrincé és gyermekei.**

Papp János nyugalmazott dohánygyári műszaki aliszt., 72. évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. A) számú ravatalozó terméből, a ma reggel a Szent Anna ucai temetőből átszállított fia hamvai mellé. Engesztelő szentmise 6-án, reggel félnyolc órakor lesz. — Lakás: Szoboszlói Papp István uca 16. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Bakk Vilma, életének 78-ik évében elhunyt. Temetése ma délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Honvéd uca 42. sz. Temetését Bartha vállalata végzi.

Sírköavatás

Néh. FARKAS JÓZSEF
sírkövének avatása f.
hó 2-án, vasárnap dél-
ben 12 órakor lesz az
izr. temetőben.

Móré Sándor gazdálkodó, 79 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A) számú ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Dankó-cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik feledhetetlen jó édesanyánk, nagymamánk temetésén résztvettek, s koporsójára koszorúkat és csokrokat

Dankó temei

szállít
exhumál

Kérjen árajánlatot!

Sas u. 3., Kossuth u. 6.
Telefon: 23-22. Telep 30-66.

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza liszavidéki 77 kg 20.25—20.35, 78 kg 20.25—20.45, 79 kg 20.65—20.75, 80 kilós 20.75—20.85. — Felsőtisza 77 kg 20.15—20.35, 78 kg 20.35—20.55, 79 kg 20.55—20.75, 80 kg 20.65—20.85, rozs pestvidéki 14.90—15.00, rozs más 15.00—15.10, takarmányarpa elsőrendű 18.00—18.25, középminőségű 17.85

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

helyeztek s ezáltal nagyfájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Zöld István és családja.**

Szentessy István közművessegéd, 26 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a köztemetői ravatalozó terméből, református szertartással. Lakás: Kuruc u. 112. szám. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Néhai Faragó Péterné szeretett feleségem, édesanyánk elhunytá alkalmából nyilvánítt jöleső részvétért ezúton mondunk mindenkinek hálás köszönetet. **Faragó Péter és gyermekei.**

Köszönetnyilvánítás. Szeretett édesanyánk, ö.zv. Simon Mihályné temetése alkalmából nyilvánítt részvétekr: koszorúkat és csokrokat, ezúton mondunk mindenkinek igaz köszönetet. — **Gyászoló család.**

Tisztelettel tudatom jóakaróimmal, ismerőseimmel, hogy a Pusztai József úr üzletéből megváltam és a temetkezési vállalat üzletkörébe tartozó minden megbízatásokról Bartha Ferenc úr temetkezési vállalatánál (püspöki palota), szíveskedjenek felkeresni. **Boldogh Gyula, Paacsirta uca 53.**

—18.00, sörárpa prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 18.00—18.30, középminőségű 17.75—17.90, tengeri 18.85—19.10, korpa 13.25—13.50, 8-as liszt 15.25—15.50 P.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó idej termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (földszint, 51/51. sz. szoba) jelentésk be. A bejelentésnek a tulajdonos ne-

vén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti őr-tartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövődéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint a eseléségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek. Azon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adót kezelő osztályánál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket természetükrük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentésk be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, — miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint, az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozattól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni — a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik. A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a

kedvezményt idej, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túl törtéző kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el **Városi adóhivatal.**

HIRDETÉS. Az 1938. évi Dénes napi vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár október hó 9, 10, és 11-én lesz. A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölése végett iparjogviszonyukkal és az előző vásár helyfoglalási engedélyükkel az alulírt hatóságoknál (Kossuth uca 20. fdsz. 28. számú szoba) 1938. október hó 3. 4. és 5-én jelentkezzenek délután fél 5 órától 7 óráig, annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható. Vidéki iparosok és kereskedők pedig október hó 6. és 7-én jelentkezzenek ugyanott a fenti időben. A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában 313—16.401/1933. bkgv. számú szabályrendelet 5. és 11. §-ai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a fent írt napon kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontja október hó 8-án déli 12 órában állapított meg. Jelzett időpont előtt árusító helyet elfoglalni és sátort venni nem szabad. **Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság.**

APRÓHIRDETESEK

Házasság

Házasság
40—50 évig, varrónő ismeretiséget keresem, némi hozományjal „57 éves kereskedő”. Cím a kiadóban. 1427

Alkalmazást nyer férfi

Fuvarosokat
kerse téglá s építkezési anyag szállítására Sebestyén Lajos építész-cég, Fürdő uca 2. 1248

Fiatal
asztalos segédet felvesszek. Széll, Vargakert u. 8. 1383

Kommenciós
kocsis nagyobb kondás fiával tanyára felvétetik. Tócsókert, Aczél u. 7. sz. 1222

Ügyes
fiu órási tanulóknak felvétetik. Vasuti órási. — Piac uca 81. 1392

Fodrásztanulónak
ügyes fiút felvesszek, vasúti fodrász, pályaudvar. 1409

Képesített
kertész-vincellért keresek, kommencióst, ki a gyümölcsfák és szőlő kezelésében teljes jártassággal bír. Jelentkezni: Löcsei, Rákosi Jenő uca 8. 1457

Kerékpározni
tudó kifutófiú felvétetik. Sipos építésznc. Csapó uca 23. 1453

Cipésztanulót
és egy kifutóleányt felvesszek. Csapó uca 72. 1471

Kifutót
biciklivel, vagy anélkül, azonnal felvesz a Kövessi hírlapiroda. Teleki uca 96. 1472

Egy kommenciós
kocsis kerestetik. Török Bálint uca 23. 1473

Tanuló
fizetéssel, könyvkötészetbe felvétetik. Vargyas Pál, Kálvin tér 3. 1478

Házmestert
keresek azonnalra, aki a központi fűtéshez is ért. Simonffy uca 7. I. emelet. 1416

Kommenciós
kocsist keresek, kinek felesége házmestert teendőket ellátná, Rákóczi uca 15. 1492

Kifutófiú
felvétetik. Harmathy könyvüzlet, Piac uca 7. szám. 1496

15—16 éves
fiú, kifutónak azonnal felvétetik. Szent Anna uca 66., fűszerüzlet. 1139

Tanuló
felvétetik. Szabó Miklós női divattermében, Piac uca 44. 1518

Segédet
fűszerüzletbe felvesszek 15-ére. Ugyanott kifutót, Tökés Endre, Burgundia. 1553

Vasmunkás
állandó alkalmazást nyer vasraktárban. Hatvan uca 62. 1558

Házmesterjárt
pincelakásba, takarításért, kis fizetésért felvesszek. Roboz, Széchenyi kert, Tözsér u. 9. szám. 1555

Fűszeressegédet
kezdőt keresek. Lukács, Piac uca 41. 1562

Egy kifutófiú
felvétetik, aki már biciklizni tud. Rákóczi u. 40. szám. 1540

Ügyes
kézimunkás férfiszabósegéd, felvétetik állandó munkára, Zombor, Széchenyi uca 5. 1535

Jó családból
való fiú, péktanulónak vagy kifutónak, azonnal felvétetik, Grünfeld Hatvan uca 48. 1528

Kocsis,
mint ügynök felvétetik Hatvan uca 21. 1520

Jó családból
való fiút, szabótanulónak felvesszek, Tóth, Csapó uca 6. 1549

Egy
kovácssegéd felvétetik, Lábás Béla, Hadházi uca 15. szám. 1566

Kifutófiú
felvétetik, Busi uca 20 fűszerüzlet. 1577

Alkalmazást keres férfi

Komoly,
bizalmi állásban levő családfő, jobb házfelügyelő, vagy vállalkozási teendőt vállal. Cím a kiadóban. 1275

Ezerpengővel
honoráalom, ha állásba helyez egy érettségizett fiatalembert. Cím a kiadóban. 1272

Kisecsaládú
kertész, azonnalra állást keres. Nyil uca 12. szám. 1448

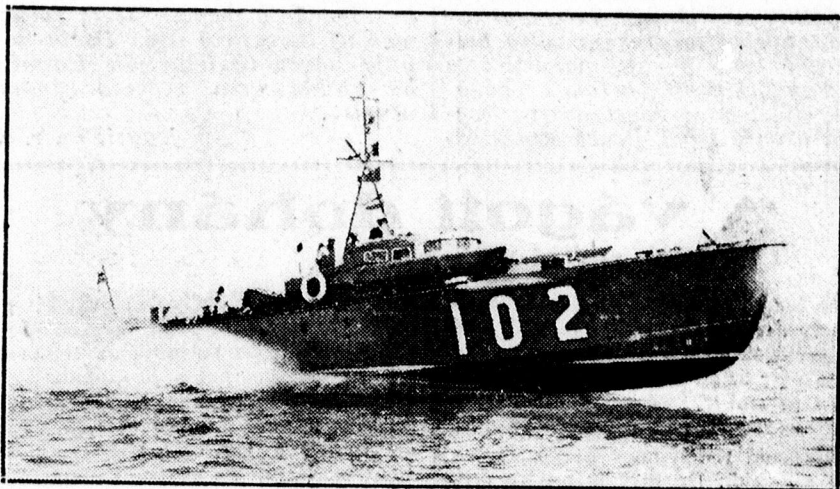
Apróhirdetések folytatása a 30 31 és 32 oldalon

KÉPES VASÁRNAPJA

„Petróleum tank-farm“ Amerikában, Oklahomában.

Az angol flotta legsebesebb torpedó motorosa.

Jegyzőkönyv

a könny

a legszomorúbb emberi bizonyosság. Ha a férfi sír, akkor egészen bizonyos, hogy legutolsó bánatában már nem talál menedéket mást. Annak idején, egyik jó emlékü tanító mesterem azt mondta, hogy a férfi ember kétszer sírhat életében: apjának, anyjának temetésénél. A boldog, szép béke időkben tanítottak bennünket erre. Aztán megértük az élet mindennél szomorúbb adottságát, amikor a férfi ember harmadszorban is sírhatott, akkor, amikor hazánkat feldarabolták. Nincs mit titkolni, sírtunk, keservesen, tehetetlenül, kiszolgáltatottan sírtunk mélyen szántó barázdás könnyeket azokban a szörnyű időkben. Ha valaki tudja, hogy mit jelent sírni, mi tudjuk. Éppen ezért figyeltünk fel Osucki cseh követ Párizsban hullatott könnyeire, aki a világsajtó képviselői előtt könnyek között mondta: elitelték hazánkat anélkül, hogy megkérdezték volna. Nem új a szó, nem új a gondolat. Annak idején a nagy Apponyi Albert mondta ezt a világ füle hallatára. Ha tehát volna bennünk rosszmájúság ezekben a rettenetesen nehéz időkben, akkor azt mondanánk, hogy a cseheknek még hazájuk síratásához is »kölesön« vett szavakra van szükségük. És tévedésük határtalan. A magyar Felvidék soha se volt az ő hazájuk és a magyar nép, soha se az ő népük. Hamis könnyek, hamis szavak. Már pedig se a könnyekkel, se a szavakkal nem szokott játszani férfi ember...

a bibliai

szamaritanusról szóló példabeszéd megisméllődött a valóságban éppen a mi földünkön. Egyik román ezredes Bécsből jövet autójával elgázolt egy süket pástort, de közben az autó is felfordult és utasai, az ezredes, felesége és kis lánya vérben ázva ott maradtak az uttest mellett. Nyomban odaért egy másik Bécsből jövő román autó. Az ezredes hazája nyelvéen szólott a földünk, hogy legyen segítségükre és ekkor, leírni is nehéz, a

román ott hagyta vérben atyafiáit és tovább száguldott. Majd arra ment egy falusi plébános, aki kocsijára vette fel a szerencsétleneket, értesítette a mentőket és rövidesen biztonságba helyezték a sebesülteket...

Kell ennél szebb bizonyosság arra, hogy vajjon ki volt igazi barátja és atyafia a román ezredesnek és családjának...

a tisztogatás

minden becsületes embernek feladata. Az utca szennyje és söpredéke olyan veszedelmes formában kezd itt-ott érvényesülni, amit jőzőn ésszel tűrni nem lehet. Csak két példát hozunk fel erre. Az elmúlt héten egyik leányiskola növendékei felvonultak fényes nappal az utcán át a moziba, hogy légvonalban nézzék meg. Odakeveredett a gyermek lányok közé valami haszontalan ember, aki megjegyzéseket tett. Mikor er-

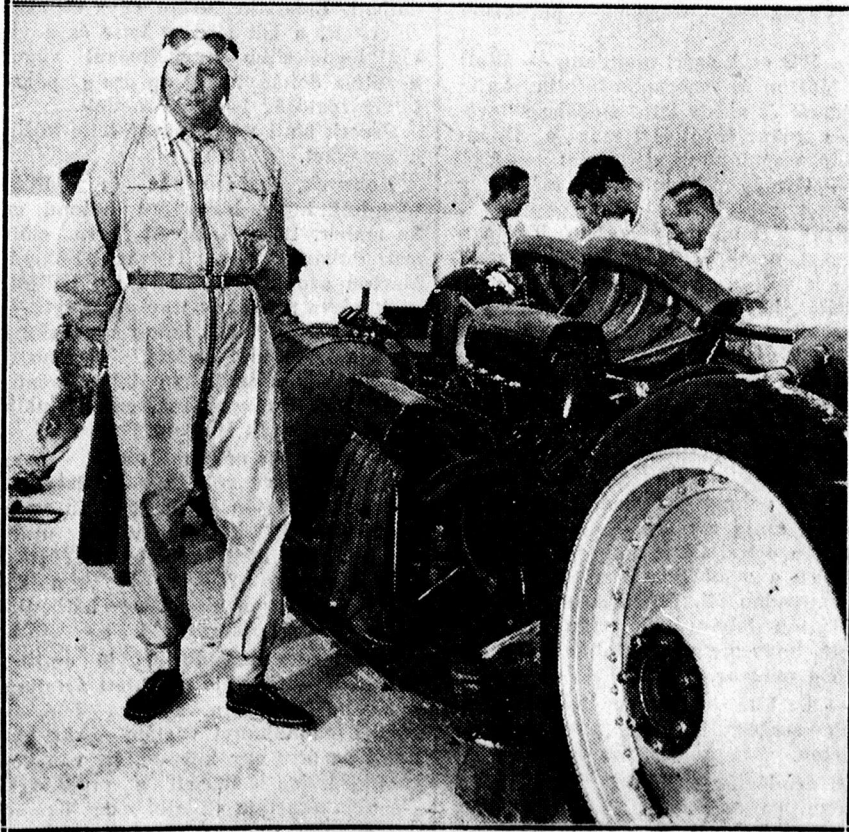
re az egyik tanár figyelmeztette, hogy távozzék onnan, ez az emberi durvad mindenek előtt fenyegető magatartást tanusított, ami még nem lett volna baj, de olyan ocsmány, aljas káromkodásba kezdett, hogy nehéz volt a földnek hallgatni. Mire rendőrt lehetett sietni, eltűnt, mint a kámfor a pimasz. Hasonló eset szintén az elmúlt héten. Másik leány iskola növendékei vonultak fel a Ferenc József uton a revíziós tüntetésre beláthatatlan sorban. És ekkor már nem is egyesek, de csoportok olyan förtelmes magaviseletet tanusítottak ismét az utca népéből, amit csak ökölboszorult kézzel lehetett elűzni. Tanárok és a derék rendőrök éppen a tömeg elrendezésével voltak elfoglalva, szabadon garázdálkodtak ezek a schonaiak. Ellenszernek itt mindjárt ajánlhatjuk: a szülők oktassák ki a serdülő leány gyermeküket, szemük fényét, hogy hasonló alkalmak adtán maguk a gyermekek kiáltanak hangosan rendőr után.

Mindig van az utcán annyi rendezettség, tisztességes gondolkozású férfi, hogy nyakon csipik ezeket a csibészeket és ocsmány alakokat és átadják az első rendőrnek, aki aztán majd illetékes helyre juttatja, ahol megtanulja az ilyen forma a tisztességet...

mindenki

tudja, sőt nagyon jól tudja az eseményeket, melyek olyan gyors iramban kergetik egymás, hogy nincs ember a földön, aki valóban ismerné a dolgok állását. De azért mindenki beszél, mindenkinek van titka, mindenki úgy viselkedik, mintha az ő vállán nyugodna a világ sorsa. Fontoskodó, titkolózó, jólétesültséget handabandázó emberekkel van tele a város. Nagyon kevesen vannak, akik nyíltan bevallják, hogy semmit se tudnak, mit se sejtjenek. Nagyon kevés azoknak a száma, akik férfiasan hirdetik, hogy nem is lehet világeseményeket kávéházi asztalok mellett szerezni, vagy a baráti körben megtárgyalt külpolitikai fontosságok nagyon távolosnak a valóságtól. A legképtelenebb hírek és legszörnyűbb hallatlanságok kellnek szárnyra és nincs, ami ne akadna egy, két hírvő lélekre. Az elmúlt héten úgynevezett igen komoly forrásból hallottam, hogy a hírharangok ezt a bájos mesét is elhitették több emberrel: »Nem kell félni semmit. Hitler annak idején alnév alatt kollégiumi diák volt, aztán most meghalálja a debreceni öreg iskolának, hogy annyi jóra tanították itt...« Valaki kérdezte tőlem, hogy »mennyiben felel meg a valóságnak ez a hír.« És mikor azt találtam mondani, hogy képtelen és légből kapott hazugság lehet csupán, megsértődött és otthagyt...

Uraim, egy a bizonyos máma: az, hogy semmit se tudunk biztosan azonkívül, hogy nagy idők tanúi vagyunk. Készen kell állni minden eshetőségre, mert rólunk is van szó a nagy történelmi események forrongásában. Helyet kell állni, áldozatot kell hozni és ne legyünk pápábbak a pápánál. Hivatott vezetőink vannak, akik becsületos felelősségük teljes tudatában úgy cselekszenek, ahogy lelkük és magyar érzésük diktálja...

Az angol John Gobb megdöntötte az összes autórekorrdokat. Gépével 563 kilométeres sebességet ért el. John Gobb gépe mellett...

a világ minden keresztéke és ebben a szomorú zajban akad valami mosolygóni-valója is az embernek. Mint ismeretes, annak idején Halmi egykori jó magyar községnek a nevét a román atyafiak át keresztelték Titulescu-falvára. — Nosza, a jó utasok lassan megszokták, hogy valahányszor elmennek egykori Halmi előtt, immár Titulescu-falva néven kiáltja a vasúti alkalmazott. Telt, mult az idő, egyebet lassanként alig hallottunk erről a nagy pojadáról és az egykori genfi helyke legényről, ellenben az edestestvériségben azonos lelkű Benes szomszéd-

ról annál többet és annál rosszabbat. A hír repül, különösen a rossz hír, így mi sem természetesebb, hogy Benes rossz híre átszállt a határokon túlra is és mint olvasom, sebtiben eltávolították a halmi állomás felül a Titulescu-falva cégfeliratot. Nem nevezik többé Titulescu-falvának és most már még a vasúti alkalmazott se fogja emlegetni a nagy genfi gyalog huszárnak a nevét. Mert most már új keresztelő után Dácia-kapuja néven tisztelhetjük Halmi, ha etalán arra vezetne vándor utunk...

Jegyz.: sz. r. i.

A vágott dohány

Irta: Szalacsy Rácz Imre.

Az bizonyos, hogy a dohánycsempészés se tartozik a könnyebb fajtájú mesterségek közé. Elég egyetlen egy eset, hogy aztán egy életre megemlegesse az ember. Persze, aki érti a mesterségét, az más, egészen más...

Mindenki tudja, hogy Rezgő Márton érti a csizót. De még mennyire érti. Faszal él az ember és azért van vágott dohány, hogy tudjon banni még a vágott dohányjal is...

Nem hiába járta ökeme még annak idején a nagy csaták mezejét. Akkor se ijedt meg akármitől, most aztán finánc legyen alában, aki ráncba szedi. Még pedig jó finánc, mert Rezgő Márton odaát él, ha ugyan életnek lehet nevezni azt a nyavalygást, ami ott immár két évtized óta folyik.

Azért nem kell féltetni Márton, mert nem ejtették őt a fejelágyára és ma is eligazodik ügygel, bajjal, amint az alábbi história is méltóképpen példázza.

Mert mit csinált legutóbb is, amint hallom.

Semmi mást, mint vásárolt egy hátravaló finom, kerti dohányt. Persze nem a strafből, mert azt akárki megtehetné. Nem ám, hanem egy komjától. Serbán Mitrutól, aki tudvalevőleg hivatalos »dohányos« ember Petri tekintetes úrnál. Afféle feles dohánys, vagy kertész, ha így jobban tetszik.

— Csak vigyázz komám, mert én semmiről se tudok, — búcsúzott Serbán Mitru Rezgő Mártontól.

— Ne félj semmit, magyar vagyok én, az pedig senkit ki nem ad! — nyugtatta parolára Márton a kezét és zsákba vitte el a tíz kiló dohányt.

Othton aztán egy, két éjszaka alatt vágott csak úgy zsebbevaló késsel vagy öt kilóra valót. Késsel, de olyan volt az, mintha a gyárból hozták volna a gép alól. Mert mért járta volna meg az ember a szűnyogos Albániát »tizenötben«, ha még dohánylvágást se tanult volna el a »cselákoktól«...

Mikor készen állott az öt kilónyi vágott dohány, Rezgő Márton igen nagyot fohászzkodott és elökereste a padlásról világított katonai hátizsákját és megtönte a tiltott valamivel.

— Két napig ne várj, még azt se tudd, hogy hová járok, — búcsúzott az asszonytól Márton.

— Csak vigyázzon, mert ha ülni fog, én menázt nem viszek a tömlőbe, — mondta hetikén az asszony, de ezt a feltevést már szóra sem méltatta Márton. Minek is, asszony beszéd, látszik, hogy ma se tudja felfogni, hogy ő az ura, nem afféle himnu, hummi ember, holott kereken harminz szten-deje rágják együtt a söt.

Hajnalk hajnalán vette a nyakába az országotat Márton.

Már, már elfordult a város felé, mikor nagy isteni szerencse folytán felderengett benne valami. Egy percet se gondolkodott, hanem nyomban visszafordult és nagy sietéssel zekéje belsejébe nyomott egy csomó leveles dohánnyt is. Maga se tudta, hogy miért,

de mintha azt súgta volna valaki a fülebe, a sugallatot pedig meg kell fogadni, mert soha se tudja az ember, mikor veszi hasznát a jó szónak.

Most már nyugodt lelkiismerettel rólta az utat. Még a kedve se borzolódt, mikor a csendőrök kapuja előtt ment el. Holott az egyik csendőr ott állott a kapuban s nyomban meg is kérdezte.

— Csak nem a városba megy? — En biz oda megyek, — mondta Márton.

— Vigye el ezt a levelet, a »Financiára« adja be majd!...

— Jó szívvel — mosolygott Márton, mire a csendőr meg kezet is adott.

— No, az ördög nem alszik, — horkant csendesen Márton, de jó jelnek vette a levelet is.

Aztán csak lépegetett tempóban. Egyik kilométerkö maradt a másik után, s mikor delet harangoztak, elérte a város szélé. Leült, hogy megpihessen egy keveset, hiszen hajnal óta mégis csak úton volt. Mintha csak erre várt volna két finánc. Eppen most fordult ki az útra.

— Csak éppen tí hiányoztatok, — somolygott Márton s mikor eléje ért a két finánc, nagy illemudással meg-süvegelte őket. Azok ránéztek és már szokásból is megkérdezték, hogy mit visz a hátizsákban.

— En? — nézet esodálkozó tekintettel Márton, — én nem tudom, ebbe a levélbe van megírva, hogy mit! — nyújtotta át a csendőrök levélét a fináncoknak, akik szinte lekapták sapkájukat, mikor elolvasták a pénzügyigazgató nevét a borítékon.

— Csak vigye, öregem, — búcsúztak el.

Hát csak azért mondom, — állott fel Márton és megsodortintotta kajla bajuszát és vissza tette zsebébe a levelet, s mikor távol járt már a fináncoktól csendesen megjegyezte:

— Varázserőd van levél, még egy keveset megőrizlek.

Bent járt már a városban. Tudta a dörgést, nem először lábalt itt. Keveset éhes is volt, aztán a dohány is nyomta a hátát, hát alkalmat keresett, hogy a tehertől megszabaduljon. Az első vendéglőt kinézte aztán Isten nevében belépett az ivóba. Egy lélek nem sok, annyi se volt ott. Már, már kifordult, mikor nyílt az ajtó, jött a vendéglős. Aranyláncos, jó húsban levő ember.

Márton egy porció gabonapálinkát kért, — valamivel el kell kezdeni az üzletet, majd a második korly után rátért a célra. Okos ember keves szóból ért, a vendéglős is nyomban tudta hányadán áll. Egy cigarettát sodort a Márton dohányából, aztán megkérdezte, hogy mennyi a dohány, mit kérte a magyar.

— Öt kiló, háromszáz leiert adom, csak szabaduljak tőle, — mondta Márton.

A vendéglős mindjárt rálett, ami felette gyanus volt Mártonnak, de már nem volt más út. Bementek a belsejébe szobába, ott aztán utolsó szálíg kirakta Márton a szép, finomra vágott

dohánnyt. A vendéglős nyomban bele rakosgatta egy kaszli fiókjába, s mikor készen volt, elővett egy száaszt és a Márton kezébe nyomta:

— Na, itt a pénze, most aztán mehet!...

— Már mint én? — ámult ennyi is-tentelenségen Márton.

— Csak nem kell sokat teketóriáznia ember, mert mindjárt rendört hívok!...

— Értem — kezdett Mártonnal fogogni a világ és nyomban arra gondol, hogy most már érti mért van ennek a vendéglősnek ilyen vastag aranylánc. Keserű lett a szája, mert nyilvánvaló, hogy meglopta ez a betyár kétszáz leivel, de ezt nem mutatta csak nyelt egyet és elköszönt nagy tisztességgel. Ilyenkor mást mit tehetne az ember. A vendéglős még csúfondárosan utána szólt:

— Aztán, ha lesz még efféle portékája, csak hozza hozzám!

— Ugy cselekszem magam is, kérem alássan!... — mosolygott kényszeredetten Márton, aztán kifordult a vendéglőből.

Az utcán megkérdezte, hogy merre is van a »Financia« s nyomban arra vette az útját, hogy átadja a csendőr levélét.

Még ment a nagy sárgaház felé, szinte széjjelvetette a fejét a nagy morfondírozás. Keservesen szőgyelte magát, hogy egy ilyen városi mihiják ember, olyan csúfúl rászedte.

Mert becsaptak, csúfú becsaptak, Márton, — kezdte magának adni a feckét, — de nem baj na, majd kispukulunk valamit, — lépett be a pénzügyigazgatóság kapujá. Néhány perc alatt elintézt mindent, sok ügye nem volt, mert az első jádrágos úrnak odaadta a levelet és azt mondta.

— Ezt az urat, akinek a levél szól, tisztelteti az otthoni csendőrmester úr, adja át neki!...

Egy sőhajos adjistennel aztán kijött a kapun.

Apró löca volt a kapu előtt. Fáradt volt, bosszús és keserű kedvű Leült hát a löcára. A nap odatűzött, így levetette a zekéjét és lassan, megfontoltan beleygőmőszölte a hátizsákba. — Ekkor már tudta, hogy mit fog csinálni. A hátizsákot a vállára vette, zsebéből előkötort a kését, aztán nagyot nyikkantott.

— Ez az, majd meglátjuk, hogy ki nek van elég vágott dohánya! — erre aztán előszedte azt a kis csomó leveles dohánnyt, melyért visszament ma hajnalban. Előszedte, aztán egy deszkát sikerített, a két térdére tette és a világ legpokolibb nyugalmával vágni kezdte a dohánnyt szép apróra a pénzügyigazgatóság bejárata mellett.

Percek alatt nagy tömeg vette körül a magyart.

Nevettek, kacéroztak és nyíltan mondták, hogy bizonyára bolond ez az ember. Itt a fináncok orra előtt szűz dohánnyt vág. Tisztára bolond. Márton azonban se látott, se hallott, csak vágta a néhány levél dohánnyt. — Egy óra elmúlt, hát jöttek a pénzügyi urak a kapu alól kifelé. Nyomban észre vették a szokatlan dolgot, rendört hívtak, fináncok kerültek elő, akik aztán átkutatták Mártont.

— Nincs én nálam uram, nem olyan ember vagyok én, — védekezett ártatlanul Márton, — kaptam én ezt a néhány levelet, hát gondoltam, megvágom, mert igen ráéreztem a füstre. Honnan kapta? — kérdezték a fináncok, mikor a kiforgatott hátizsák-ból csak a zeke került elő.

— Itt adta instálom egy jó ember, ott áll a vendéglője ni, intett ártatlan arculattal Márton a kocsmá felé, — reggel óta dohánnyt vágtam neki, hát ndott az útra egy keveset. Itt van kérem, száz leit is fizetett a munkáért. Én nem akartam vállalni, de ökeme azt mondta, már mint az az úr, hogy csak vágjam meg, mert ő egyes az urakkal úgyis...

— Hallja ember, ez biztos? — kérdezte egy aranyvállpántos finánc, — mert ha hazudik, magát bezárják!...

— Egy lépést ne tegyek többé, ha nem előltem rakta bé azálltam felvágott dohánnyt a kaszlija fiókjába az az úr! — vette le kalapját is-a-nagy es-küvésben Márton.

— Jöjjön csak velünk, — kapták közre Mártont és rendőrök, fináncok, tisztviselők között vitték a vendéglő felé. Lehetek vagy tízen, de a nép száznál is több. Nagy duródással mentek be a kocsmába, hogy hirtelen Mártonról el is feledkeztek, aki aztán a nagy толongásban nem sokat késlekedett, hanem a szomszédos síkator-ban csak elhúzódt, aztán neki vágott az országnak, mint aki becsülettel ellátta, amit magára kiszabott...

— Már kint járt a városon kívül, mikor nagy diadallal vitték a rendőrök, fináncok az aranyláncos vendéglőst, s a szépen vágott dohánnyt a »Financiára«.

— Ugy látszik, hogy szegény ember megszökött, pedig még jutalmat is kapott volna, — nézett körül a »biztos úr«, míg a vendéglős kézzel lábbal kapálózott és váltig azt a szegény magyart akarta berántani a csempészés-be, akitől ő kerek hatszáz leiert vette a dohánnyt, amint volt lelke még a fináncok fülehallatára is fülleneni.

Vége a nyárnak

Hahhó!...
Pattog a ritmus,
Szárnyal az ének,
Reszket a sziv és
Lobban a lélek!
Hahhó!...
Vége a nyárnak.

Bolond az álom,
Álnok az éjjel
Títkos kód árnyak
Foszlanak szíjjel,
Csillagok esnek,
Idegen rímek
Csendülnek össze...
Fonnyadó színek...
... Lankadó szárnyak...
Hahó... Vége a nyárnak!

Hahhó...
Tompul a ritmus
Elhal az ének
Dermed a sziv és
Lankad a lélek!
Hahhó...
Vége a nyárnak!

Mocsár Gábor.

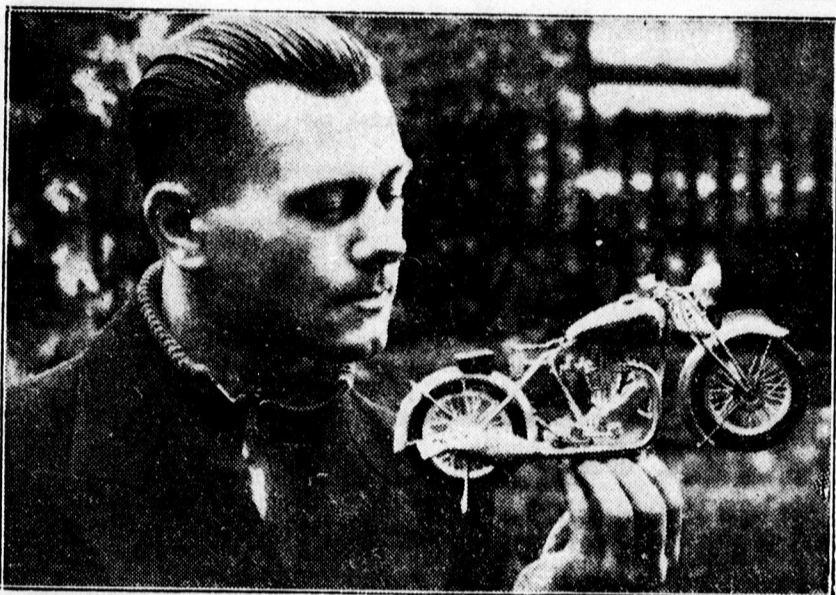
Az Igazság angyalának üzenete

Hűbá minden...
A Sátánnak már nincsen
Új mondanivalója,
Csak a régi elkopott nótákat
Fújja, dudolja
A méltelyezett, zavaros, fekete lelkek
Sivár, ködös útján.
Hűbá minden...
Most én következem,
Igazság angyala a nevem.
Jövök lassan bizton és csendesen,
Méltóság teljese.
Utamon felporzselek minden gazt
Konkolyt és szemetet,
Összetörök minden ördögi tervet,
S fehérre mosom a lelkeket.
Jövök... és előltem nincsen
akadály,
Mert az örök Birónak követe
vagyok.
Jövök... és hogyha kell
Milliók vérével trom az égre
És e bűnös siralomvölgyre:
Krisztus az élet!

Váraljai Kálmán.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A világ legkisebb motorkerékpárja, mely oly tökéletes, hogy be lehet gyujtani és 30 kilométeres sebességgel szalad.

Genfi kötéláncos, aki kötélen sétál át a szemben levő házban lakó menyasszonyához.

Nagy idők

nagy tanui vagyunk, éppen ezért, jól mondja, Asszonyom, most kell megmutatnunk, hogy emberi méltóságunk megpróbáltatásait is milyen erővel és lélekkel tudjuk elviselni.

Mert a lélekre szükség van.

Az erőre meg éppen, hogy ezek a nehéz idők úgy viharzanak el felettünk, hogy nagyobb csapásként ne maradjon örök nyom utánuk.

Ha valamikor, úgy máma van arra szükség, hogy mindenki őrizze meg hidegverét és józan belátását.

Félelemre nincs ok, de az óvatosság mindennél többet jelent.

Óvatosan, felkészülten szemébe nézünk a mának, hogy legyen holnapja is sokat szenvedett és nagyon megpróbált nemzetünknek.

Nekünk félelemre nincs okunk.

Még akkor se, ha tudjuk, hogy a mai idők áldozatot követelnek tőlünk. Áldozat nélkül nincs élet. És azt, amit áldozat nélkül szerzünk meg, nem

tudjuk meg se becsülni. Akkor tehát, amikor áldozatról beszélünk, saját értékeinket gyarapítjuk és saját magunkat emeljük emberi méltóságunk magaslataira.

Nehéz és nagy idők zúgnak mellettünk, felettünk, de a magyar megszokta azt, hogy viharban éljen...

Es különösen megszokta a magyar asszony, aki mindig hű és segítőtársa volt a magyar férfinak, amikor vészes idők jártak.

Mi nem félünk attól, Asszonyom, hogy a mai magyar asszonyok kicsinyeskedő babok lesznek, mert a Rozgonyi Cecilek és Dobó Katicák népe és jogutóda ma is tudja emberi, magyar, asszonyi kötelességét.

Nyugodtan, biztosan nézünk a jövőre, ha megpróbáltató is lesz az. A magyar asszony helyén van. Szíve, lelke a helyén. Az Isten reánk nézett és védő karját se fogja megtagadni tőlünk...

Mi emelt fővel állhatunk a holnap elé.

Nő tanácsolja a nőknek

Helen Rowland amerikai frónő az alábbi tanácsokat adja nőtársainak:

— Tanuld meg, hogy a férfiak kitenneven százalékánál három dolog fontos: a hiúsága, az emésztése és az ambíció. Hízelegj az elsőnek, örködj a második felett és irányítsd a harmadikat — a kis védtelen halálosan beléseret.

— A jóságos nő nagy hatással van a férfiakra. A ragyogó nő érdeklí a férfiakat, a szép nő elragadtatásra készíti őket, — de megszerzi az úgynevezett szimpatikus nő szerzi meg őket.

— Tanuld meg továbbá, főleg azért, hogy majd annakidején ne csodálkozz rajta; a férj olyan, mint egy vulkán. Örökké füstöl, gyakran morog és az ember mindig el lehet készülvé egy váratlan nagy kitérésre.

Társadalmi harc a női ruhák körül

Detroitban egy Harrisonné nevű asszony kijelentette az újságírók előtt, hogy már húszezer dollár elegendő ahhoz, hogy egy nő egy esztendőig sikeresen és divatosan jelenhessen meg a

társaságban. Ennél olcsóbban csak masamódok öltözködhettek. A furcsa kijelentés mögött Harrisonné milliárdos vagyona húzódik meg. A nagyképű asszony szavai nyomán most általános felzúdulás támadt, mert az amerikai úriasszonyok sértésnek vették, hogy Harrisonné húszezren alóli öltözködésüket nem tartja társadalmilag elviselhetőnek. A demokratikus Amerika egyébként nem tesz különbséget ruha és ruha között, ha a benne lévő ember egyébként megfelel. A masamódok és szalonmodellek egyesülete kimondta, hogy Harrisonné többé nem fogja kiszolgálni. Egy másik női klub kinyomozta a nagyképű nő múltját és megállapította, hogy Harrisonné egy szegény házmester leánya volt, aki saját apjának vallomása szerint, nagyon örült, ha két dollár kaphatott havonta ruházatkódásra. Az apa egyébként kijelentette azt is, hogy leánya soha az életben a maga erejéből egy centet sem tudott megkeresni munkájával és pusztá szerenese, hogy Harrison, ez a milliárdos autókellékgyáros feleségül vette.

Amerikában most nincs forróbb ügy a Harrisonné-ügynél és az elhamarkodott, hencegő kijelentés miatt ugyan csak lesz mit szenvednie az asszonynak, akit már ki is neveztek a nagyképűség pokolasszonyának. Harrisonné máris a kivándorlás gondolatával foglalkozik.

Kelemen levele

Édes Anyom, Néném,
Ha én elbeszelném
Azt a tenger gondot,
Amely alatt némán
Már, már összeomlok.
Tudom, hogy nem volna
Kelmednek nyugalma,
S nem szünne meg könnye
Peregni égetőn
A hazai rögre...

Édes Anyom, Néném,
Beh' ver az Uristen
Ebben a hábeli
Mai esúfos hitben.
Mely zajong köröttem,
Mikor új reményért
Rodostóba jöttem,
S bús hazám kapuja
Bézárult mögöttem...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

Hétfő: Délben: Zsemlyegombóclevés, párolt roastbeef paradicsomos káposztával, vajaspogácsa, Meinel-fekete. Este: Kirántott parizer lenesepürével, imperialsajt.

Kedd: Délben: Tarkabableves esülőkel, túróseszsa Meinel-féle csuszatésztából, szőlő, Meinel-fekete. Este: Zöldbab angolosan, Meinel-féle vegyes befőtt.

Szerda: Délben: Csontleves Meinel-féle csillagtésztával, rablópecsenye (1) párolt vöröskáposztával, szalvétatészta, Meinel-fekete. — Este: Meinel-féle Malinkakao habbal, töltött kuglóf (2) gyümölcs.

Csütörtök: Délben: Szalonnásgombóclevés, füstöltsertéskaraj tökkáposztával, Meinel-féle vörös asztalibor, palacsinta Meinel-féle málnaízzel töltve, Meinel-fekete. — Este: tojásrokett (3) friss túró és dió.

Péntek: Délben: Konsumélevés, francia rakott burgonya, almafánk (4) Meinel-fekete. — Este: Meinel-tea, körözött juhtúró, rettek, Meinel-féle libamáj-pástétomos kenyér.

Sombat: Délben: Hagymaleves, bőrs sertéscomb burgonyapürével, rakott tészta, Meinel-fekete. — Este: Velőrokett parajjal (5), Meinel-féle kajszibarackbefőtt.

Vasárnap: Délben: Endivia-leves, őzcomb almapürével, Meinel-féle spaghettilével, Napoleon-torta (6) Meinel-féle zöld szilvái bor, Meinel-fekete. — Este: Meinel-tea hidegen, hús és tészta délrők.

(1) **Rablópecsenye.** Apró sertéskarajokról a bordát levágjuk, borjúdiónál szeletekét vágunk, vesepecsenye végéből kis beefsteakket szeletelünk. Füstölt szalonnából is vékony, de lapos szeleteket vágunk. Mindezeket kiveregetve kissé olajjal bekenjük, borssal meghintjük és félórát állni hagyjuk. Ezután hirtelen kisütjük. Apró nyársakon felváltva egy marhabús, egy sertéshús, egy borjúhúsdarabot, közbe egy-egy szalonnalapot felhúzzunk és így tálaljuk.

(2) **Töltött kuglóf.** A szokás szerint elkészített kuglóftésztát kilisztezett nyujtóablán kinyujtjuk, meghintjük mazsolával, cukorral és vagdalt dióbéllel elkevert kakaóval, felsodorjuk és így engedjük bele a kikent, kilisztezett sütőformába. Ha a kuglóf kihűlt, bevonjuk Meinel-féle mártógyurmából készült csokoládémázzal.

(3) **Tojásrokett.** Apró palacsintákat készítünk, melyeket megtöltünk vagdalt keménytojással, darált — esetleg maradék — hússal apróra vagdalt uborkával, felsodorjuk, a két végén a szeleteket betúrjuk, mint a töltött káposztának és tojásba és morzsába mártva olajban kisütjük. Bármilyen savanykás mártás illik hozzá.

(4) **Almafánk.** Egészséges közepes nagyságú almát meghámozzunk, szeletekre vágjuk, minden karika közepéből apró koszorúval a magházat eltávolítjuk és minden karikát külön megforgatjuk sűrű palacsinta tésztaiban, zsírban kisütjük, jól meghintjük vanília-cukorral, tetszés szerint fahajás cukrot is vehetünk és melegen tálaljuk.

(5) **Velőrokett.** Egy áztatott zsemlyét szitán áttörünk, egy-két tojással elkeverjük, a hátyától megtisztított velőt közre keverjük, sózzuk, borsózzuk, beliszteztet kézzel apró, hosszúka pógácsákat formálunk belőle, ezeket tojásban és morzsában megforgatva, Meinel-féle E-olajban szép pirosra kisütjük, parajjal tálaljuk.

(6) **Napoleon-torta.** Meinel-féle bisquit tortalapokat a következő módon töltünk: az idénynek megfelelő gyümölcsöt apróra vagdaluuk, meglocsoljuk Meinel-féle Triple sec-kel és egypár csepp bretonnal rózsaszínre festett, 4 deci keményre vert tejszínhabbal elkeverjük. Ugyanezzel a tejszínhabbal vékonyan bevonjuk a torta tetejét és oldalát és csillagesővel nyomószákból fel is díszítjük. (A bevonáshoz, díszítéshez előre félre tesszük a tejszínhabból, mielőtt a vagdalt gyümölcsöt bele tesszük.)

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Légy büszke

arra, hogy apád építik a jövőndöt ezekben a nehéz napokban. Légy büszke arra, hogy magyarnak születél s talán már ebben a korban megpróbálsz a magyar sors megpróbáltató szenvedését... Csüggedésre ok nincsen.

Búsulásra meg éppen nincs. Ott állunk mellettetek, veletek és fogjuk a kezeteiket.

Ertetek szól minden szavunk és értetek dobban minden szívverésünk.

Ne félj, mert te magyar gyermek vagy, akire sokat ígéroen néz a jövő, ha te is azt akarod. Már pedig hogyne akarnád, amikor a te jövődön keresztül a magyar jövődől van szó...

Kétszeres erővel és hétszeres szorgalommal lass a munkához. Sokat, nagyon sokat kell pótolnunk, nagyon sokat kell tennünk és teremtenünk, de az a lényeg, hogy megkezdjük ezt a nagy munkát, melynek apró munkása vagy te is kitartó szorgalmaddal...

Ma nagyobb feyelemre van szükség, mint valaha.

Magyar csillagok

A magyar föld felett, magyar még az ég is.
A fényes csillagok, magyarok az égig!
Minden egyes csillag, egy magyar hős lelke.
A testünk itt porlik lent a magyar földbe.
Minden egyes lélek sirja felett ragyog.
Aki legdicsőbb volt, az legszebben ragyog.

Árpád fejedelem ki magyar hont szerze
Lelke ott fent ragyog magasan az égbe.
A nagy göncöl szekér hét vezérek lelke.
E honért vérük folyt egy közös edénybe.
Szent István királyé ragyog a legszebben.
Mert új hitet öntött a nemzet lelkébe!
Szent László Istvánnak példáját követi.
A dúló kunoktól e népet megvédi,
Könyves Kálmán király nagyját e hazát.
E honhoz csatolá Horvát-Szlavóniát.
Róbert Károly király bölcsésé tudott lenni.
Sokan jártak hozzá tanácsokat kérni.
Nagy Lajos királynak nagy volt birodalma,
Amelynek partjait három tenger mosta.
Hunyadi Jánostól a pogány rettegett.
Fényes győzelmével országokat mentett
Igazságos Mátyás békében élt népével.
Oda az igazság elköltözésével.
A fekete sereg vezérét, Kinizsit,
Retteg az ellen ha látá seregeit.
Mohácsnál hullott el Lajos király hada.
Tomori vezette gyászos diadalra,
Zrínyi Szigetváron kemény csatát vívott,
Lerombolt várából a pogányra rontolt.
Jurisics Kőszegen állta pogány útját.
Megvédte e honnak büszke végső várát,
Drégelyen Szondi György lartá fel a pogányt.
Hősiesen halt meg nem adá meg magát.
Ez az vár hősnői Dobó kapitánnyal.

Többet kell dolgozni, hogy boldogabb legyen a magyar élet.
A te kötelességed az engedelmesség és szorgalom.

A te feladatod, hogy ne hátrálassz a nagyok munkáját.

Ne hidd, hogy muló idők muló bajai köszöntenek reánk. Sokkal több és nehezebb feladatok ezek, semhogy muló bántalmaknak minősíthetnénk. De a karunk a régi. Szívünk erős és lelkünk meggyőződéssel teli.

Tehát ne csüggedj, hanem légy több, mint eddig voltál.

Késő soha sincs arra, hogy talpra szökötten tovább küzdjünk.

Sokat segíthet a legkisebb magyar is, hogyha egy akarattal, odaadással és kitartással fogjuk egymás kezét. Kéz a kézben végzünk a feladatot és többet teremtünk közös erővel, mint széjjelhúzó meg nem értéssel. Légy első az elsők között, dolgozz többet, mint eddig, légy szorgalmasabb mindenkinél, hogy a nemes versenyben jól járjon a nemzet, hasznodat lássa a haza, melynek minden ize, minden rezdülése a te szebb jövődöd munkálásában keresi a sikert...

Keményen elbántak a dúló pogánnyal.
Boeskey hajdúi kitétek magukért.
Keményen küzdöttek vallás szabadságért.

Hős Thököly Imre kurucok csillaga,
Hírere megfutott a labancok hada.
Szép Zrínyi Hona Munkács vár védője.
Ő a magyar honnak legnagyobb hősnője.

Oeskay, vak Bottyán, vitéz Bezerédi,
Dicső tetteiket szájhagyomány őrszi.
Nagy Bercesényi Miklós sírdogál magában.

Bűját tárogaton küldte szét a honban.
Simonyi öbester francia földön járt,
ahol bemutatja a hős magyar huszárt,
Kossuth és Szechenyi hazánk nagy fiait,
A magyar szabadság előharcosait.
Petőfi dicsőn pengel a lantot,
Ami elindítja a szabadságharcot.
Gábor Áron székely ágyúval harcolt,
Ellen golyóival szíven találatott.
Az aradi várban van egy nagy sírhalom,

Ott halt mártír halált a hős tizenhárom,
A világháború négy éven át tartott,
Látott a nagy világ magyar bátorságot.

Óh van még! Óh van még! milliószor ennyi,

Akik e hazáért hősök tudtak lenni,
A kiknek nevet senki nem emliti,
Azok e hazának névtelen hősei,
Ott ragyog az égen sok hős magyar lélek,

Kik e magyar honra szomorúan néznek.

Néha fátyol borúl fénylő szemekre.
Könnyeket hullatnak e honnak földjére,
Áldások fakadnak e könnyeknek nyomán,
Uj hősök élednek a magyar ég alján.

Estenki éjfélig el-el nézem őket
Hogy melyik, hol lehet, találgatom őket,

Ami legfelül van az ott Árpád lehet
Az a nagyon fényes István király lehet.
Arra Eger felé vannak sok szép nagyok,

Azok bizonyosan az egri csillagok.
Amott az a fényes bolyong oda-ide.
Az talán, az talán Petőfinék lelke.
A sok ezer közül ki tudná hogy melyik,

Melyik dicsőbb, nagyobb melyik a legszebbik,

Bolyong valamennyi nem tudnak nyugodni,

Mióta változtak e hon határai.
Némelyik le le fut Kárpátok bécérére,
Mutatni mindenünk, hol a határmegyé,
Nem tudnak nyugodni míg vissza nem veszük,

Míg az ellenséget onnan ki nem verjük,

Hősöknek kell lennünk, milyenek ők voltak,

Akkor a lelkeink mellettünk ragyognak
Csak az juthat oda, aki hős tud lenni,
Aki a hazáért bátran tud küzdeni,

Nyiri Pál.

Az ősz

Még alig mult el az aratás napja, még alig tarolták le az érett, lengő búzatáblákat és már is itt az ősz. Eljött hivatlanul, váratlanul. Vad, csipős szelét útjára bocsátotta, hogy kedvére rázogassa, tépdesse a fák lombkoronáit.

Az iskolák kapui mint egy várt jelszóra mind megnyiták, kitérültek a tudomány után szomjuhozók előtt. Minden, de minden megváltozott. A nyári kedvességek, a gyümölcsök mind eltűntek, helyettük ott mosolyog az ősz legkedvesebbje: a szőlő. A fák zöld levelei megsárgulva hullanak alá és a szőlő szárnyaira kellve repülnek tova.

Elmult a diákok nagy öröme: a szünidő, helyette megkezdődött a szorgalmas komoly munka. Kevesebb lett a játék és több lett a tanulás.

Gyorsan telik az idő és a nyár kedves emlékeivel mindinkább távolodik. A fecskék, golyák is készülődnek már nagy hazatérésre!

Néprajzi gyűjtésünk

Nagy érdeklődés kíséri néprajzi gyűjtésünk eredményét. Jelen alkalommal befejezzük

Szendy Jolán

női felsőkereskedelmi iskolai növendék gyűjtését, melyet Varga István idős ember mondott tollba Tiszadobról.

(Befejező rész.)

A gyerekek bizony még ma is avval töltek az időt, amivel én is tötöttem valamikor. Gomboznak, bigéznek, iskolajárást játszanak, vagyis hát piciznek, meg oszt császár király adj katonát, de bizony kezdenek a fiuk már futballozni is. Hát persze amolyan harisnyaszárba tötött labdával.

Kinn a bárány benn a farkas. Repülve jön egy madárka, Buj, buj zöld ág, Beültetem kis kertemet, Mit ásol te kis cigány, Hátulsó pár előre füss, Óriás óriás, az én orrom paprikás, Hol mérik a sört, Cérnára fűzött kukoricával kapócskát, Gyertek haza ludaim, Megy a gyürü, Gyürü dugdosás, Hogy tetszik, Fekete fehér, igen nem.

Hát tudod kedves én babonás nem vagyok, de amikor a lovam elszabadult, vérfütre taposott. Ha liba ül tojásan a házba, hát Isten őrizz fűzfabotot hozni, mert az asszony kiver, de még a gyerekeknek se szabad fűtyülni, mert akkor megzúpul a tojás.

Pintek este kell ültetni a csirkét, hogy ne legyen nagy az epije. Vigyázni kell, hogy halott ne legyen és pártalan számnak kell a tojásnak lenni. Akkor kell ültetni, mikor a csirke jön haza-

Csillagoktól ragyog a kéklő magyar ég,
Csillagokat visel a magyar honvédség,
Szívökbe van vésvé hol e hon mesgyéje,

Ezek most e honnak a jövő reménye!

A magyar föld felett magyar még az ég is,

A fekete felhők magyarok azok is.
Tornyosulva jönnek viharral szélvesszel,

Cikkázó villámmal, tompa menydörgéssel,

Olyankor kiáltják a világ fülébe:
Gyászos. Trianonnak közeleg a vége.

Nyiri Pál.

útjokra. Oly alacsonyan repülnek a fecskék, hogy szárnyaikkal szinte a földet seprik. Bucsuzkodnak az emberektől, a megszokott tájtól, kedves fészektől. Olyan megható e piciny kis madarak ragaszkodása. Mikor ők elmennek, sokszor nézem az üres fészkeket elmerengve, szomoruen, úgy érzem, hogy az én szívem is üres lett. — S vad, égő kinnal felsajogva fáj, Üres a fészkek! — nincs lakója már.

Az ősz olyan, mint a haldokló ember. Lassan, esendesen hervadnak a virágok, sárgulnak a fák levelei, minden a közelgő elmulásról beszél. Erzi minden a közelgő tél fagyos lehetőségét. De még nincs ok a szomorúságra, még az ősz uralkodik és igyekszik megérlelni a rábizott gyümölcsöket. Mikor már minden megéri, s minden fedél alá kerül, akkor jön a tél és gyengéden rátereti hótakaróját az aludni készülő tájra.

Tehát még vigadhatunk és örömmel köszönhetjük a szőlő érlelő szorgalmas csózt: az ősz.

Nagy Erzsébet.

fele, hogy egyszerre meg gyorsan keljen ki. Ha a tehén elapaszt, egész biztos megrontotta valaki. Tudósemberrel kell nyírfaesszővel megörvosolni a tehenet. Ha a tűz nagyon lobos a vaskonyhába, hát haragos vendéget lehet várni. Osztan meg ha valaki tűzzel álmodik, igen-igen nagy veszedélis lesz a háznál.

Ezelőtt a fiatalság nem teaestekre jártak, hanem fonókba vót vidám élet. Sok kendert megfontak, aztán meg megszüttük. Híresek is vótak a dobi szövőasszonyok.

De szíp is vót ezelőtt a dobi főucea, amikor a legények korcolt patyolatot bú gatyába, bornyúszerű patyolat ingbe, ptykés mellénybe, darutollas pörge kalapba vállra vetett cifra szürbe, ráncos eszímán széles tarajú sarkantyúval, makrapipával, sallangos dohányzacskóval, kezükben rézfokossal, öszszöellekve danolták vígig az ucát.

De a jányok se marattak el a legények megett. Mikor egy karsu tiszadobi lány simára fűsült hajába szíles pántlikával, hulló bú fodros ruhába, fehér harisnyába (amit maga kötött), nyalka kis eszímába, selyem nyakbavaló kendővel, nyakokon bárszony szallaggal vígig sétáltak az úton. Vagy pedig a menyecske fején bogláros kis fiketövel, vállán a varrottas kis bundával. Hejh! ezek mind eltűntek! Helyette lengyel bugyogó, spanglis kabát, micisapka a legények ünnepi öltözete. Akkor teceleg csak igazán magának, ha piros nyakkendőt köt hozzá.

Jányok, asszonyok selyemruhába,

kosztümbe, ki bodorított fejével még meg mán bubifrizurával, selyem harisnyába, piros cipőbe, tangót dudorásznak vasárnapi sétájukon.

Bizony nagy baj az, hogy ha az ember jószágot akar eladni, Luczra, vagy Tarcalra kell menni vele, mert bizony ez a mi országos vásárunk nem ír más semmit. Tyukot, meg kaesát árulnak! Nem is tudom mikor vót utójjára marhavásár.

Hát még a cigányoknak is vegyük niha hasznát. Megfomnyák a szakajtó kosarat, kasokat, gyékényből lábtörölőt, vályogot vetnek, teknőt faragnak, a fakanalat is tőlük vegyük. Niha-niha ha összeszöndülnek, hát van dőga a csendőröknek, meg a doktoroknak.

A Tiszántúlról is átmejjék a falu határa. Itt van a Szelep-, Liget-, Kocsordos tanya. Eme ódalon meg Urkom-, Katabalmat, Reje-, Farkashát-, Borzik-tanyák vannak. Vót még Oláh meg Csegeszeg nevű tanya is, de ezek oszlán olyan messzi vannak a falutól, hogy csak ünnepnap jönnek be a faluba, meg ha megidézük őket ügyesbajos dőgök elintézésire. Csak a Rejéből jönnek lórén (gazdasági vasut), mert onnan egészen a magtárig vezet. Ott még iskola is van. Bezzeg a többi tanyáról olyan nagy szekeren szálliescsák a gyerekeket, hogy beillik két paraszt szekérnek is.

Az állomástól a községhezágig vezet a falu legforgalmasabb útja. Ezen ősztől tavaszig petró lámpával világítunk. Vannak bizony elig zeg-zugos utak is, különösen a Bótháton. Azír mégis szíp a mi fajták, mer mostanában igen sokan jönnek városról ide

nyaralni.

Hát imígyen tudom én elbeszélni a mi falunk történetét, életét és így mesélte el nekem Varga István bácsi, akit apja tudós urnak szánt, ő azonban mást gondolt és második gimnázista korában otthagya az öreg debreceni Kollégiumot és gyalog tette meg a 86 kilométeres utat, hogy szüretre haza érjen. Tudományserzetete megmaradt. Olvasta Jókait, Mikszáthot, sőt az újabb kor könyveit is ismeri.

Tulipán

Ez a kis történet egy pásztor fiúes-káról szól. A falu árvájáról, akinek idegen országba kellett menni szolgálni.

A kis pásztorfiú ott legeltette keeskenyáját a hegy tővében. Szép, magyar dalokat furulyált. A hegy lünderének nagyon megtetszettek ezek a szívhezszóló énekek, kérte a pásztor, mesélje el, kitől tanulta azokat.

A kis árva szomorúan felelt:

— Messze, nagyon messze van az én hazám! Hegyek koszorúzzák, völgyek díszítik, folyók öntözik. Patakok esobogásától, madarak énekétől hangos. Ott őriztem én aranyszőré báránkáimmal a virágos réten. Énekelni tanultam a madaraktól, mesélni az erdő fáitól, nevetni a rét virágaitól.

— Mióta onnan elkerültem, nevetni is elfelejtettem. Ezt a furulyát búcsúzóul metszeltem az egyik fáról. Azért szól ilyen búsan, siratja édes hazám szép emlékeit. Siratja a nádfeleles kis

házat, melynek kertjében díszlik a muskátli, a rezeda. Ha még egyszer szabadon énekelhetném azt, amit a dalos madaraktól tanultam. Kikiált-hatnám, amit a fák suttogtak Örülhet-nék a virágokkal együtt. Ó, Istenem, én lennék a legboldogabb ember a világon. Elhallgatott. Fáradt, szőszke fejét az egyik hegy oldalán levő sziklára hajtotta. Elaludt. Álmodott. Mintha a szikla puha vankos volna. A nádfeleles házikóban érezte magát. Hallotta a madarak énekét, melyben félelmetesen bele zúgtak az erdő fái. Mosolygott ál-mában a nagy boldogságtól.

Megmozdult a szikla.

Sebesen gurult a hegy oldalán. Maga alá temette az alvó pásztorfiút. Vere pirosra festette a sárga füvet. Lelke tszelte a messzeséget. Hazajött, megpihent a magyar falu virágos kertjé-be. Ott van most is.

Nézd meg a tulipánt, azt a magyar vi-rágót, melynek színe a sziklán le-csurgó vér, sóhaja pedig a magyar szív bánata.

Kupfer Edith II. b. Női felsőker. iskola.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi,

Nem feledékenységből mulasztottam el a szerdai megjelenésemet, hanem az esteli, illetve késő délutáni tüntetés volt az oka. T. i. ez 6 órakor kezdődött, Imre bácsihoz is 4 és 5 óra között kellett volna mennem. Igen ám, de tanulnom is kellett, s ha ezt akkor fél-

beszakítom, azután már nem tanul-tam volna.

Igy egy héttel később, pontosabban f. hó 28-án fogok elmenni.

Tisztelettel és szeretettel:

Kémeri Nagy Kálmán

Kedves Imre bácsi!

Ismét a kezembe vettem a tollat, hogy egy néhány munkámat elküldjem kislapunk számára. Az egymásután küldött két üzenetet igen hálásan kö-szönöm.

Nagyon szépen kérem Imre bácsit, hogy ezen munkáim közül a megfele-lőt sziveskedjék leköszölni.

Maradok tisztelettel továbbra is hű munkatársa:

Nagy Erzsébet.

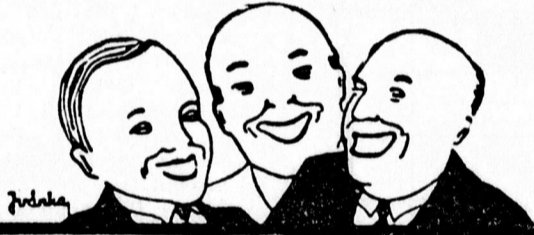
Üzenet: Apró, dirib-darab papírra ne írj a jövőben, mert nehéz kezelni az ilyen írást.

Üzenet: Mint már tudod, most már pénteken délután várlak benneteket. A versek jönnek.

Minden néprajzi gyűjtést szívesen és örömmel várok. Az alkalmas, szép eredményű gyűjtést örömmel sorozom a közlendők közé.

E heti könyvjutalmat Kelemen Róza, Tóth Elemér és Köves Lázár kapták. Jutalomkönyvüket pénteken délután 4-5 óra között átvehetik lapunk ki-adóhivatalában. Ebben a tanévben ezen a napon és ebben az időben ko-reshetnek fel kis olvasóim.

LUDAS

MATYI

VÁLTOZOTT HELYZET

— Ó, csakhogy újból látom a nagyságos urékat!... Parancsolnak egy szép kis csokrot?
— Ugyan menjen! Már egy hónapja házasok vagyunk...

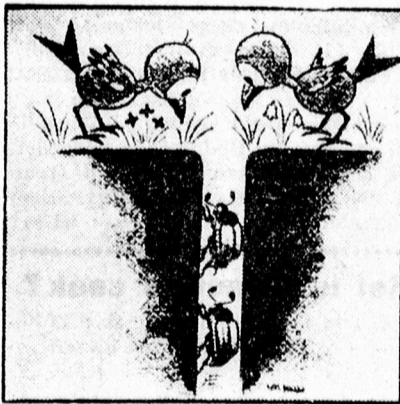
ÓVATOS ÖNGYILKOSJELŐLT.

— Megelégetem az életemet. Elhatároztam, hogy végzek magammal.
— Szegény barátom! És milyen halálnemet választottál?
— Még nem döntöttem, de vagy földrengés, vagy villámcsapás által végzek magammal.

HALÁLMEGVETÉS.

A háborus időkben történt. A hadnagy azt mondja a tisztiszolgájának:
— Holnap mi is a lövészároka kerülünk, nem félsz?
— Mán hogy filnék.
Kis idő múlva látja a hadnagy, hogy legénye nagy grimaszokat vág a tükörbe.
— Hát te mi a fenét csinálsz?
— Jelentem alássan, gyakorolom a halálmegvetést.

NEHEZ PILLANATOK

— Te, maradj csendben, jön a vacsora!

NAGYOT HALL.

Hallottad a romániai nagy petróleumrobbanást?
— Hallottam.
— Jó füled van.

FÜRDŐHELYEN.

Szállodás: Tessék kijönni! Léhmán ur, gyönyörű szírvány van az égen.
Óvatos vendég: Mibe kerül?

RÉSZVET.

— A feleségem halálán van.
— Rémes.
— De aztán összeszedte magát.
— Borzalmas.

BÖLCS FELELET.

Tanító: Miért kergette ki az Ur-isten Adámot és Évát a paradicsomból?
Tanuló: Mert megették az almáját.

VASÁRNAPI VADÁSZOK.

Papa, nézd, egy nyul!
— Ne kiabálg, mert észreveszi, hogy többségben vagyunk és elmenekül.

AKKOR JÓ.

Asszony: Mi bajod van kedves férjem?
Férj: Rettenetesen fáj a fejem!
Asszony: (megkönnyebbülten) Na hála Istennek! Már azt hittem, hogy rám haragszol.

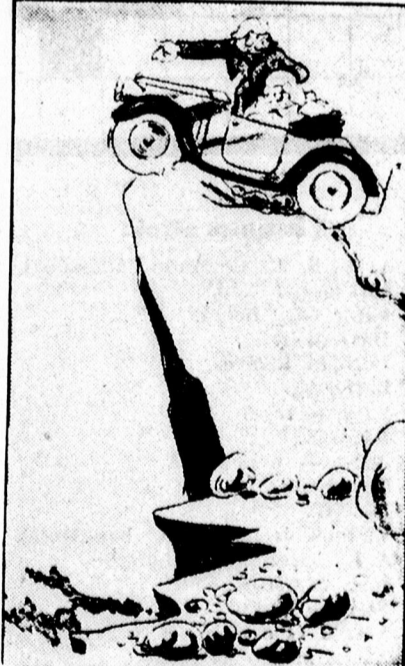
BARATNÖK EGYMÁS KÖZÖTT.

— Képzeld, mikor Vágóval legutóbb együtt voltam, álmanak nevezett...
— Most már értem, miért mondtad, hogy mindig rémes álmai vannak.

MŰVÉSZI HAJLAM.

— Színpályára szeretnék lépni.
— És mi iránt érez leg több hajlamot?
— A grófok és bárók iránt.

REMEK KOCSI.

— Ez az a híres kocsik, amellyel nem ismeresz akadályt!... Hát akkor most próbálg meg tovább menni!

ISKOLÁBAN.

Falusi iskolában a tanító magyarázza a nyelvtant. Magyarázat után így szól Mórickához:
— No Móricka, mondj egy ikes igét.
— Ladik! — feleli Móricka.
A tanító csóválja a fejét:
— Te számár! Olyan ikes igét mondj, amit hajtogatni lehet.
— Kulacs! — feleli Móricka.

REJTVÉNYEK

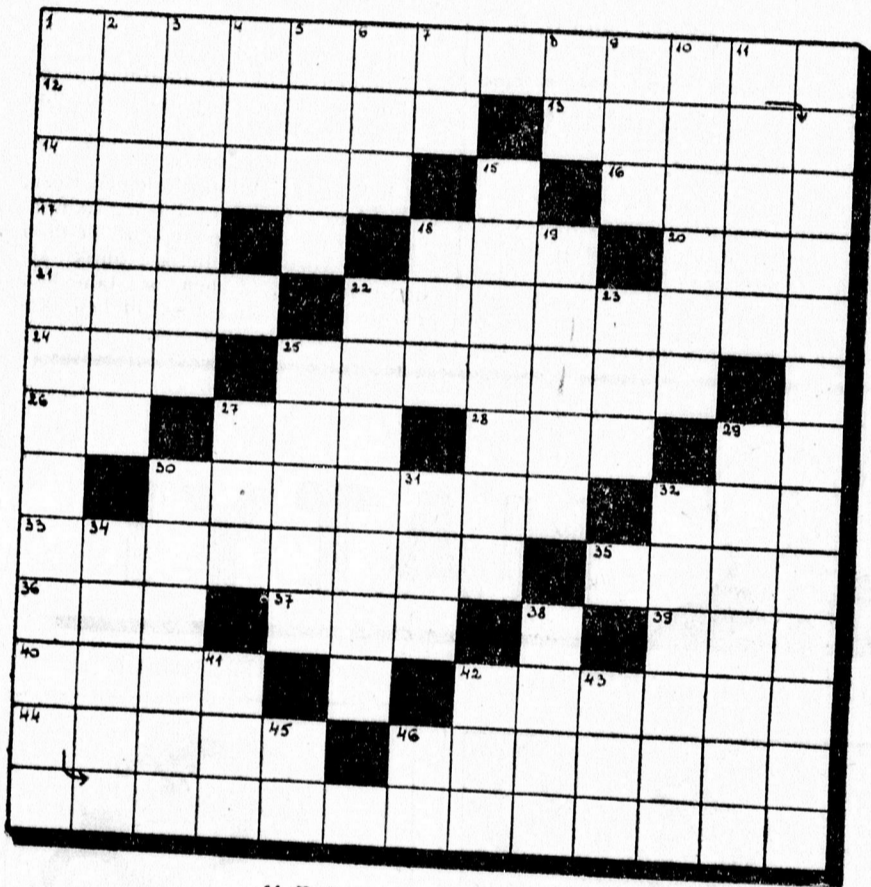

FEJTÖRŐK

Rovalvezető: Boross György

A rab oroszlán

A legnagyobb magyar lírai költőt, Petőfi Sándort is megihlette a világtörténelem egyik legesodálatosabb alakjának, Bonaparte Napoleonnak szédületes karrierje és tragédiája. »A rab oroszlán« című allegorikus költeménye megírására Napoleonnak Szent Ilona szigetére való száműzetése és fogsága inspirálta. Ebből a költeményből vettünk ki két egymásután következő sort és iktattuk be maj rejtvényünk nyilas soraiba. (Megfejtésül csak e két sor küldendő be!)

MEGHATÁROZÁSOK:

- Vízszintes sorok:**
- Az U. S. A. Colorado államának fővárosába való.
 - Bátor vagy hozzá.
 - Haszonber.
 - Európai főváros.
 - Részesrag.
 - Egészen friss.
 - Napszak.
 - Pedig — németül.
 - Kopácsoló.
 - Főzelék.
 - Virágok és templomi hangszerek
 - A 17. vízsz. mássalhangzói.
 - Régi úrmérték.
 - Szív — latinul.
 - A szén és a hidrogén vegyjele.
 - Az ég megszemélyesítője a görög hitregékben, Gaia férje.
 - Máder Rezső balettje.
 - Tolsztoj regényhősnője (Anna.)
 - Vissza: alig összefüggő.
 - Mikulás — közepe.
 - Y. K. D.
 - Debrecen város főszámvevője (Lajos).
 - Táplalkozni.
 - Krokodilus — madár.
 - Pincerész. A népdal szerint meredek!
 - Tudat, tudomására hoz.
- Függőleges sorok:**
- Szürke madarak.
 - Dalol, nótázik.
 - G. Y. N.
 - Csináldd!
 - Női becenév.
 - Kínai név.
 - Szomszédos mássalhangzók.
 - Duplázva: északafrikai népfaj.
 - Szellemi munkások templomai.
 - Bizik.
 - Érseki székhely, 12.000 lakos.
 - Növénny lesz belőle.
 - Vissza: földövi.
 - A történetírás kezdetleges alakja, amely időrendben adja elő az eseményeket.
 - Menyasszony és vőlegény.
 - Biharmegyei nagyközség, 4.400 lakos.
 - Vannak — angolul.
 - Chaplin keresztneve.
 - Belga bírtok Afrikában.
 - Ókori egyiptomi város, Neith istennő templomával.
 - Szeretnek, óhajtanák.
 - Értem, érted...!
 - Vissza: maga, magát — franciául.
 - Ó. R. R.
 - Ektelen lé.
 - Vallásrövidítés.
 - Ilyen lap is van!
- 39. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY**
- Név: _____
- Foglalkozás: _____
- Pontos cím: _____

Csak úgy mondom, hogy

... a „Debreczen“ 1938 szeptember hó 25-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

- Megfejtési határidő: 25!**
 Délibábok hőse.
 Tépésesinálók.
 Férj és feleség.
 A sivatag lakói.
Szállóigék a magyar irodalomból!
 Rossz időket élünk.
 Rossz csilagok járnak!
Betűrejtvények: 1. Ténfereg. 2. Megrak. 3. Megtépázni. 4. Gázol. 5. Elpaskol. 6. Totyog. 7. Ablak. 8. Lapát.
Kik ezek? Bulla Emma. Lawrance Tibbet.

Vajh ki ő?

Kuruc vezér. 1665-ben született. Hadi pályáját a felszabadító háborúban kezdte. Résztvett Buda ostromában, majd Bádeni Lajos és Piccolomini tábornok oldalán a délvidéki harcokban. Vitézségéért 1687-ben grófi rangot nyert és arany sarkantyus lovaggá ütletett. 1691-ben Sáros megye örökös főispánja, 1696-ban Felsőmagyarország főhadbiztosa lett. Ebben a minőségében ismerkedett meg az ifjú H. Rákóczi Ferencel, kinek ettől kezdve legbensőbb barátja lett. Rákóczi elfogatása után Lengyelországba menekült és ott Du Héron francia követ támogatásával hozzájárult a felkelés előkészítéséhez. 1703-ban lengyel hadakkal érkezett Rákóczi segítségére, kinek a fölkelés egész tartalma alatt (1703-11) megbecsülhetetlen politikai, diplomáciai és hadi szolgálatokat tett. A fölkelés lebonyolítása után előbb Lengyelországba távozott, később a fejedelem oldalán Rodostóban telepedett meg s itt is halt meg 1725-ben. Hamvai 1906 óta a kassai székesegyházban nyugszanak.

Ki ez?

Hol is olvastam csak?

(Ki írta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi idézett sorok valók?)

„Árad feléd gúny, szitok, átok,
 S húzódnak föléd rongy barátok;
 Ha minden hitvány, gyöngye, gyáva,
 Bizván tömegbe s nem magba,
 Mert aljasul packázni véled,
 Nem félve szabja éled:
 Akkor emeld föl a fejed.

Tudnivalók:

- Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
- A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között »Rejtvényfejtők figyelmebe« cím alatt helyeztük el.
- Szelvényt mellékelni kötelező.
- könyvjutalmakat hétfőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig, a nap bármely szakában átvehetők lapunk kiadóhivatalában. Aki a jelzett időpontban a nyert könyvet át nem veszi, arra később igényt nem tarthat!

EHETI DIJAINK:

6×1-1 kötet könyv.

Betűrejtvények

1.	abcug! k
2.	D magyarázó kép
3.	cs picurka p=b
4.	abszolút y=t
5.	abszolvál b=l
6.	absztrakt v=r

SAKK

61. SZAMU JATSZMA.

Szicíliai támadás.

Világos: Mazel. Sötét: Botwinnik. Leningrad, 1938. VI. 3. 1. e4 Hf6. 2. Hc3. e6. 3. e4. e5. 4. Ff4. Hc6. 5. Hf3. d5. 6. e5. Hg4. 7. cxd5. exd5. 8. Vb3. Hb4! 9. a3. 4c. 10. Va+. Fd7. 11. Vd1. Vb6!! és világos feladta (12. Ve2, Hd3+. 13. Kd1, Vb3+).

62. SZAMU JATSZMA.

Szicíliai támadás.

Világos: Botwinnik. Sötét: Kasparjan. Leningrad, 1938. V. 26.

1. e4. Hf6. 2. Hc3. e5. 3. Hf3. d5. 4. cxd5. Hxd5. 5. e4. Hb4! (5... Hxc3 és 6... g6). 6. Fe4! (Nimzovics eszméje), Hd3+? 7. Ke2, Hxc1? (7... Hf4+? 8. Kf1! és fenyeget d4). 8. Bxc1. e6. 9. d4. cxd4. 10. Vxd4. Vxd4. (világosnak öt tempóelőnye van, nyernie kell), a6. 12. Hh4. Hd7. 13. Bhd1! Fe7? (Jól vagy rosszul 13... b5-öt kellett játszani pl. 14. Hxb5, axb5. 15. Fxb5, Fab1) 14. Hxe6!! sötét feladta. (14... fxe6. 15. Fxe6, Hc5. 16. Hxe5, Fxe5. 17. Fxe8, Bxe8. 18. b4! és világos könnyen nyer.)

63. SZAMU JATSZMA.

Caro-Cann védelem.

Világos: Steiner Lajos. Sötét: dr. Kocsis Sándor. Debrecen, 1938. szeptember 1. (Világos egyidejűleg 25 ellenfél ellen játszott.)

1. e4. e6. 2. e4. e6. 3. Hc3. g6. 4. Hf3. Fg7. 5. d4. d5. 6. Fd3. He7. 7. 0-0. h6. 8. cxd4. exd. 9. e5. Fc6. 10. Ff4. Hd7. 11. b4. a6. 12. Ha4. Hf5. 13. Vd2. g5. 14. Fe3. g4. 15. He1. Vh4. 16. g3. Ve7. 17. Hg2. h5. 18. Fg5. Hxd4! 19. Hh4. Vf8. 20. Be1. Hxe5. 21. Bxe5. Fxe5. 22. Bae1. Vg7. 23. Hb6. Bads. 24. Fxb. Kxf. 25. Kg2? (Kh1!). Hf3. 26. Hxf3. gxH+. 27. Kxf3. Fe3. 28. Ve3. Fxb! 29. Vxb. Fh3!! Steiner feladta. Jó játszma.

A. S.

Debrecenben több hegyközség alakul

Hajdú megye és Bihar vármegye közös hegyközségi tanácsának székelye. Szigorú rendelkezések a szőlő és gyümölcs telepítésekről.

A hegyközségi törvény végrehajtási utasítása igen szigorú rendelkezéseket tartalmaz és teljesen új irányba állítja be a szőlőtermelést. A minőségi termelés érdekében teljes pusztulásra ítélték szőlőfajtákat. A dírekterméket, Izabellát és a többi elterjedt amerikai fajtákat ki kell irtani. Három év múlva vagy kivágni kell a főkéket, vagy áttítani. Az állam ehez segítséget ad a gazdáknak és holdanként, ha áttöltik a kioltásra ítélt szőlőket, akkor 160 pengőt, kivágás esetén 100 pengő segélyt kapnak. Az áttöltéshez nemes oltóvesszőt egy holdra valót, 80 pengőért ad az állam.

A hegyközségi törvény végrehajtási utasítása kimondja, hogy a pusztulásra ítélt szőlőkből egy főt nem szabad ültetni január 1. után, még kis kertekben, udvarokon sem.

Azoknál a szőlőterületeknél, ahol hiányok pótlására van szükség, igen jól teszik a gazdák, ha még abban az évben gondoskodnak a termelhető szőlők pótlásáról, mert ez évben a szőlők 20 százalékán alóli mennyiségben még lehet pótolni a kipusztult főkéket.

Január 1. után azonban nem lehet már ültetni 3 évig semmiféle szőlőt.

A három év elmúltával is csak engedély esetén szabad szőlőt telepíteni. Engedély nem kell a 200 négyszögölön alóli területre való telepítésre.

de ott is csak a megjelölt, engedélyezett fajtákat szabad telepíteni.

Azok a birtokosok, akik engedélyt kaptak, de nem telepítettek, jól teszik, ha még ez évben telepítenek az engedélyezett területre, mert január 1-től az engedély már nem érvényes és ha nem újítja meg az engedélyt, még ez évben sem telepíthet.

Az új törvény értelmében meghatározzák, hogy melyik vidéken, milyen fajtákat lehet telepíteni.

Ezen a vidéken lehet a borszőlőből az ezer jót, olasz rizlinget, kövidinkát, a csemegeszőlőkből a Csaba gyöngyét, Saslót, stb.. A rendelet kimondja a kötelező védekezést a kártevők ellen, úgy a szőlőkben, mint a gyümölcsösökben.

A debreceni hegyközségek alakulása

A törvény értelmében az 50 holdas szőlőskertekben meg kell alakítani a hegyközségeket és ott, ahol a tulajdonosok nem alakítják meg a hatóság látja el a hegyközségi feladatokat és gondoskodik a törvény utasításainak betartásáról. Az országot kerületekre osztották be és minden nagyobb kerület élén a hegyközségi tanács áll, mely a szakférfit bevonásával intézi a törvény által kiosztott munkáját. Hajdú és Bihar megye területén közös hegyközségi tanács lesz, melynek székhelye Debrecen.

A terheket a birtokosok viselik és holdanként vetik ki a járulékot az adminisztráció, szakember stb. költségeinek fedezésére.

Debrecen közelről érinti a hegyközségi törvény minden rendelkezése, mert bár nincsenek olyan hatalmas kiterjedésű gyümölcsös és szőlős kertjei, mint Kecskemétnek, Nagykőrösnek, mégis az utóbbi időben jelentős területeket telepítettek be úgy szőlővel, mint gyümölcsösökkel. Legutóbb is kiadtak egy 50 holdas telepítésre engedélyt. A debreceni szőlőskertek, melyek valamikor nem voltak úgy benépesedve, mint most, az új törvény ér-

telmében hegyközséget kötelesek alapítani, ha a kertsgben betelepített szőlő eléri az 50 holdat. A várost közvetlen közelről körülvevő kertsgokban tehát 50 holdanként megalakítják a hegyközségeket.

Valószínű, hogy a betelepített területek kiszámítása után több hegyközséget kell alakítani. A törvény utasítása értelmében azok a birtokosok, akiknek földje a kertsgektől, ahol a hegyközség megalakult, távolabb esik, ugyanezek tagjai a hegyközségnek és kötelesek járulékot fizetni a hegyközség céljaira.

A GyOE az új rendhez alkalmazkodva hat körzetre osztotta be az országot és minden körzet élére főintéző kerül, jórészt azok, akik már megelőzően, mint növényvédelmi intézők működtek. A debreceni körzet élén, mint főintéző Balogh Vilmos fog irányítani, aki eddig is nagy megértéssel és tudással vezette a növényvédelmi irodát.

Az irányított gyümölcsstermelés

A szőlőtelepítés szabályozásával a minőségi termelést szolgálják és ugyanazon cél érdekében fogják rövid időn belül a gyümölcsstermelést is megrendszabályozni. Kimondják, hogy 800 négyszögölön felül csak engedéllyel lehet gyümölcsösöt telepíteni és csakis olyan fajtákat, melyeket a telepítésre kijelölt földön, termelésre alkalmasnak jelölnek ki.

Nem lehet tehát a jövőben annyi és olyan fát ültetni a gazdáknak a saját földjére, amilyet akar, hanem amit előírnak részére. Megvizsgálják úgy a talajt, mint az éghajlati viszonyokat és a körülmények között legtöbb sikerrel termelhető gyümölcsöket engedik csak termelni. Azokon a kiskertes területeken,

tanyák mellett, házhelyeken, ahol a gyümölcsstermelés nem éri el a 800 négyszögölet, ott olyan fát ültet a telek gazdája, amilyet akar.

Ezek a rendelkezések az eddigi hírek szerint csak január elsejétől lépnek majd életbe. A végrehajtás módzatain még most tanácskoznak az illetékesek.

Tehát ebben az évben a gazda még olyan gyümölcsfát ültethet 800 négyszögölnél nagyobb területre is, amilyet akar,

még nem kötik meg a kezét, szabadon válogathat a gyümölcsfajták között. A gyümölcsös kert gazdái így kényeszerülnek a minőségi termelés felé, melynek elérése magával vonja majd a jobb értékesítést is. Kétségtelen, hogy egységesebb és jobb gyümölcsfajták kerülnek majd piacra, de addig, míg a célt eléri, bizony nem lesznek elkerülhetők a nehézségek sem.

A vezető szakférfit túlnyomó többsége helyesnek véli az irányított szőlő és gyümölcsstermelést. A törvény gondoskodik is arról, hogy helyesen hajtsák végre és hibák ne legyenek, magában a termelésben sem.

A 25 holdon felüli szőlő és gyümölcsstermelés vezetője, csak képesített kertész lehet, tehát a vécéllér mellett alkalmazni kell. Az 50 holdon felüli kertek kötelesek okleveles kertészt alkalmazni. A hegyközségek is szakférfit kötelesek tartani, aki a termelést a helyes útra irányítja.

A jövő évben tehát új utakra tér a szőlő és gyümölcsstermelés, hogy szebbet, jobbat termeljen és bizonyára jobb áron is értékesítsen.

Bencze Mihály.

Mit kell tudni a harcigázokról

A harcigázok nem mindenike ennek a mi századunk a találmánya, de ennek a századnak a bünös érdeme, hogy újabb és veszedelmesebb harcigázok előállításával ma rémületben tartják az emberiség nagy részét.

Ma, amidőn olyan sok embert szinte a rémület szélére kerget ez a szó: gázháború, próbáljuk megismerni röviden a harcigázok tulajdonságait és az ellenük való védekezést. Tegyük ezt abból a szempontból kiindulva, — ami a valóságnak tényleg meg is felel, hogy mit csináljon a polgári lakosság a harcigázok az ő élete elleni esetleges felhasználása esetén.

Az eddig feltalált és a nyilvántartott harcigázok száma megközelítőleg másfélszer. Ettől a horribilis számától azonban ne ijedjünk meg, mert alig másfél tucat azoknak a harcigázoknak a száma, amit eredménnyel lehet használni és használnak is. A harcigáz is pénzbe kerül, a háborúzó félnek pedig ezzel spórolni kell, tehát nem érdemes akármilyen gyenge anyagot felhasználni.

Az élszervezetre gyakorolt hatásuk alapján a harcigázokat négy csoportba osztják.

Az első csoportot, melynek katonai jelzése fehér kereszt, az enyhébben ízgató, könnyeztető gázok alkotják, nevezetesen a brómaceton, xylilbromid és társai. Nem veszedelmesek a polgári lakosság szempontjából, de a katonaságnál sem, bár a franciák az elsőt jól ismerik, mert amikor a németek rajtuk először kipróbálták, 2400 emberük fogságát okozta. Tudniillik nagyobb erősségekben rettenetesen könnyeztet, megrikalja az embereket, sőt ideiglenes vakságot is okoz. Ez történt a francia katonákkal is, a németek pedig gázalarecal felszerelve csak összeszedték őket és szépen ávezetették a saját állásukba. Ma már legalább is önálló használatukra nem lehet számítani. Egy vizes vagy szódabikarbónás zsebkendő biztosan védi a tüdönket és a szemünket ellene egyaránt.

A harcigázok második csoportja rokon ezzel a már tárgyalt első csoporttal. Ezek a kék keresztű gázok. Főképviseletje ennek a csoportnak a Clark I. és a Clark II., a diphenylarsin klorid és a diphenylarsinamid. Roppant módon ízgató a légutakat. Az elsőnek egy milligramja, a másodiknak egy negyedmiligramja egy köbméter levegőben már lehetetlenné teszi számunkra az ilyen levegőben való tartózkodást, menekülni kényszerít. Ezek szilárd anyagok és a rendeltetésük az, hogy finoman szélporlasztják robbanó anyagokkal és az egyszerűbb gázmaszk szűrőjén áthatolva az egyéni kényszeríti a gázalarec letetésére, amidőn a hozzá kevert mérges gáznak szabad az útja a szervezet rombolására. A védekezés könnyű ellene polgári lakos részére, maga a gáz kényszeríti, hogy meneküljön az ember, akár zárt helyiségbe, akár pedig emeletre.

A harmadik csoport, a tüdőmérgek osztálya, a német katonai jelzés szerint a zöld keresztű gázok. Ezek a chlór és a vegyületei. Eleinte magát a tiszta chlórt használták, de a szaga nagyon elárulta és akkor különböző szerves vegyületekben — a szervezetben a chlórt a szervezet vize által könnyen szabaddá tehető állapotban — állították elő. A szem, az orr és a tüdő vizének hidrogénjével sósavvá egyesül, ez a sósav pedig marja a szemet és a légutakat. A sejt falát elroncsolja a chlór és a belőle keletkező

sósav, a vérsavó vize az elroncsolt sejtfalon kiszivárog a tüdőbe, kezdi azt megtölteni. A levegő kiszorul a tüdőből és a szervezet oxigént mindinkább kevesebbet kapva szomjazik a levegőre. — A légeso nyálkahártyája is megduzzad, a légeso szűkebb, tehát mégjobban fokozódik a légszomj. A vér a vízvesztés miatt mindjobban besűrűsödik, a szívnek mindig nagyobb és nagyobb munkát fog adni, míg egyszer a szív kifáradva megáll.

Mindezekből tisztán kiviláglik előtünk a védekezés módja is. Vizes zsebkendőt kell tenni az orrunk elé, ha a szabadban talál bennünket, ha szódabikarbóna oldatunk van, az még jobb, mert az a zsebkendőnkön konyhasóvá változtatja a chlóról keletkező sósavat.

A szemet jó ellene gyenge szódabikarbóna oldattal kimosni, a szemhéjat pedig alkalikus szemkenőccsel megkenni, hazaérve pedig szódabikarbóna oldatot porlasztóval elporlasztani és azt beszívni a tüdőre. Vagyis ennek a csoportnak az ellenszere a szódabikarbóna. A phosgennek aig van szaga, legfeljebb gyengén rothadt szénára emlékeztető, azért általában minden idegen szagra figyelmeseknek kell lennünk. Ebben a csoportba tartozik még a diphosgen és a chlórpicrin. Az már aztán a kihívandó orvos hatáskörébe tartozik, hogy a gyengülő szív munkabírását fenttartsa kámmorral vagy coffeinnel, de ha orvost nemhez keríteni, ami tömeges eset miatt bizony megtörténehetik, megérkezésig lehet adni egy kis szemes kávéból főzött feketét vagy orosz teából készített teát.

A beteggel nagyon kíméletesen kell bánni, hiszen a tüdije roncsolt. Le kell fektetni, hogy nyugalomban legyen, nem kell tőle kérdezősködni, hogy sokat beszéljen, hanem inkább orvosért kell szaladni, annyival is inkább, mivel még napok múlva is léphet fel tüdőgyulladás, amit az orvosi segítség megakadályozhat. Jól záró ablakú és ajtajú pince persze a leg-tökéletesebb biztos menedék ellenük.

A harcigázok népes csoportjában az utolsó helyre maradtak a mustárgázok. Pedig ezek a főgenerálisok ebben a díszes regimentben.

A németek ezt sárga keresztű jelölték gránátjaikon. Bizony az ő bünös érdemük, hogy ma mindenki ismeri és rettegi a nevet, miután ő utánuk most már más is megtudja csinálni. A mustárgáz (dichloroethylen sulfid) vízben nem oldódik, ez egy makacs természetű sokáig maradó anyag. Ez ellen biztos védelmet a jó gázalarecon kívül bizony csak a jó ablakkal és ajtóval ellátott pince vagy szoba nyújt, amelyiken még az ajtó kuleslyuka is be van ragasztva. Ez ellen még a tüdönket sem védi a szódabikarbónás zsebkendő. Ezt a chlór bontja. Itt már barátunkká változtatja a tudás azt a klórt, amelyik az előbbi zöld keresztű gázoknál olyan hirtványul ellenségévé szegődött a mi életünknek. De hát hogyan használjuk a chlórt, mert hiszen evel már láttuk, hogy milyen bajt lehet magunknak csinálni. Ha mustárgáz ellen akarunk védekezni, akkor az előbbi szódabikarbónás zsebkendőt szinte az orrunk elébe kell tartani, de elibe kell ennek még teríteni egy neomagnol odatba (egy tabletta neomagnol egy-két liter vízben oldva) mártott zsebkendőt és ezt a zsebkendőt a másik zsebkendőn kívül kell teríteni, ezen a két zsebkendőn át kell szivnom a levegőt. Persze szaladni így nem szabad, mert nem kap elég levegőt a tüdönk, ki fogunk fulladni és a zsebkendőt

dő nélkül fogunk tudni akkor csak lélegzeni. Persze hazaérve egy ezrelékes Neomagnol oldattal a szemünket is ki kell mosni, de még a kezünket, sőt az egész testünket is le kell mosni vagy ilyen oldattal, vagy pedig egy kanál klórmésznek egy liter vízben való oldatával, mert a ruhán, sőt még a cipőn is áthatol, kivéve a jó gumikabátot, csizmát és keztyűt, amelyeket aztán szintén ilyen oldattal kell lemosni, majd negyed óra múlva szódabikarbónás vízzel.

Az uccán kezünket és arcunkat beklórpuderezhetjük, ha van nálunk klórpuder. A tüdőben és a szemben gennyestüdő- illetve szemgyulladás okoz, melynek a vége az, hogy a tüdő egészen szétesik. Ilyen mérgezettség pusztá kózzel nyulni nem szabad, mert fertőzi a kezünket és gennyest gyula-

dást kapunk tőle. Felismerni onnan lehet, hogy a ruhán vagy bőrön zsírszerű foltot hagy, amit itató papírossal jó először összeszedni, ugyancsak a földön is észreveszük a zsírfoltot. A szudáni vörös néven forgalomba hozott kémszere pedig biztosan megmutatja jelenlétét, mert szórós dobozból a vizsgált felületre szórva annak rózsaszínűtől sötét vörössé változik. Feltétlenül orvosi segítséget igényel.

Ilyen ajándékokkal ajándékozta meg az emberiséget, amint látjuk egy pár „tudós”. Nekünk mindenesetre arra kell törekednünk, hogy azt a nagy veszélyt, amit ezek a nagy emberek az emberiség elpusztítására feltaláltak enyhébbé tegyék embertársaink számára.

Szilágyi Lajos.

Mikepércsi szüret

(Rajz a kollégium életéből.)

Írta: Szüle József.

Kezdetben vala a szüret. T. i. azon tisztisben, mikor debreceni bagolydiák lettem. Dehogy megértsek kedves olvasóim, előlről kell kezdenem a dolgokat. Jó apám egyenes akaratára kerütem Debrecenbe. Mikor befutott a vonatom, fűgén és lelkesen ugrottam le. Ezt azért mondom el, mert mikepércsi szüretelőnek előfeltétel az, hogy idegen legyen. Nálam ez megvolt, éppen úgy, mint annyi sok „újdonás”. Egyetemista kollégáimnál. Szemem-szám tátottam, ahogy befordultam a Nagyállomástól a városba. Most láttam szemtől-szembe Debrecen vonzó, szép arcát. Feltűnődeztél előttem az Arany Bika büszke homloka. A Nagytéplom tekintélyes zömökösége s az ősi Kollégium.

Némi történelmi érzékkel figyeltem a látnivalókat. A többi kolléga, aki velem együtt érkezett meg, szóról szóra így tett. Lassan megtelelt a Kollégium udvara érkező diákokkal s piros sapkás hordárokkal. Ezután elhelyezkedett kiki a maga cötusában. Persze mindenütt lelkes fogadtatás, kitért karok. Hamarosan túl estünk a dékáni kézfogáson, amely teljes jogu egyetemi polgár-okká jegyzett el bennünket. Ezzel párhuzamosan a melényünk is megnőtt, ami úgy-e természetes? Másnap jó hír örvendeztetett meg bennünket, t. i. közeli szüret híre a Kollégium mikepércsi szüretelőjében. Nagyon figyelmesnek találtuk, hogy a Kollégium szüretelőjében minden évben első évesek szüretelnek. Mondtam is barátomnak: „Öregem, nem hiába Debrecen!” Itt is, ott is citálták a Kollégium ősi szellemét, amely „nem feledkezik meg fiairól.” Mindannyiunkra varázserővel hatott a debreceni Kollégium. Most még jobban feltűnt számomra a lelkesedésünk a szüret hírére. Lassan megkezdődtek az előkészületek. A szüretelőknél egy sunyi képv. csónadrágos negyedévesnél kellett jelentkezniük. De már az előző nap kikerült egy hivatalos esküdti pecséttel ellátott frás a falra. Ebből megtudtuk, hogy mindenkinek husz fillér jelentkezési díjat kell lefizetnie. Eppen nem volt túl borsos. Szívesen is fizettük be, pláne mikor megtudtuk, hogy a sunyi képv. háromnapos dékáni szünetet is kijárt részünkre. Tódult a sok jelentkező: s köztük jómagam.

Már előre szánkban éreztük a must ízet s várva vártuk a nagy napot. Bagoly és golya egymást multa felül a licitálásban.

Másnap jött a nagy nap... Evoé: szüret! A kollégium-kapuban ki-mustrált fiakkerek vártak bennünket. Rossz gebék, és olyan hintóknak csüfölt valamik, melyeknek felszakadozott üléséből ágaskodott a lószőr. Felszálltunk a fűvészkeri sarkon azokba a torkavéres fiakkerekbe, sok volt a nézőnk. Sok vídám arc búcsúzott tő-

lünk. Ezt mi a személyeink iránti nagy szimpátiának tulajdonítottuk. A fiakkerekben a visszacsukható ülésen hármán-hármán helyezkedtünk el. A két szélnőnek persze mindenütt lógatnia kellett a lábát. Mivel róm a beszállásnál csak később került volna sor — egyik kollégám késését kihasználva — engedélyt kértem a felszállásra. A csónadrágos halálosan komoly pofával egyezett bele. Csak mintha a szemében gyanus fény villant volna meg. De ennek nem tulajdonítottam jelentőséget.

A sok idősebb kolléga lelkesen eljéngett bennünket és a tömegben főleg egy kis koca forma úr. De előre-látók is voltunk. Mindnyájan hoztunk magunkkal két-három csattos üveget, mert mint mondtuk: ki tudja, hátha azokba is cseppen egy kis must... Így indultunk el, a lábunk persze lógott. Utunk a korzó mellett vitt el. Lassan kiértünk a városból és mentünk Mikepércs felé vagy öt kilométert. Utközben kedélyes nótákat énekelünk. Sőt egy keszgye képv. fűzapoéta theológus ez alkalomra írt ünnepi költeményt is elzengte a kocsi-fneékben. Már azt hittük le kell ütni. De csakhamar helyben voltunk.

A fiakkerek egy keresztútján letett bennünket. Azt mondták, hogy nemsokára jön egy másik fogal, amely majd tovább visz bennünket. Gyanútlanul vártunk negyedórát. Nem jött senki. Erre körül néztünk. Nagy siklás mindenfelé. Gyönyörű kilátás, a levegő rezeg a nagy meleg-ségtől, de szőlő sehol... Mintha ördögök vitték volna el, még csak a fia vesszejét is. Tanácsollam induljunk el Mikepércs felé, hiszen azt mondták, hogy a Kollégium mikepércsi szüretelőjébe kell mennünk. Így is tettünk. Útközben melegen érdeklődve a szőlő-erényában. De az atyafiak azt mondták mindent: ők bizony nem tudnak róla... Többet nem is kérdezősködtünk. Az egyik bagoly kolléga azt javasolta, hogy menjünk be a mikepércsi községhez. Nézzük meg a telekkönyvet! Be is ment. Kezdtek hinni, hogy az ötlet zseniális. De nem sokára jött a bagoly kifélé szomorú képpel, lelógó orral. Most már bizonyos volt, ami eddig csak halvány gyanuként élt bennünk, hogy rútul be vagyunk csapva. Most tessék visszagyalogolni Debrecenbe abban a trópusi hőségben! De mi ez ahhoz a gyalázathoz képest, ami rajtunk esett! Jobb lenne a világ végére menni, de senki szeme elé nem kerülni... Azonban sajnos üzött a hasunk. Így kénytelenek voltunk minden gyalázatunk ellenére visszamenni a Kollégiumba. Gyászmagyarok szegényteljes bevonulása volt ez. Kárörvendő kaján arcok fogadtak a kapuban bennünket, ahogy ötös turnusokban a szélrózsa minden irányából rövid időközökben befutottunk. Ez még jobban dühített bennünket, de szótlanul türtük. Fejünket elszégtük és az ebédet (turós

gombóc) végtelen elszántsággal nyeltük. Egy egész világgal álltunk szemben. És mindez a sérelem rajtunk, mint egyetemi polgárok esett. Másnap megtudtuk, hogy bekerülünk a „Csittvári Krónikába”. Pénzünkben a fiakkerekkel fizették ki. Most már tudtam mért bujkált az a gyanus fény a csónadrágos szemében és hogy miért nevetett többek között az a koca-forma úr.

Egy hét múlva mégis mindnyájan megvettük azokat a fényképeket, amelyeken a fiakkerekbe való beszállásunk alkalmával megörökítették bennünket az utókor számára. Egy

hónap múlva neveltünk az egészen; most már tisztába jöttünk a Kollégium diákszellemével. Később hívtak bennünket egy ismerkedő estélyre, amit a kollégiumi igazgató úr a mi tiszteletünk rendeztetett. Ez igaz volt. De most már mindenre csak azt mondtuk: „ez is szüret!”

Mikepércsi szüretünknek nőttön nő tiszta fénye, amint időben s térben távozik... Jövőre már mi leszünk a főrendezők. Csak ez az frásom valami módon nehogy bagoly-golya szemek elé kerüljön, mert akkor lütek az egész szüretnek!

Rendelkezők a város légvédelmének és tűzvédelmének biztosítására

Padlások lomtalanítása és tűzvédelme.

Debrecen sz. kir. város I. f. közigazgatási hatósága, mint tűzrendészeti hatóság a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 77-ik § 4-ik bekezdésében biztosított joga és a a tűzoltóparancsnokság javaslata alapján a város légvédelmének és tűzvédelmének biztosítása céljából a következő intézkedések megtételét rendeli el:

1. A belváros területén: (I. építési övezet) minden egyes padlástér teljes egészében kiirtandó s a padlásokon semmiféle éghető tárgyak, butorok stb. nem tarthatók.

2. Minden emeletes ház padlástere egy egyszerű kézi tűzoltó-eszközzel szerelendő fel. (Ilyenek: vízipuskák, mankó- és puttonyfeeskendők, hab, szénsav, vagy poroltó készülékek.) Többemeletes házak padlástereit annyi tűzoltó-készülékkel kell felszerelni, hogy a padlástér minden 20 méteres szakaszára egy-egy készülék jusson.

3. Minden egyes padlástérre egy kb. 250—300 literes vízesbordó, vagy vízestartály helyezendő vízzel telve, mellette 2—3 db vízesveder, esáknny, vagy balta és la-

pát, ezenfelül a padlástéren elosztva gyújtóbombák oltására alkalmas száraz homok tartandó készletben.

4. A város II. és III-ik építési övezetében, vagyis a kertsegekben és telepen a padlástéren elhelyezendő tárgyak úgy raktározandók, hogy azok kéményektől távolra s könnyen hozzáférhető legyenek, 160 cm. magasságot pedig meg ne haladják.

5. Jelen hirdetemény 3-ik pontjában előirt munkálatok kertségi és telepi házaknál is végrehajtandók.

Fenti rendelkezéseket azonnal, legkésőbb azonban f. évi október 10-ig végre kell hajtani.

Figyelmezteti a tűzrendészeti hatóság a város érdekelt lakosságát, hogy a fenti rendelkezések teljesítését a hatóság szigoruan ellenőriztetni fogja s a mulasztást elkövető egyéneket 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel fogja büntetni.

Debrecen sz. kir. város I. fokú Közig. hatósága, mint tűzrendészeti hatóság.

Ünnepélyes keretek között zárult az OTI tanoncnnyaralattás

Mint ismeretes, egész nyáron keresztül minden vasárnap kivette Debrecen környéki legeszebb kiránduló helyre, a guti erdőbe a helyi OTI kerület vezetősége a fiu és leány tanon-cokat.

Vasárnap zajlott le az idei kirándulások záró ünnepélye. Az ünnepélyt maguk a leányok rendezték, akik hála szívvel köszönték meg a kirándulást szervezőknek, felügyelőknél a munkájukat.

Gyönyörű időben 90 leány vett részt ezen az utolsó idej kiránduláson, melyen dr. Nagy Jenő és felesége, dr. Lengyel Zoltán főorvos, dr. Janicsák és Répássy Imre OTI tisztviselők, valamint Sz. Rác István középiskolai tanár vettek részt. A délelőtt sétálással, nótázással, jó hangulatú kedves szórakozásokkal telt el, majd az igen izletes ebéd után Sz. Rác István tanár „Mi a kötelességünk ma” címen előadást tartott a mai idők leg súlyosabb és legértékesebb feladatairól nemzetvédelmi és nemzeti szempontból, mely előadást igen nagy odaadással hallgatták meg a kirándulók. A komoly előadás után kezdetét vette a bucsu-ünnepély kedves, feledhetetlenül hangulatos műsora. Szavaltak, énekeltek, jeleneteket adtak elő, mely előadásokban Bagdi Márta, Erdélyi Joli, Szabó Irén, Tömpe Kató, Enzi Piroška, Kállai Matild, Boros Ilona, Imre Julia, Soltész Piri, Debreceni Joli tüntek ki első sorban.

Meghatóan kedves volt aztán a leányok könnyes bucsuja a vezetőségtől, első sorban dr. Nagy Jenőtől és feleségtől és az őket kirándulásaira elkísérő orvosoktól, felügyelőktől. Mindenki kapott a bucsuzó leányoktól egy, egy gyönyörű virágcsoportot, különösen a saját maguk készítette magyar csokrok arattak nagy sikert.

Az ünnepély után még egy kevés szórakozás volt, majd tekintettel a korán esteledő időre, már négy órakor visszaindultak víg nótaszóval a város felé.

Az esti órákban érkeztek meg a városi faraktár állomására, ahol újra kezdődött a bucsu, a szeretetteljes ragaszkodás önkéntes megnyilatkozása, mely a legszebben bizonyította, hogy ezekkel a nagyon rászoruló és egészségük érdekében első sorban fontos kirándulásokkal érdemes volt a nyarat tölteni, érdemes volt velük testi és lelki felgyógyulást teremteni a szebb magyar jövő érdekében. A testi és lelki egészség pezsdülő megindítása és ennek új láncszeme volt ez a nyári sorozatos kirándulás a magyar életben. Ezt látták vezetőik és vezetőik, ami a jól végzett munka legszebb bizonyossága.

— Az új román törvény szerint az állásban nem lévő lelkészeket, tekintet nélkül a felekezetekre katonai szolgálatra kötelezik.

A Debreczen rádióműsora

1938 október 2-től október 8-ig

VASÁRNAP

OKTÓBER 2.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó-főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Holik Samu dr. egyházi teológiai tanár mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezénylésével. Előadásra kerül Kereszty Jenő: Missa votiva. A magánzólamokat Szabó I., Lenhardt Aranka, Harangozó János és Koréh Endre énekl. a) Váltó részek a Graduale Romanum szerint, énekl. a férfiak; b) Offertorium után Vismüller Mihály: Ave Maria (bemutató) énekl. Máthé Jolán. Orgonái Várhelyi Antal.
11.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő gör. kat. magyar plébánia templomból. A szentbeszédet mise közben, evangélium után Kiss Andor dr. hittanár mondja. Az énekkar liturgikus, ősi énekeket ad elő. Harmóniumon kísér Ordelt Lajos kántor. Mise végén míroválás, antidor osztás és körmenet lesz, majd a Himnusz.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: „Déli őrsékváltás és tézene az Országzászlónál az Ereklés Országzászló Nagybizottság rendezésében.“ Közvetítés a Szabadság-térről. Beszélő Dövényi Nagy Lajos és Grill Loránd.
13.45: Hírek.
14: Hanglemezek.
15: 1. „Védekezés gyümölcsfáink rágcsáló kártevői ellen.“ Baranyovits Ferenc előadása. 2. „Népies juhászaink fejlesztése.“ Schandl József egyetemi tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.50: „Budapest—Bécs válogatott labdarúgó csapata mérkőzésének II. félideje.“ Közvetítés az MTK pályáról. Beszélő Pluhár István.
16.50: Csepeli Papírgyári Dalkör. Vezényel Rezik Béla. — 1. Rezik Béla: Jelige. 2. Révffy Géza: Ismerek egy szép országot. 3. Országgh Tivadar: Földmíves nóták. 4. Farkas Nándor: Ima. 5. Schubert: Bölcsődal. 6. Ádám Jenő: Hej rózsaszál. 7. Lehár: Arany és ezüst — keringő.
17.20: Táncclemezek.
18: „A nagyváros.“ Moravék Endre előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
18.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara, közben Dostaly Ignác tárogatózik.
19.30: „Bizalmas vallomások“. Török Sándor csevegése.
20: Sportközlemények.
20.10: „Donna Diána.“ Vígjáték három felvonásban. Irta Don Augustin Moreto. A rádió számára fordította és átdolgozta Innocent Vincze Ernő. Zenéjét és dalait szerezte Kiszely Gyula. Vezényel Polgár Tibor, rendező Németh Apta. Személyek: Don Diego, Barcelona uralkodó grófja — Petheő Attila; Donna Diána hercegnő, a leánya — Bajor Gizi; Donna Cinthia, unokahuga — Szelezky Zita; Donna Fenisa, unokahuga — Lukács Margit; Don Carlos, Urgel hercege — Jávör Pál; Don Luis, Béarné hercege — Szabó Sándor; Don Gaston, Foix grófja — Ungváry László; Polilla, a hercegnő titkára — Uray Tivadar; Floretta, a hercegnő komornája — Vándory Margit.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Herold;

Zampa-nyitány. 2. Losonczy Dezső: A néma levente — zenesorozat. 3. Lányi Ernő: Mese. 4. Hubay: Tavasz szerelmi dal. 5. Niemann: Karaván a sivatagban. 6. Ponchielli: Órák tánca a „Gioconda“ c. operából.
23: Hírek.
23.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. Illiczy László jazzzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
19.15: Szlovák hírek.
19.20: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Szalonötös.
15: Hanglemezek.
18.30: „Fényképezés kiskamrával.“ Supka Ferenc előadása.
19: „A turáni eszme.“ Gergelyffy Gábor előadása.
19.20: Névay Ilonka zongorázik.
20.10: Hírek, sport- és löversenyeredmények.
20.35: A Turul Szépművészeti Hangversenyzenekar műsorának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből.

A RÖVIDHULLAMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteren, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteren, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Varsó 20: Kamenszki: Hölgyek és huszárok, opera. Olasz I. 21: Giordano: Szókimondó aszszonyság, opera.

TÁNCZENE: Olasz II. 22.45, Zágráb 22.20, Prága 22.35, Kalundborg 22.15, Bruxelles 24.

HÉTFŐ

OKTÓBER 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Kálmán: Vivat Hungária — induló (Mária Terézia I. h. gy. e. zenekara). 2. Niel: Ma vidámak leszünk — polka (Telefunken-táncczenekar). 3. Siede: Tábortüznél (Szalonzenekar). 4. Ziehrer: Tessék beszélni — keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Eilenberg: Pétervári szánkázás — galopp (Mozziorgonán előadja Paul Mankia).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Uj találmányok a mult század elején.“ (Felolvasás.)
10.45: „Kisfaludy Sándor megismerkedése Szegedy Rózával Badacsonyan.“ Irta Szekszárdy Molnár István. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Schwalb Miklós zongorázik, Kárpáthy Sándor gondolkázik, zongorakísérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. — 1. Lecocq: Angot aszszony leánya — nyitány. 2. Dohnányi Nászkerítő a „Pierrette fátyola“ című némajátékából. 3. Figedy Sándor: Magyar rapszódia. 4. Grossmann: Csárdás a „Vajdák szelleme“ c. operából. 5. Kálmán: Csárdáskirálynő — egyveleg. 6. Bánáti-Bucher Antal: Palotás és ugróstánc.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklélorája: „A négy-száz éves debreceni Kolégium.“ Nagy Sándor előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Assisi Szent Ferenc.“ Gáspár Jenő előadása.
17.30: Lendvai Józsa és cigányzenekara.
18.30: „A X. Országos Frontharcos találkozó.“ Kertész Elemér, a Frontharcos Szövetség alelnökének előadása.
18.45: Szabó József háronán és Tibay Zoltán nagybőgön játszik zongorakísérettel.
19.15: Hírek szlovák nyelven.
19.20: Hírek.
19.45: „Torkos László-est.“ — 1. „Magyar költő a századik év küszöbén.“ Galamb Sándor előadása. 2. Beszélgetés a költővel (viaszfelvétel). 3. „Hármas szövetség.“ Szimű egy felvonásban. Irta Torkos László. Rádiószínpadra alkalmazta Galamb Sándor. Rendező Kiszely Gyula. — Személyek: Kamilla — Haraszty Mici; Olga — Aknay Vilma; Piroška — Feleky Klári; Rétfalvy — Perényi László.
Utána kb. 21: Hírek.
21.20: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány. 2. Beethoven: VIII. szimfónia (F-dur). 3. Glazunov: Szentka Razin — szimfonikus költemény. 4. Dohnányi: Simona néni — nyitány.

Szünetben kb. 22: Időjárásjelentés.
22.30: „Great Hungarian composers of to day.“ Hoór-Tempis István. (Mai nagy magyar zeneszerzők.) (Felolvasás.)
22.45: Hanglemezek. — Tánccsámok és jazzdalok.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás.
19.20: „Hogyan finanszírozzák a sárga testvérháborút.“ Verő Ubul előadása.
20: Hírek.
20.25: Hanglemezek.
21: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Hamburg 18: Vég Sándor hegedül. Belgrád 20: Opera. Prága 20: Janacek: Vabnov Kata, opera.

TÁNCZENE: Luxemburg 22.50, Olasz III. 22, Osló 22.15, Szófia 22, Kalundborg 23.15.

KEDD

OKTÓBER 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Fricay Richárd: Kis angyalom induló (I. h. gy. e. zenekara). 2. Strauss János és József: Pizzicato polka (Polydorművészzenekar). 3. Blon: Virág-susogás (Odeon művészzenekar). 5. Krome: Brémai városi muzsikások (népi tánc és dal).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A bazedow-kór.“ Torday Árpád dr. egyetemi rk. tanár előadása. (Felolvasás.)
10.45: „Látogatás a bécsi császári sírboltban.“ Szilágyi Simon Erzsébet előadása. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Petry Kató az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Szepessy Erzsébet.
12.40: Hírek.
13: Hanglemezek.
Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés,

időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: „Asszonyok tanácsadója.“ Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek.
17: „Világ gazdasági áramlatok.“ Varga István egyetemi m. tanár előadása.
17.30: Járóka Feri és cigányzenekara muzsikál.
18.15: Hírek szlovák nyelven.
18.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
18.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „A nürnbergi mesterdalnokok.“ Dalmú 3 felvonásban, 4 képb. Zenéjét és szövegét szerezte Wagner Richárd. Fordította Várady Antal. Vezényel Failoni Sergio. Rendezte Nádasdy Kálmán. Személyek: Hans Sachs cipész — Losonczy György; Veit Pogner ötvös — Kálmán Oszkár; Vogelgsang szücs — Somló József; Nachtigall bádógos — Lendvai Andor; Beckmesser városi írnok — Maleczky Oszkár; Kothner pék — Hámory Imre, Zorn öntő — Fekete Pál; Eisslinger, szatócs — Gaál József, Moser szabó — ifj. Toronyi Gyula; Ortel szappanos — Vitéz Tibor; Schwarz harisnyatakács — Koréh Endre; Foltz rézműves — Komáromy Pál; Stolzingi Walter, ifju frank lovag — Závodszy Zoltán; Éva, Pogner leánya — Osváth Julia; Dávid, Sachs inasa — Sárdy János, Maddalena, Éva dajkája — Tutsek Piroška; Eji ör — Koréh Endre.

I. felv. után kb. 19.50: Hírek.
II. felv. után kb. 21.10: A rádió külügyi negyedórása.

Előadás után kb. 23.10: Hírek német és olasz nyelven.

23.20: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Kis Lajos és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.30: „Assisi Szent Ferenc a művészetéről.“ Elek Artur előadása.

18: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

19: Francia nyelvoktatás.

19.30: „Tűz van!“ Fertsek Ferenc előbeszélése. Felolvassa Fertsek Elza.

20: Hírek, ügétversenyeredmények.

20.25: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovási Ferenc és cigányzenekara muzsikál.

21.20: Közvetítés a Spolarich-kávéház-ból. Thaler Gyula és Vég Mihály jazzzenekara játszik.

Közben kb. 21.45: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19.45: Müllbeker: Az elátkozott kastély, operett. Deutschlandsender 20: Filharmonikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Svájci al. 22. Olasz I. 22.30, Zágráb 22.50, Kalundborg 23.15, London 23.25.

SZERDA

OKTÓBER 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Kraul Antal: Magyar diszmenet-induló (I. h. gy. e. zenekara). 2. Kramer: A nevető klarinét (Kramer és szőlőstái). 3. Armandola: Cserebogár háztűznéző (Odeon művészzenekar). 4. Straus János: Bécsi bonbonok. 5. Borders-Schultze: Vidám tengeri utazás — polka (Isa Vermeiren és Erwin Hartung).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10. Hírek.

10.20: „A lengyel színház.“ Galambos-Gruber Ferenc előadása.

10.45: „Csömlösztői riport.“ Jankó Zoltán előadása. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

21: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Erdőgh János. — 1. Aubert: A portici néma — nyitány. 2. Gounod: Faust — ábránd. 3. Erdőgh János: Toborzó. 4. Beethoven: Török induló. 5. Godard: Bölcsodal. 6. Hubay: Hejre Kati — csárdajelenet. 7. Weiner: Divertimento. 8. Weber: Felhívás keringőre. 8. Offenbach: Orfeusz az alvilágban — nyitány.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemek. — (Dalok és hegedűszólók.)

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákkézlője. „Kutyamacska mérkőzés.“ Szilády Zoltán előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Magyar borvidékek.“ Rapaich Rajmund előadása.

18.30: „A politika, a hadvezetés feladatai a háborus előkészületben.“ — Nyír László ny. vezérkari ezredes előadása.

19: A rádió szalonzenekara. 1. Paksy József: Spanyol induló. 2. Sinding: Tavasz zsongás. 3. Billi: Ördög szerenáda. 4. Ranzato: Cigány örvény. 5. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit. 6. Zakál Dénes: Humoreszk.

Közben 19.10: Hírek.

Közben 19.15: Hírek szlovák nyelven.

19.40: „Az ipszilón sugár.“ Hangjáték három részben. Irta Vándor Kálmán

Rendező Barsi Ödön. Személyek: Patin doktor — Forgács Sándor; Johann vándorszínész — Rátkay Márton, Kasperné fogadósné — Kaszab Anna; Theobald kerületi tanácsos Rubinyi Tibor; Werner főorvos — Váry Zoltán, Cunungen Edna — Kertész Ella; Armenius professzor — Bánóczy Dezső, Arnulfné — Bakó Lászlóné; Előljáró — Ihász Aladár; Vasuti ör — Szapári Sándor; Gyógy-szerész — Losonczy Zoltán; Kereskedő — Sala Domokos; Iskolafelügyelő — Surányi Alajos; Asszisztens — Várkonyi Zoltán; Postánő — Hegedűs Mária; Kocsis — Kertész Lajos.

Utána kb. 21: Hírek.

21.20: Dohnányi Ernő zongorázik.

21.55: Időjárásjelentés.

22: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. — 1. Mascagni: Parasztszületés; Ábránd. 2. Kálmán: Részletek a „Cigányprímás“ c. operettből.

22.50: Hírek.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés az Emke-kávéház-ból. Garkas Béla és cigányzenekara muzsikál. Kálmár Pál énekel. Dalok: Mihály László Fecskemadár (Selymes szöveg). Horváth Dezső: Szeretem a kertet; Beh szeretnék a királlyal beszélni (népdal); Dóczy József: Sötét erdő sűrűjéből; Cigány, cigány mért vagy cigány (népdal); Kálmár Tibor: Azt mondják a menyországban; Szentirmay Elemér: Tíz pár csókot egyvegből; Sándor Jenő: Nem tudom az életemet; A csizmám nincsen kéreg (népdal).

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: A rádió szalonzenekara.

19: Olasz nyelvoktatás.

20: Hírek.

20.25: Hanglemek.

21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteren, 9.125 kilocikluson

1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Szófia 19.15: Verdi: Aida, opera. Bécs 21: Szimfonikus hangverseny.

TÁNCZENE: Lahti 19.45: Stuttgart 20.10, Boroszló 21.20, Luxemburg 22.45, Osló 22.35.

CSÜTÖRTÖK

OKTÓBER 6.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemek. — 1. induló-egyveleg. 2. Mandolinata — spanyol tánc. 3. Strauss József: Életem szerelem és gyönyör — keringő. 4. Figedy Sándor: Kuruc dalok és tancok.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Hívek voltak mindhalálig.“ — Irta Molnár Endre. (Felolvasás.)

10.45: „Iparművészetünk diadala külföldön.“

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Lányi Ernő: Hunnia gyásza. 2. Kodály: Adagio. 3. Liszt: Elégia (hangszerelte Bertha István). 4. Rossini: Respighi: Lamento. 5. Garami Béla: Andante religioso. 6. Hubay: Pensée triste. 7. Händel: Largo. 8. a) Muszorgszkij: Könyvek; b) Schubert: Litánia. 9. Szkrjabin: Prelüd. 10. Zakál Dénes: Elégia. 11. Beretvás Hugó: Magyar feltámadás.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Magyar Imre és cigányzenekara.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „A háztartásról.“ Vizvári Mariska előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

17: „1849 október 6-ika Pesten.“ Irta Willant Rezső.

17.25: II. sz. Regőcsoport műsora. Tagjai Köblös József, Szóts D. Péter, Tarnay Béla (ének) és Sárváry János (tárogató).

17.55: „Október 6-a.“ Vitéz Somogyváry Gyula előadása.

18.15: Liszt: Les funéraires. Zongorán előadja Hir Sári.

18.25: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

19: „Baromfityényszerű időszertő tanácsadó.“ Báldy Bálint m. kir. gazdasági felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

19.16: Hírek szlovák nyelven.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése az aradi vértanúk halála napjának évfordulóján. „Hunyadi László.“ Dalmú három felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni, zenéjét szerelte Erkel Ferenc. Vezényel Ferencsik János. Rendezte és átdolgozta Nádasdy Kálmán és ifj. Oláh Gusztáv. — Személyek: V. László magyar király — Rösler Endre, Cillei Ulrik — Maleczky Oszkár; Hunyadi László — Laczó István; Hunyadi Mátyás — Kovács Jolán; Gara Magyarország nádora — Vitéz Tibor; Mária, a leánya — Gyurkovits Mária, Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János özvegye — Waller Rózi; Rozgonyi — Szomolányi János; Hadnagy Mally Gyözö; Egy nemes — Bertók István.

I. felv. után kb. 20.30: Hírek.

II. felv. után kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.

Előadás után kb. 23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Hanglemek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Angol nyelvoktatás.

19: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

19.35: „Az állófa.“ Szalay László elbeszélése. Felolvassa Fejér József.

20: Hírek, ügélőversenyeredmények.

20.25: Hanglemek.

21.40: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Lipse 19: Szimfonikus Hangverseny. Berlin 20.20: Alzira, opera.

PÉNTEK

OKTÓBER 7.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemek. — 1. Figedy Sándor: Toldi induló (1. h. gy. ezred zenekara). 2. Kronberger—Marrion: A békakirály fáklásmenete (Dajos Béla zenekara). 3. Amberg—Sarony—Holmes: Spanyol falusi zene — keringő. 4. Lohmann: Bajor polka — harsonaszóló (Georg Lehmann). 5. Blon: Gyorsvonaton — galopp.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „A folyékony kenyér.“ — Ács László előadása. (Felolvasás.)

10.45: „A kelták.“ Irta Hamvas József. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Rendőrzene. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Kéler: Csokonai nyitány. 2. Borsay: Erdély bércin — ábránd. 3. Lehár: Részletek a „Hercegisasszony“ c. operettből. 4. Urbach: Zenei szappanbuborékok — egyveleg.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákkézlője. „A Ruhrvidék.“ Irta Wehner Józsefnél. (Felolvasás.)

Utána: Ifjúsági közlemények.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hanglemek.

17.50: Sportközlemények.

18: Lászlóffy Margit zongorázik.

18.30: „A zeneművészet és a rádió.“ Pap Viktor előadása.

19: Hírek.

19.05: Hírek szlovák nyelven.

19.10: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének).

20.10: Kisebbségi magyar frók estje. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.

Közben 21: Hírek.

Utána kb. 21.45: Hírek, időjárásjelentés.

22.05: Az I. határőrezred zenekara, Vezényel Seregi Artur. — 1. Maxa: Jajj, jajj induló. 2. Kéler Béla: Csokonai nyitány. 3. Kraul Antal: Magyar népdalegyveleg. 4. Seregi Artur: Székesfehérvári vegyesdandár induló.

22.45: „Budapest orvosi szemmel nézve.“ dr. Mortada egyiptomi orvos arabnyelvű előadása. (Viaszfelvétel.)

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Hírek.

23.20: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalonbőve játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.35: Banda Ede magyar nótákat cimbalmozik.

19: Gyorsirótanfolyam.

19.30: „Magyar pokoljárók.“ Kardos Tibor irodalomtörténeti csevegése.

20: Hírek, löversenyeredmények.

20.25: Hanglemek.

21.40: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Hamburg 19: Márta, opera. Bécs 20.10: Szimfonikus hangverseny.

SZOMBAT

OKTÓBER 8.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemek. — 1. Donáth Jenő: Ép testben, ép lélek — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Meisel—Schwenn—Doll: Keringő. 3. Ketelbey: Perzsavásár — orgonaszóló. 4. Meyer Helmund: Orosz dalkeringő. 5. Krome: Bonzo találkája — intermezzo.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Pakots József elbeszéléseiből: 1. A boldogság, 2. A repülőgépj. (Felolvasás.)

10.45: „Mit nézünk meg?“ Az Erzsébet-tér szobrait szobrai ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Laky-Tóth Erzsébet énekel, Revere Gyula hárfázik zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Hárman mesélünk.“ Harsányi Gizi, Lakatos Elli és Dévény Gyuri mesélnek.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Horgászat és horgászatok.“ Mézváros József előadása.

17.30: Kernács Pál hegedűl zongorakísérettel. 1. Mendelssohn—Kreisler: Dal. 2. Dohnányi—Urai: Gavotte és musette. 3. Hubay: Zefir. 4. Townsend: Bölcsodal. 5. Moszkowski: Gitár. 6. Kernács Pál: a) Valse triste; b) Bécsi álom — keringő.

18: „Főuri élet a szabadságharc előtt.“ Illyés Gyula előadása.

18.30: „Egy zongoranövendék álma.“ Polgár Tibor és Kondor Leó kétzongorás jazzműsora.

19: Hírek.

19.05: Hírek szlovák nyelven.

19.10: „Mit buszulsz kenyeres?“ Hadi életképek a kuruc világban. Irta Kilián Zoltán. Közreműködik Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház tagja, Littassy György (ének), az Egyetemi Énekkarok éneknolcása, a Mária Terézia t. honv. gyalogezred zenekara, Figedy Sándor vezénylésével és Vidák József cigányzenekara.

20.30: „A X. Országos Frontharcos találkozók megnyitó ünnepsége.“ — Közvetítés a Hősök teréről. Beszélő Lőrinczy Gyula.

21: Hírek.

21.25: Közvetítés a Vadászkiért-szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 21.45: Időjárásjelentés.

Majd: „Protestáns magyar munkások Északfranciaországban.“ Beszél Udvarhelyi Erzsébet tanítónő, Kajdi Gusztáv bányász és Szabó János gyári munkás. (Viaszfelvétel.)

22.45: A rádió szalonzenekara.

Közben 23: Hírek német és olasz nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

19: Hanglemek.

20: Hírek, löversenyeredmények.

21: Tánckemek.

22: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteren, 9.125 kilocikluson

24—1 óráig.

IPARTISZÁNTÚLI KISIPAROSOK

A jövő évben módosítják az ipartestületi tagsági díjakat

Ez évre elfogadták a miniszter

által megállapított tagdíjat.

Az Ipartestület előljáróságának ülésén nagy vita volt a költségvetésről, amelyet Jándy Ferenc aljegyző ismertetett.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az iparügyi miniszternek az volt az álláspontja, hogy a nagy adósságokkal küzdő és semmiféle más bevételi forrással nem rendelkező Ipartestület nem szedhet 2 pengős tagsági díjat, mert a 3500-as létszámú testület a 13.000 pengőből ő maga sem tudná adminisztrálni. A jövő évi költségvetésben már csökkenteni fogják a kisiparosok tagsági díjait. Kívánatos azonban, hogy az iparosok a most előírt összegeket megfizessék, hogy létkartalék álljon a testület rendelkezésére, mert a termékek székek, asztalokat kellene venni, hogy az egyes szakosztályok rendszeres működést fejtsenek ki, állandóan üléseket, összejöveteleket tarthassanak és megvitathassák bajaikat. A 10 pengőben megállapított díjuk 8-ra, 15-ről 12-re és 20-ról 18-ra való leszállítását fogják majd javasolni a jövő évi költségvetésben.

Az előljáróságban nagy vita indult meg. Balogh László az iparosok kerseres sorsáról, az állandó munkahiányról beszélt. Sokan már eddig sem tudták fizetni, a felemelt díjat még kevésbé fizetik meg. Kéri, vegyék figyelembe az alapdíj számításánál, hogy női vagy férfisegédről van-e szó az illető iparosnál, mert ez nem mindegy. A tagdíj megállapítás ügyében haladéktalanul rendkívüli közgyűlés összehívását kéri.

Frisch Adolf aránytalanak tartja ugyan a tagdíjakat, de kijelenti, hogy levegőből nem lehet fenntartani az Ipartestületet. Azt kéri, hogy legfeljebb 25-30 százalékkal emeljék a mai nehéz időkben a tagdíjakat.

Dr. Koller József aljegyző, iparhatósági biztos szólalt fel. Az ország legnagyobb ipartestülete Debreczenben van, létszáma 3500 fő és 13.000 pengő folyt be. A tagdíjakat nem lehet egyes szakosztályok teherbíró képessége alapján megállapítani. Kéri, bízzák meg az elnökséget, hogy szembetűnő aránytalanságot tüntesse el. Pontos tagnyilvántartást vezessenek, mert ellenkül nem lehet boldogulni. Sokan fizetnének, ha megkeresnék őket.

Krisch Károly: Legfőbb ideje, hogy a tagdíjakat rendezzék, de igazságos alapon. Az egész ország területén a debreceni ipartestületben van a legalacsonyabb tagdíj kivétel. A miniszter azt mondta, mikor nála jártak, hogy egyszer kisegíti az ipartestületet, de csak akkor, ha a tagdíjakat becsületesen kivetik és megfizetik. Mindenki tartsa kötelességének, hogy az igazságos arányban kivetett díjat megfizesse.

Pucsera János: Az a baj, hogy a tagdíjbeszedők nem járnak rendszeresen elég gyakran az iparosokhoz.

Tóth András kőművesmester: A szakosztályokon keresztül kell kivetni a tagdíjakat, akkor bizonyos, hogy igazságos lesz a kivetés, mert ott ismernek mindenkit.

Bihary Gábor lakalósmester felszólalása után Galamb Ferenc elnök megjegyezte, hogy a felszólalóknak igazuk van. A legrosszabb helyzetben azok az iparosok vannak, kiknek még

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

van mit megvenni. Az adósságokért nem csak az elnökség, hanem az előljáróság és utána az összes tagok is perbe vonhatók, tehát annak lesz baja, akinek van veszíteni valója. Kijelenti, sokat harcolt, míg kivitte, hogy a hatóság ne 8 pengőben állapítsa meg a kezdő, legalacsonyabb tagdíjat, hanem csak 4 pengőben. A

kategóriák megállapításában nem volt része. Ha a debreceni iparosság azt a költségvetési keretet nem tudja, vagy nem akarja biztosítani, szűkítse meg teljesen a testületet annyira, amennyit éppen a törvény megkövetel. Akiknél túl magas a tagsági díj, azok részére javasolja, hogy adjanak majd térítést. A jövőben pedig módot találunk rá, hogy megfelelő alapon állapítsuk meg a tagsági díjakat.

A költségvetésnek a miniszter által förtélt ilyen megállapítását tudomásul vették.

Nagyobb teret kérnek az iparos panaszok tárgyalására

Az Ipartestület előljárósága előbb Szendrey Sándor, majd Galamb Ferenc elnöklésével ülést tartott, amelyen az iparhatóság képviselőit, dr. Koller József aljegyzőt és a Kamara részéről pedig dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár jelent meg.

Az előljáróság ünnepélyes keretek között köszöntötte a most felszabadult egész sereg tanulónak a segédi levelet. Sulyok Zoltán géplakatossegédnek pedig díszoklevelet a mesterségben tett szép előhaladásért.

Napirend előtt Krisch Károly szólalt fel. Köszönetet mondott az elnökségnek az iparosok országos kongresszusának megrendezéséért, majd a miniszter kijelentései alapján — melyeket az iparosok megsegítésére vonatkozólag tett — a kontárkodás ellen emelt szót és az iparosok valódi önállóságának biztosítását kívánta. Az iparoskérdések sürgős megvitatására külön előljárósági ülés összehívását kérte.

Szendrey Sándor alelnök megjegyzi, hogy az elnökség kötelességének tartja, hogy az iparosság között minél szorosabb együttműködést teremtsen és tartson fenn. A kongresszus megrendezésével az elnökség csak kötelességét teljesítette. Igéretet kaptak arra, hogy a nagy állami beruházásoktól a debreceni kisiparosoknak is juttatnak. Ezirányban sürgető lépések történtek, hogy a megrendeléseket a kisiparosok mielőbb megkapják.

Balogh László nőiszabómester azt tette szóvá, hogy a kongresszusok alkalmával a kisiparosok tulajdonképpeni sérelmeinek elmondására alig adtak időt, pedig az egész országból ezért jöttek össze.

Kimondták, megkeresik az IPOSZ-t, hogy a jövőben az előadásokat szűkebb térre szorítsák és a panaszok előterjesztésére adjanak több időt és alkalmat.

delkezésére. Vitéz Ferenczy Miklós előre kérte, hogy ne csak debreceni, hanem vidéki, tehát teljesen érdektelen és pártatlan tagjai legyenek a zsűri bizottságoknak. Voltak, akik ellenséges viszonyban álló mesterek műveit bírálták meg. Így nem lehet elfogulatlan bírálatot gyakorolni azal szemben, akivel haragos viszonyban van a zsűritag.

Vitéz Ferenczy Miklós kijelentette, hogy ő a zsűritagokat berúgva nem látta.

Szendrey Sándor alelnök megjegyzi, hogy az volt az első eset, amikor ilyen nagyvonalú kialakult mesterversenyt rendeztek. Lehet, hogy hibák történtek, de ez nem a Kamara részéről történt. Ha valaki haragos viszonyban van egy mesterversenyen résztvevővel és mégis részt vett a zsűriben, ez volt az erkölcsi felfogásai össze nem egyeztethető dolog, hogy vállalta a bírálatot. A jövőben mentesítik a hibáktól a versenyeket.

Szendrey Sándor alelnök megjegyzi, hogy az volt az első eset, amikor ilyen nagyvonalú kialakult mesterversenyt rendeztek. Lehet, hogy hibák történtek, de ez nem a Kamara részéről történt. Ha valaki haragos viszonyban van egy mesterversenyen résztvevővel és mégis részt vett a zsűriben, ez volt az erkölcsi felfogásai össze nem egyeztethető dolog, hogy vállalta a bírálatot. A jövőben mentesítik a hibáktól a versenyeket.

Szendrey Sándor alelnök megjegyzi, hogy az volt az első eset, amikor ilyen nagyvonalú kialakult mesterversenyt rendeztek. Lehet, hogy hibák történtek, de ez nem a Kamara részéről történt. Ha valaki haragos viszonyban van egy mesterversenyen résztvevővel és mégis részt vett a zsűriben, ez volt az erkölcsi felfogásai össze nem egyeztethető dolog, hogy vállalta a bírálatot. A jövőben mentesítik a hibáktól a versenyeket.

Szendrey Sándor alelnök megjegyzi, hogy az volt az első eset, amikor ilyen nagyvonalú kialakult mesterversenyt rendeztek. Lehet, hogy hibák történtek, de ez nem a Kamara részéről történt. Ha valaki haragos viszonyban van egy mesterversenyen résztvevővel és mégis részt vett a zsűriben, ez volt az erkölcsi felfogásai össze nem egyeztethető dolog, hogy vállalta a bírálatot. A jövőben mentesítik a hibáktól a versenyeket.

ennek a kivetésnek szakosztályi tagdíj jellegét adni nem lehet. Egyúttal az előljáróság utasította a szakosztályt, hogy a panaszolt esetben a tagsági díjat megfelelően módosítsa.

Dr. Szilágyi Béla szólalt fel az ügyhöz: Azért állapítottunk meg magasabb tagdíjat — mondta — mert az iskola fenntartása óriási költségbe kerül. De ennek a szakmának helyzete is különleges. Köszöni az előljáróság segítségét az iskola fenntartásához. Az iskola nemzeti érdeket is szolgál, értékes nevelőmunkát végez, ami kötelessége Debrecennek és a vendéglős szakosztálynak. Az iskolában szakésművészeti feltalálást, illemtant, borászatot, főzést és nyelveket tanítanak.

Szendrey Sándor alelnök a vizsgán résztvevő és most kijelentette, mindenképpen megjelent az iskola magas színvonalára.

Az előljáróság ezután elfogadta a javaslatot és ezzel egyúttal elintézte Lebovits Ármint idevonatkozólag benyújtott fellebbezését is.

Bornemisza Géza adománya az Ipartestületnek

Bornemisza Géza iparügyi miniszter korábbi ígéretének megfelelően 1000 pengő adományt küldött berendezési és tatarozási célokra. Az Ipartestület előljárósága a segélyért köszönetet mondott.

Az Ipartestület ügyforgalma

Jándy Ferenc aljegyző az előljáróság ülésén jelentést tett az Ipartestület múlt havi ügyforgalmáról. Iktatásra került 1111 ügydarab, beszerződött 59 tanuló, felszabadult 42, törölték 19 tanoncszerződést. Ipart váltott 17 egyén és heten adták vissza iparigazolványukat.

Fontos ügyeket terjeszt az Ipartestület az IPOK közgyűlése elé

Az Ipartestületek Országos Központja október 16-án Budapesten közgyűlést tart, amelyen résztvesznek az ország összes ipartestületeinek vezetői. A debreceni ipartestület küldöttje is megjelenik a közgyűlésen, sőt sok fontos és közérdeklő ügyet terjeszt elő. Ezeket a problémákat, amelyek ott is megvitatásra bocsát, az itteni önkormányzat már megtárgyalta. Ezek között szerepel az OTL adó, nyugdíjbiztosítás, közszállítási szabályzat megfelelő módosítása, a kisipari kölcsönök ügye és több, az iparosságot érintő kérdés.

Az Ipartestület adománya Than Gyula síremlékére

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala akciót indított Than Gyula főszerkesztő síremlékének felállítására érdekében. Erre vonatkozó támogatás iránti kérelmet nyújtott be az Ipartestülethez is, melynek előljárósága arra hivatkozással, hogy Than Gyula a kisiparosok érdekeiért is harcolt annak idején, a síremlék költségeihez 10 pengővel hozzájárul.

Mennyi szakosztályi díjat lehet szedni

A vendéglős, szállodás és kovács szakosztály bejelentette, hogy tagjait három csoportba osztotta és ennek megfelelően havi 1, 2 és 3 pengő szakosztályi tagdíjat vetett ki. Az egyik vendéglős kifogásolta a reá történt kivetést.

Az előljáróság foglalkozott az ügygel és megállapította, hogy a szakosztályi tagsági díj az ipartestületi tagdíj 50 százalékánál magasabb nem lehet, ennek folytán a vendéglős, kovács és szállodás szakosztály tagdíját ilyen mértékben megállapítani rendelt.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A burgonya téli elraktározása

Azoknak, akik burgonyát akarnak elraktározni télire, tudni kell, hogy csak egészséges, nem nedves és nem sérült burgonyát lehetnek el. A nedves és sérült burgonya hamarabb rothad meg.

A burgonya téli elraktározását oly módon kell végeznünk, hogy a burgonyát ne érje hő és megóvjuk a fagytól. A burgonyát leggyakrabban kupacokban tesszük el. A kupacokat emelkedett helyen, legfeljebb 1—1.5 méteres alap- és magassági mérettel készítjük. Nagyobb burgonyamennyiségek befogadására a kupacokat hosszszelvény irányában megnyújtjuk (prizma). A kupacokat hosszszelvény-

lyükkel a gyakori szél irányában készítsük, sohasem a szél irányában keresztben, hogy a szél jól átjárja.

Ha a kiválogatás dacára bármilyen oknál fogva pl. nehezen eltartható fajta, — a burgonya rothadásától tartunk, akkor inkább több kisméretű kupacot készítsünk. A kupacba összehordott burgonyát közvetlenül 15 cm. körüli vastagságú száraz szalmaréteggel, majd 20 cm-es földréteggel borítjuk. Ha ezen takarás alatt a burgonya lehűlt és kiszellőzött, akkor még 20 cm vastag száraz szalmaréteggel, továbbá 30 cm vastag földréteggel véglegesen lefedjük.

A kerti növény csirázóképességének határa

Vannak, akik a láda fiókjában tartják gondosan zaeszközva a kerti vetemények magvait és onnan szedik elő, ha a vetés ideje jön. Sokáig eltartogatják a vetőmagvakat és nem gondolnak arra, hogy a magvak mennyi ideig tartják meg a csirázóképességüket. Így történik meg azután, hogy elvetik a hagyma vagy petrezselyem magvait és csodálkoznak, hogy nem zöldül ki. A bogarakat okolja és ritkán gondol a veteményező arra, hogy talán olyan magvakat szórt a földjébe, melyek már elvesztették a csirázóképességüket. Jó tehát tudni, hogy az általánosan ismert kerti növények magvai mennyi ideig csirázóképesek.

Az általánosan ismert kerti növények magvainak csirázóképessége nagyon különböző. Rendesen 2—10 év között mozog a csirázóképesség határa. Kettő évig csirázóképesek vetőmagjai a következő növényeknek: feketegyökér, pasztinák. Három évig csirázóképes a vetőmagja a következő kerti

növényeknek: petrezselyem, zelandi spenót, velőborsó, telefonborsó, sóska, hagyma, galambica saláta. Négy évig csirázóképes a vetőmagja a következő kerti növényeknek: murek, karotta, kerti spenót, bokorbab, futóbab, paprika, gumós zeller, párhagyma. Öt évig csirázóképes a vetőmagja a következő kerti növényeknek: hónapos retek, nyári retek, téli retek, savanyítani való répa, karfiol, tojáscsucsor, fejessaláta. Hat évig csirázóképes a bimbós kel. Nyolc évig csirázóképes a paradicsom. Nyolc-tíz évig csirázóképes a vetőmagja a következőknek: uborka, tök, dinnye. Azonban a csirázóképességet az összes vetőmagok csak úgy tartják meg, ha nedvesség nem éri és száraz, hűvös és légtartós, vagyis szellőztetett helyiségben, zaeszkókban felakasztva tartjuk el, penészedéstől, dohosodástól óvjuk.

Hasznosul eszelezkzik a gazda, ha fiógyelemben veszi az elmondottakat.

A kukoricaszár etetése

A kukoricaszár, mint takarmány hasznosan értékesíthető és beszámoltunk már egy cikkben a kukoricaszár szerepéről a téli takarmányozásban. A kukoricaszár etetésénél azt a módot kell alkalmazni, melynek segítségével a legjobban tudja az állat értékesíteni. Ugy kell feldolgozni, hogy minél több tápanyaghoz jusson a jószág. Nem tanácsos tehát egész kévéket az állatok elé dobni, mert sok kártevő és kikerül, mint tüzelőkő. A kukoricaszár etetésének módjairól a következőket közöljük:

A kukoricaszárat legjobb feltéptelt állapotban etetni. A kukoricaszár tépésével az ízék mennyiségét tetemesen csökkenthetjük. Szártépőgépek hiányában, ha csak lehet, a kukoricaszárat legalább szecs-kázjuk. Ámbar a szecs-kavágó közel sem végez olyan tökéletes munkát, mint a szártépőgép, amely a szárat nem keresztben, hanem hosszszelvényben, vékony szeletekre vágja, mégis jobban értékesíti az állat a szecs-kázott szárat, mintha csak kévékben dobnánk eléje.

Ha a kukoricaszár már száraz és sem tépésre, sem szecs-kázásra nincs módunk, csak a leveleket és a szár felső részét adjuk az állatoknak.

A kukoricaszár felhasználásának tökéletesebb módja a füllesztés, azaz a pácolás. Ehhez a megtéptelt, vagy jó apróra szecs-kázott kukoricaszárat szarvasmarhák számára mérten kisebb vagy nagyobb kádban, ládában,

vagy falazott gödörben felszeletelt ré-pával, esetleg más takarmány szecs-kájával, törekekkel rétegezzük, befedjük, majd körülbelül 1 napig állni hagyjuk, míg jól megfűlled. Így kellemes szagú, savanykás ízű, meglehetősen puha takarmányt nyerünk, melyet a szarvasmarha szívesen fogyaszt, kivált ha a szárazabb rétegeket gyengén sós vízzel (vagy melaszos vízzel) a pácolás előtt meglocsoljuk.

A kukoricaszár más téli eltartása a besavanyítás. A kukoricaszár besavanyítása csak nagy mennyiség esetén célszerű, kis készlet besavanyításával nemcsak nem érdemes vesződni, hanem egyáltalán nem is ajánlatos, mert a besavanyított kukoricaszár szélein a penészesedés folytán adódó veszteségek ehhez mérten tulságos nagyok lehetnek. Nagyobb kukoricaszárkészlet besavanyítására, annak ellenére, hogy a kupacokbahordással, kazalozással (és pácolással) szemben munkatöbbletet ró ránk, mégis figyelmet érdemel, mivel bizonyos előnyei vannak.

A jól savanyított kukoricaszár t. i. a marha sokkal szívesebben, sokkal kevesebb maradék visszahagyásával és nagyobb mennyiségben eszi. Ennek az az oka, hogy a savanyított szár a közönséges és még pácolt szárnál is puhább, izletesebb, a marha még a szagát is szereti. A besavanyított kukoricaszár a savanyított csalamádéhoz hasonlóan a téli takarmányozásban bizonyos határok közt a zöldtakarmá-

nyokat pótolja. A besavanyított kukoricaszárat ugyanazon állatokkal etelhetjük, mint amelyeknek a közönsé-

ges kukoricaszárát adjuk. Besavanyított kukoricaszárból 1000 kg elősúlyra naponta 20—30 kg számítható.

A legelő fásítása

Azokat a legelőterületeket, ahol nincs fa és nem tud árnyékos helyre, pihenőre vonulni a jószág, tanácsos fásítani. Legjobb az akáéfa, mert hamar nő és jól értékesíthető is később. Azokat a kopár, futóhomokos legelőterületeket, melyeken júniusban már kisül a fű és parlagon marad, hobb teljesen befásítani és a területet úgy értékesíteni. A fásítás nem zárja ki a köztes művelést és burgonyát szép sikerrel lehet termelni, míg a fák megnőnek.

A megforgatott területen az ősz vagy tavasz folyamán 1.5 m sor- és 1 m távolságban ültessünk akáé- vagy kanadai nyárfa esemétét. Ha a vidékünkön sok a nyul, az ültetést inkább a tavaszra hagyjuk, hogy a esemétek megrágását elkerülhessük. *A kiültetett eseméteket a tő felett mintegy 2 cm magasságban, a nedvkerings megindulása előtt a tavasszal visszametszük.* Erre a visszametszésre szükség van, mert a kiültetett gyenge ese-

mete erősen megsérül, gyökérzete nem képes azonnal táplálni a sokszor 1 méter magas szárral bíró 1—2 éves esemétét. A eseméteink már a faiskolákból való kiszedése alkalmával a gyenge gyökérzete szenved, megsérül, stb.

A eseméteket még a nyár folyamán kell kérni az erdőfelügyelőségtől, mely cseket a kopár és futóhomokos területek fásításához ingyen adja. Egy kat. holdnak fásításához 1.5 sor- és 1 m fátávolságban 3.500—4.500 drb. esemétre van szükségünk.

A fásítás előtt ne feledkezzünk meg arról, hogy a kiültetendő gyenge eseméteket ne tegyük ki órák hosszat a nap hevénnek, vagy a mindent kiszárító, sokszor fagyos szeleknek, hanem azokat nedves szalmával fedjük be, s csak annyit tártunk fel, közvetlen az ültetés előtt, amennyit egy negyed óra alatt el is tudunk ültetni.

Új szőlőtelepítésre nem adnak engedélyt

Azok, akik szőlőtelepítésre készülnek, vesélynek teszik ki magukat, mert az új törvény értelmében nem szabad új szőlőt telepíteni és ha mégis telepít valaki szőlőt a földjén, annak ültetését kiirtják és még büntetést is szabnak ki. Ez az ültetési tilalom nem

vonatkozik házikertekre, kis területekre.

Három éven belül új szőlőtelepítésre nem adnak engedélyt, maga a földmívelésügyi miniszter maga sem adhat engedélyt új telepítésre.

Kertmunkásképző tanfolyamokat rendez a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara

Beszámoltunk már arról, hogy a gyümölcstermelők nem tudtak elegendő számú szakmunkást kapni az elmúlt évben és ugyszólván hetekkel előre jegyezték a növényvédelmi iroda munkásait. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezen a bajon segíteni akar és szaktisztviselői útján tanfolyamokat rendez, hogy elegendő szakképzett gyümölcskertész álljon a tulajdonosok rendelkezésére.

A Kamara ezért kertmunkásképző tanfolyamokat rendez. A Kamara ezzel kapcsolatban a következőket jelenti ki:

A tanfolyam egy ötnapos téli, egy kétnapos tavaszi és egy kétnapos nyáreleji szakaszból állana. Az ötnapos téli tanfolyamot még az ősz folyamán megtartanánk, lombhullás után, hogy a legfontosabb téli védekezési munkát minden tanfolyamhallgató otthon, a tanultak alapján, kellő időben elvégezhesse.

A tanfolyamon való részvétel díjtalan. Esetleges vasúti költségről, továbbá lakásról és ellátásról a tanfolyam hallgatói, illetve kiküldöik kötelesek gondoskodni. — Ugyanez minden tanfolyamhallgató köteles faápoló eszközeit (ágfűrész, olló, kaparóvas, kácor) magával hozni, hogy az egyes munkálatokat legyen mivel begyakorolniok a tanfolyama alkalmával. *A hallgatókat le is fogjuk vizs-*

gátolni és a kiküldő gyümölcsös-tulajdonosokat levélben fogjuk értesíteni arról, hogy alkalmazzottja milyen igyekezetet, szorgalmat tanúsított a tanfolyamon és a hallgatókat mennyire sajtóította el. Ezzel elkerülni kívánjuk azt a multban gyakorta tapasztalt magatartását egyes tanfolyamhallgatóknak, hogy kényelmes semmittevésbe merülve, a tanfolyam idejét kellemes pihenésnek tekintse.

Megállapításaink szerint a fiatalabb, — gyümölcstermesztésben esetleg kevésbé járatos hallgatók is jobb eredményt szoktak felmutatni, mint az idősebbek, akik régi, sokszor téves tudásukhoz esőkönyösen ragaszkodnak s minden újítástól irtóznak. Ezért — amennyiben lehetséges — inkább fiatalabb hallgatók kiküldését kérjük.

Végül megemlíteni kívánjuk, — hogy a hegyközségi törvények azon rendelkezése, mely a gyümölcsfáknak kártevők elleni megvédését kötelezővé teszi, előreláthatólag a közeljövőben életbe lép. *A tanfolyamon ezért a legnagyobb súlyt arra fogjuk helyezni, hogy a kötelező védekezés elírt teendőit a hallgatók a legalaposabban elsajátítsák.*

A tanfolyamon szívesen látják a gyümölcsösök tulajdonosait is. A jelentkezési határidő október 8. A tanfolyamot Debreczenben tartják meg.

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Vasárnap a Budapest—Bécs és a tervezett Kelet—Dél válogatott mérkőzés következtében úgy a nemzeti ligában, mint a keleti amatőrökénél üres a vasárnap, csupán pár II. osztályú és ifjúsági mérkőzés kerül lebonyolításra.

Debrecenben a Stadionban délután 3 órakor Bocskai—debreceni repülő labdarúgócsapata. Edzőmérkőzés lesz. De érdekes sportot ígér, hiszen a repülőknél sok jó játékos szerepel, így Elek, Orosz, Hevesi a Bocskaiából, és több jó amatőrjátékos is.

Derecskén a D. Move—Hajduböszörményi Move TE játszik bajnoki mérkőzést, bizonytalan az eredmény.

Több II. osztályú mérkőzés nem is lesz, az I. osztály teljesen pihen.

Az ifjúsági bajnokságban Egyletkert pályán 3 órakor Tégláskert FC—DMTE ifj. Előtte 1 órakor Vargakert—Kerekestelep.

Budapesten a 84. magyar—oszátrák, illetve Budapest—Bécs válogatott mérkőzés. Budapest csapata így áll fel: Szabó — Polgár, Bíró — Lázár, Turay, Dudás — Kincses, Sárosi, Zsengellér, Kiszely, Titkos. Nehéz küzdelem után magyar győzelem várható, feltéve, ha a csalársor nem mond csődöt.

Bécsben a második garnitúra játszik és itt már súlyosabb vereség vár a budapesti csapatra, amely gyengén van összeállítva. Ez a csapat játszik: Sziklai — Olajkár, Szojka — Szalay, Sárosi III., Balogh — Bognár, Harangozó, Cseh, Müller Déri. Déri balszélen, Müller balösszekötőben, a gyenge jobbszárny (Bognár—Harangozó, a beteg Cseh) vezetés lehet ez a csalársor... Sziklai sem klasszis, Olajkár, Szojka jó, de két ujonc...

Budapesten az előmérkőzés: Budapest amatőr-válogatott—Grác amatőr-válogatott.

Nagy szenzációja van az atlétikának: Katjen Dóra, aki két hete 170 cm magasugrási világrekordot állított fel (ekkor győzte le Csák Iholyt, aki 164 cm-rel második lett) — búcsút mondhat a női atlétikának, az orvosi vizsgálat megállapította, hogy nem nő, hanem férfi és férfi volt már akkor is, amikor atlétizálni kezdett. Ezáltal rekordját, eredményeit megsemmisítik és törlik és a második helyezett Csák Iholya lett az Európa bajnok is.

Szabó Miklós, a hírneves atléta október 23-án Debrecenben akar indulni és 2000 méteres világrekordját megjavítani. A Stadion 500 méteres futópályára elősegíti ezt és szerinte Debrecenben ilyenkor legkevésbé páras a levegő, ezért itt akarja megkísérelni a rekordjavítást. Debrecen örömmel várja és szívből kívánja mindenkinek, bár sikerülne neki a rekordjavítás...

A DMTE II.—Balmazújvárosi SC II. osztályu bajnoki mérkőzés a DEAC pályán elmarad.

VASÁRNAP DÉLUTÁN
KETTŐS FUTBALLMÉRKŐZÉS

az egyetemi sporttelepen. 1 órakor DMTE I. csapata Hajdu 11-gyel barátságos futballmérkőzést, utána három órakor a DMTE II. a Balmazújvárosi Sport Clubbal II. osztályú bajnoki futballmérkőzést játszik. Mind a két mérkőzés érdekesnek ígérkezik, de különösen a DMTE—Balmazújvárosi, amely mérkőzés a II. osztályú bajnokság kimenetelére döntő befolyással lesz. A mérkőzésekre filléres helyárakat állapított meg a DMTE rendezősége.

39867/1938. II. sz. Hirdetmény. Értetem a város jószág, sertés és juh-tartó gazdaközöntségét, hogy a város tulajdonát képező erdőszékekben gyakorolható téli legeltetésre vonatkozó hajlécdélutáni a legeltetési szabályrendelet szerint arra illetékes egyének részére a városi számvevőség (I. em.

10-es számú szobában) 1. évi október 1-től kezdődőleg adja ki. A téli legeltetés — kivéve a sertés és juh legeltetést — október hó 4-től kezdhető, a legeltetésre felszabadított területeket, a legeltetési cédula bemutatásakor, az illető erdőhivatalok fogják kijelölni.

Tölgymakk szedés miatt a sertések és juhek legeltetése, csak a makk felszedése után — vagyis 1938. évi november hó 15. napjától — kezdhető meg. Figyelmeztetni kívánom az érdekelteket, hogy a legeltetésre a városi számvevőség, valamint az erdőigazgatóság, illetve az erdőhivatalok és azok közegei által kiadandó rendelkezésekhez minden tekintetben szigorúan alkalmazkodjanak, mert ellenkező esetben a legeltetési engedélytől tőlük megvonom s ellenük a kihágási eljárást fogom folytatni tételnél. Különösen figyelmeztetem a gazdaközönseget, hogy csak saját jószágára válthat hajlécdélutánt, valamint más jószágát saját neve alatt ne engedje kihajtani, mert minden egyes ilyen eset súlyosan meglesz torolva. Polgármester.

43.435/1938. C. sz. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a város területén, közelebről a balmazújvárosi vámsorompónál folyó évi szeptember hó 18-án egy darab körülbelül 5 hónapos szőke sertés, továbbá folyó évi szeptember hó 22-én 2 drb baromfi (1 drb kendermagos és 1 drb sárga jérce) gazdátlanul találtatott. Az állatok a város általórában (Bethlen u. 39. sz.) vannak gondozás alatt és amennyiben azok igazolt tulajdonosai a közhírrététől számított 3 nap alatt azok átvétele céljából nem jelentkeznek, az 1894:XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000/1894. F. M. sz. rendelet 107. §-ában foglalt rendelkezések alapján a fenti sertés folyó évi október hó 3-án megartandó heti sertés-vásáron, a 2 drb. baromfi ugyancsak folyó évi október hó 3-án a Rákóczi ucaai baromfi piacon nyilvános árverésen fognak értékesíteni. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

44.576/1938. C. sz. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli az érdekeltektől állat tulajdonosokkal, hogy a folyó évi október hó 5-től hirdetett őszi kötelező lövőszálat elhalasztott a későbbi időpontban lesz megtartva. A lövőszálat illető időpontjáról a hatóság az állat tulajdonosokat hirdetmény útján annak idején tájékoztatni fogja. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Országos vásárok

Október 2: Mezöberény, Pilis, Senyeháza. Tököl, Törökszentmiklós. Október 3. Alap, Balassagyarmat, Balatonszabadi, Bodajk, Dombrád, Dunapataj, Fadd, Forró, Gödöllő, Győr, Hatvan, Hegykő, Komárom, Mágócs, Mezöcsát, Moson, Nova, Ósi, Óskő, Pécs, Pusztamérges, Sajóvárkony, Cárak, Tarcsl, Tince, Ujszász. Okt. 4.: Apóstag, Beled, Bő, Bükkösd, Cegléd (havi), Dunapataj, Gyömöre, Gyógyósmellék, Hatvan, Kömlő, Nagykamizsa, Sátoraljaújhely, Szikszó (havi), Szirák, Szombathely, Vásároshérec, Vásárosmiske, Vásárosménymény, Zala. Okt. 5.: Gacsaly, Jánosház (havi), Letkés, Sárretudvari, Somogyjád, Szomajom, Vajszló, Vasgerszeg. Okt. 6.: Ács, Alcsut, Berettyóújfalú, Cellőmölk (havi), Hahót, Kishérapáti, Letenye, Nagycsákány, Nagyléta, Nyírábrány, Onód (orsz.), Tura, Pácsa, Sarkad, Tiszafüred. Okt. 7.: Aszód, Buj, Derecske, Eger (havi), Gyöngyös (havi), Kötese, Nagyhalász, Sarkad, Szabad-szentkirály (pót). Okt. 9.: Alpár, Debrecen, Jászdósa, Tiszaföldvár.

A PALÁNKAI VADLUDAK
REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 24. közlemény —

Szerette volna, ha a fiú most nyomban kimutatja a nagy tudományát, mert ősi pogány, sámánhívó bálványozással varázserőt tulajdonított ennek a furesán megnyult, kísérteties idegennek.

— Kár volna zavarni... pihenjen a leány... az álom jót tesz neki... — makogta észak fia.

— Hát így is jó, akkor majd reggel nyolc órakor ismerkedik össze a kislánnyal, ha reggelihez ülünk.

— En már reggeliztem — csipent fel ijedten az albinó, mert a gyomrát megfeküdte a báránymiriggyel, bácskai tejes töpörtüvel súlyosbított, tanyai reggeli és már csak jótékony szódabikarbóna után áhitozott.

— Hát újra reggelizik! — intette le Gyókö. És készült a vendégszobába felkísérni a csepünél szézagény gyerek az éjszakai hercehurca után. Hiszen alig állt a lábán a boldogtalan. Annyira leverte a bódulat.

Főlelöltek az asztal melől, egymást támogatva, elázott emberek megérett, testvéries esetlenségével, indulóban voltak, amikor mennydörgő hang bódult rájuk az ablakon keresztül.

— Vigyázz a leányodra, Gyókö! Nem is emberi hang volt ez, inkább egy ósialat pillémetes nyertése. Főlrötenve pillantottak ki a sötétbe. A gorillaember idétlen feje bukkant be a nyitva felejtett ablakon.

— Mely szél sodort erre Halasy Mirkó? — wz,umlhwyumlhwyin Mirkó? — mordult a nábob a hivatalnara, de inkább döbbsenten a meglepődöttségétől, mint mérgeesen. — Hogyan került ide?

A gorillaember pillanatokig — nem felelt, csak hápogott, ijeszítő állkapcsát mozgatva. Holtrészeg volt... ha lehet, még elázottabb a mámorától, mint mikor az Arany Báránnyban egzceroztatta, a halálra ijedt cigányokat. Kalap nem volt a kobakján, azt elvitte a szél, amely kosok gyapjára emlékeztető sűrű üstökét is összehorzolta kegyetlenül.

Az albinó isszonyodva nézte. A gorillaember viszont rája bámult üres és dermesztő tekintettel. Talán nem ismerte föl az albinót, ami szerencse, — mert halálra ölelné baráti szeretetből.

— Ide jöttem a huszárokkal! — ismételtette baromi röhögéssel. — Vigyázz a jányra öreg... jól elbujtassátok, annyit mondom!

— Mit mondsz! — förmedt Szilánovics a részegre dermedt tekintettel.

— A Kengyel Pista is eljött... mondta a gorillaember tölesért formálva idétlen tenyeréből, mint-ha bizalmas titkot akart volna elmondani. De hangja harsogott, rezestrombitánál fület sértőbben.

...Ügyelni kell... erre a kölyökre is... a szerelem örültje ő... már este agyon akarta durrantani magát a Zöldfában, s talán már a jégen pihenne, ha a revolvert ki nem veszik a kezéből a katona cím borák.

— Mit akar a huszárfőhadnagy? — kérdezte Gyókö, beteges, ónos ábrázattal.

— Éjjelienét szeretne adni az Elzának! — mondotta a gorillaember.

Idétlen hangon röhögött, míg rettentő erőfeszítéssel, be akart mászni a magas ablakon. De a fe-

le úton elvesztette az egyensúlyát és hangos puffanással visszazuhant az udvarra. A részeg ember esése olyan hangot hallatott, — mint mikor kövér liszteszsákok ledobnak az emeletről. Hanyat vágódott és kobakját beleütötte a kiálló téglába.

Az albinó halkan fölszisszent ijedtében, mert azt hitte, hogy az óriás halálra zúzta magát. De a gorillaember percek mulva fölkapaszkodott és míg a latyakot törülgette magáról, halk szitok kelt ijeszítő duzzadt ajkáról.

— Itt nem látják kellő szívólyes séggel a vendéget! — dohogta magában.

Nem esett komolyabb baja, a részegekre a mennyország összes angyalai vigyáznak!

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET.

Éjjeli zene.

A huszárok egyenként lopakodtak be, a komor négyzetalakú udvarra. A szállás komondorai nem ugatták meg őket, — s a fegyveres fehérség nem állott utjukba, nem akarván kötekedni a katonasággal. Talán föl sem figyeltek rájuk, olyan nesztelenül érkeztek. Vagy kimerülve a strázsálásban, pihenésre hajtották fejüket, ölmege és ijeszítő nézésű borzodoló urammal együtt.

Katonai fogatokon jöttek, melyeknek a szénát szállítják. Pirosapokás huszárokcsók ott bóbiskoltak a bakon a nyárfás sötétségében, — miután pokrócokkal gondosan letakargatták a fölhevült paripákat. Ők hozták ki a muzsikuskokat.

Halasy Mirkó ott nyüzsgött és lábatlankodik közöttük, oktadni igyekezve a tamburásokat is, mint mint ahogy azt a cigányokkal eslekedte. Hogyan került a kiséri nemesúr, ki az Arany Báránnyban nyakalta az italt, a huszártisztek közé, akik a Zöldfában búslakodtak, méla tamburászónál, — azt csak a névtelen krónikások egyike tudná megírni, aki feljegyezne az ilyen pezsgődurrogástól hangos éjszakáknak mámor gyorsaságával váltakozó fordulatokban gazdag meglepő fázisait, — míg ő maga színjőzőn maradna. De lám, a gorillaember már tökéletesen elázott, mert az úton is sűrűn kószoltatott a magával hozott a magával hozott pálinkás butykosból. Négykézláb mászik az udvaron, mint meglevevendett és ijeszítő mása a pitekkantropnak, — az ösvilági embermajomnak, akinek kövé dermedt esontvázat Jáva iszaplavájából ásták ki.

— Tyuhaj... sohse halunk meg! — rikoltotta ijeszítően, hogy csőrömpöltek a kastélyá átfarmált régi kinestári épület keskeny ablaküvegei.

Es ime, hangszereiket pengetik az udvaron a muzsikuskok. Derék kismagyarok... csonopjai tamburások ezek, fiatal szépvágású fiúk valamennyien. S mintha fölajzott szív zsbongana bogárdongájú hangszereikben... fölzendült a nóta, amit ebben az időben sűrűn játszottak mindenütt a boldog nagyházában lányos házak sötétbe merült ablakai alatt: „Csak egy kislány van ezen a világon!”

— Most már mindennek vége! — hördült föl Gyókö, figyelve a hurok zöngésére.

(Folyt. köv.)

Apróhirdetések eleje a 16. old.

27 éves
keresztény, kereskedelmi érettségivel rendelkező fiatalember 2000 P készpénz és 10.000 P ingatlanfedezettel keres pénztárnoki vagy más bizalmi állást. Ideiglenes jellegű állást is elfogadok. „Szerény ígények” jellegre a kiadóhivatalba. 1372

Alkalmazást nyer nő

Jól főző
egyént keres magános nő. Jelentkezés hétfőn 3-5 óra között Ludesscher utcában, Bádogos utcán. 1324

Intelligens
nő cukrászdába, kaucióval felvétetik. Ajánlatok „Bizalom” jellegre. 1394

Perfekt
keresztény gyors- és gépirónót keres budapesti iparvállalat itteni fiókja azonnali belépésre. Ajánlatokat „Olaj” jellegre a kiadóba. 1291

Deutsches
Freulen suche für vormittags beschäftigung. Pikó, Kardos uca 17. 1423

Zsákvarrónót
azonnalra felveszek. Révi, Nyugati uca 2. 1425

Ügyes
munkáslányok cukorkaüzembe azonnal felvételnek. Nyugati u. 48. 1429

Pénztáros
kisasszonyt, kifutófiút azonnal felveszek. Gódeény esemegeüzlet. Csapó u. 7. 1445

Pérfűing
varrónók — állandó munkára, kifutólány felvétetik. Csapó u. 28. sz. 1475

Kifutólány
felvétetik. Salétrom uca 12. Pocsaji. 1483

Horgolónók
állandó otthoni munkára felvétetik. Miklós és Erzsébet uca sarok. Goldmann fűszerüzlet, hétköznap 9-1-ig 1519

Kifutóleányt
nem iskolakötelettel felveszek. Tökés fogtechnikus, Kossuta uca 18. 1509

Papírragasztó
és írodakisasszony felvétetik Hatvan uca 21. 1521

Gyors- és gépirónót
kezdőt keresek. Ajánlatok „Ambitio” jellegre a kiadóba. 1581

Hűlgyfodrász
kisasszony, perfekt felvétetik. Kállay fodrász, Rothermere uca 3. 1552

Varrodába
ügyes leányt tanulónak és kezdő segéd lányt felveszek. Fűvészkert u. 13. szám. 1576

Kifutóleányt,
felvesz Pauló vésnök. Batthyány uca 1. 1513

Háztartási alkalmazott

Budapesti
előkelő fiatal párhoz, kőserfőző zsidó lány felvétetik. Weisznál, Nyomató uca 20. 789 10. 4.

Jó megjelenésű
zsidószakacs nő, budapesti úri házhoz felvétetik. Jelentkezzen: Weisznál, Nyomató u. 20. szám. 789 10. 4.

Szakácsnőt vidékre,
esakis hosszú bizonyítvánnyal bírót felveszek. Jelentkezés lapunk kiadóhivatalában. 35

Bejárónót
felveszek délelőttre. — Hajdu, Kút u. 1. utcai lakás. 1378

Szobalánynak
hosszu bizonyítványokkal október 15-re felvétetik. Rákóczi u. 22. 1380

Bejárónót
tisztát azonnalra keresek. Eötvös u. 48. sz. 1418

Megbízható
tisztá bejárónót keresek, könyvvél jelentkezők Csapó u. 40-b. udvar, keresztépület. 1433

Bejáró
takarítónót jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés délután 2-4 óráig Svetits palota III. udvar földszint 3. ajtó. 1338

Élkezdébe
egy fiatal kiszolgálóleány felvétetik. Simonffy u. 2/b. 1468

Bejárónót
jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Havas, Burgundia uca 4. első emelet. 1489

Egy bejárónót
felvétetik, Arpad tér 10. harmadik ajtó. 1491

Bejárónót
keres Balogh Kálmáné, Boeska tér V. sz. bérház I. em. 3. 1451

Bejárónót
délelőttre felveszek. — Nagyváradi uca 18., sz. hátsó lakás. 1507

Jó bizonyítvánnyal
gyermekszerető minden felvétetik. Werbőczy uca 2. I. em. 3. A. szám. 1508

Egy minűenes
bejárónót és kovácssegéd felvétetik, Honvéd uca 57. 1536

Bejárónót
azonnali belépésre felveszek, Kút uca 88. 1533

Bejáró
takarítónót, azonnal felveszek, Simonffy u. 7. sz., II. e. Lux. 1532

Földbirtokos,
fiatal pár keres, perfekt minden fűzőnöt. Arany János uca 32. 1522

Mindezen
bejárónót azonnal felveszek, Csonka uca 2. 1544

Bejáróleányt,
megbízható ügyest, aki a szüleinél lakik, felveszek, Hatvan uca 24. első ajtó. 1547

Bejárónót
középkorú, tisztességes felvétetik, Nyomató u. 10. szám, első ajtó. 1545

Bejáróasszonyt
főzni tudót felvesz Haász, Kigyó uca 2. 1557

Mindezen
fűzőshez is értő nőt felveszek. Jelentkezni lehet: Szipál műterem, Piac uca 4. 1550

Megbízható
tisztá bejáró takarítóléányt felveszek, Hatvan uca 11. emelet. 1568

Mindezen-
fűzőnöt, esetleg bejárónót, jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés 10 órától, dr Weisz, Svetits bérház. 1575

Alkalmazást keres nő

Német
nevelőnő keres állást délelőtt 9-1 és délután 3-5. Cim Bethlen u. 42. 1391

Varrott
szőnyeg készítését vállalom. Cim a kiadóban. 1373

Perfekt
géphímzőnő elmegey házhoz, üzletbe, szerény fizetéssel. Lehel u. 18. 1378

Bejárónót
déltáni munkára ajánlkozik. Baross u. 9. 1447

Egy intelligens
fiatal leány, aki irodai munkában, pénzekeleésben, számlázásban, kiszolgálásban jártas, ajánlkozik vidékre is. „Jó munkaerő” jellegre. 1458

Ügyes
varróleány munkát keres, varrodába, önállóan dolgozik. Házhoz is elmenne. Csapó uca 49. 1476

Plakát
kihordásra nők felvétetik, Auspitz festőüzlet, Csapó uca. 1477

Tisztviselőnőt
több bévi irodai gyakorlat, félnapos állást vállal, „Keresztény” jellegre. 1505

Bármilyen
megfelelő munkát vállalom okleveles tanítónő. Cim a kiadóban. 1572

Ajánlat

Takaréktyűhelyek
készen kaphatók. Javítását ha nem süt, fűstől, javítom, felelősséggel, Nagy István, Széchenyi uca 6. 500 10. 17.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvezsgálását felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó uca 5. szám. 1950 10. 8

Börkabátfestés,
cipő, retikül, stb. villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 17

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szűes, Simonffy uca 2. 1283 11. 30

Házi ruhát 3 P,
szövetruhát 4 P, kabátot 10 pengőért készül „Eliit” szalon, József kir. herceg uca 14. 1358 10. 15

Sempernova
nemes homlokzati vallati anyag kapható a Debreceni Műgyógyártnál. 272+

Szép
tulipán hagyományok hajtató és kelti játszintok rendelhetők Simonffy uca 26. Vassátorban. 1405

Ciánózási
vállalat Varga uca 10. Szűes Imre és Szűes Imréné. 1412 XI. 2

Veszek
használt bútort, padlást és pincelomot. Hívásra jövök. Andrásó Csapó uca 16., telefon: 32-11 1996 +

Csapó u. 14.
szám alatt levő festék-áruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készítek állók szolgálatukra. — Nádudvarv Lajos. 52+

Varrógép-
kölesőnzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó uca 101. szám. 55+

Megérkeztek
őszi újdonságaim, maradékbán hihetetlen olcsó árban, dr Révészné, Piac uca 42. szám, (Pannónia udvarban) 287+

Fattüzelés
fürdőkályha és kerek mosdók kaphatók, — Arany János uca 42. házfelügyelőnél. 1474

Zománctüzelhelyek
kályhák, szőlőzőzők, s prések, üstök, üstházak alpakka evőeszközök, s kalitkák, akváriumok, Nagy vasúletében, csapókanyar. 1541

Villanymotor,
5 lóerős, Wampir porzivógép, krumplicsésző, lisztshombár, hordóeresztőkötél, használt állapotban eladó. Csapó uca 77. 1542

Nyomozó iroda

Szabó
magánynyomozó irodája Varga u. 7. legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1420

Kereslet

Egy, vagy két
tehenet fejőre vállalom, Bellegető 77. Acsádi út. Faragó Sándor. 1493

Ebesen
Ritttr-féle OFB juttatott földet veszek. Cim a kiadóban. 1484

Elismiszer ital

Alma
Batul, Török Bálint, Jonathán eladó dr. Pokoly Józsefné, Hajdusámszon. 1413

60 fillér
egy négyfogásos menü Szent Anna uca 36. sz. alatti kifőzdében. 1440

Diákot keres

Ellátást
szobát kap egyetemi hallgató 50 pengőért de érettségizet egyén fia legyen Érdeklődni: Nyil uca 2. 2-3 óra között. 1428

Oktatás

Lakásomon
elemi, középiskolai tanulókat tanítok. Cim a kiadóban. 1387

Párisi
diplomás úri asszony francia órákat ad. Hatvan uca 6. II. em. 8. 1379

Zongorázni
olcsón tanítok, gyakorlókat is vállalom, zeneakadémista. Péterfia 19. 1573

Zongorázni
tanítok kezdőket, haladókat, magyar nótát cigányosan, jazz nótákat is. Házhoz is eljárom. Eötvös uca 48. 1419

Rádió

Egy
jó 2+1 rádió olcsón eladó. Csapó uca 18. sz. házfelügyelő. 1490

Bútor

Hálószoba-
bútor, teljesen jókarban, olcsón eladó. Miklós uca 11. 1421

Háló,
ebédlők, irodaberendezések, konyhák, villanymotorok, rekamiék, különféle bútorok eladása. Dégenfeld tér 6. 62+

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, asztalok, székek, jégsekretyek, konyhabútorok olcsón: Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 50+

Hangszer

Zongora
és német tanítást jutávosan vállalom. Növen dékekhez házakhoz eljárom. Egymalom uca 9. szám. 1234

Zongora,
eladó, vagy bérbeadó, Hatvan uca 6. szám, házfelügyelőnél. 1389

Egy jókarban
levő páncéltökés zongorát veszek. Úvegés Zoltán, Erzsébet uca 33. szám. 1537

Jóhangú
bécsi zongora, helyszüke miatt 400 pengőért eladó, vagy bérbeadó. Berger, Batthyány uca 1. I. emelet 2 a. 1511

Zongora,
bécsi gyártmány. szép könyvszekrény, íróasztal eladó. Svetits palota, I. lépcső, III. em. 4 ajtó. 1479

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, szennet legelősebben kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdőnél, telefon 10-24 1169 vv.

Télire,
kősenet, fát, most szerzenen be legelősebben kapható Grünfeldnél, Hatvan uca 21., telefon: 29-82. 374 10. 14

Vegyés

Grafológusnő,
múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43. 1404

Atadó üzlet vendéglő

Jómenetelű
kocsmá, teljes felszereléssel és lakással, csa ládi okok miatt azonnal átadó. Késes uca 90. szám. 1221

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Egy
sötét pince azonnal kiadó. Értekezni Czegléd u. 22. hentes. 1431

Raktárhelyiséget
keres azonnalra székháza közlőben az Ipar-kamara. 1169

Női
fodrászüzlet, biztos megélhetést nyújt, eladó. Cim a kiadóban. 1374

Három
vagonos tengeri góré, Szoboszlói út 17. alatt kiadó. 1470

Csapó uca 68.
üzlethelyiség egy szoba konyhás lakással kiadó 1560

Üzlethelyiségnek
öt méteres szoba azonnal kiadó. Csapó uca 73. szám. 1565

Autó, motor kerékpár

Egy üzemképes
Chevrolet és Magomobil személyautó eladó. Egy góré kiadó. Veres uca 25. szám. 1480

Kiadó lakás egyszobás

Erkélyes
szoba, összes mellék-helyiségekkel kiadó. Simonyi út 6. 1346

Irodának,
garzonnak, parkettes szoba, előszobával kiadó. Csapó uca 26. I. emelet. 1305

Kiadó
szoba, konyha, mellékhelyiség, november hó elsejére, Varga uca 45. 1364

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz azonnalra. Apafi u. 31. 1400

Kiadó
szoba, konyha, padlással, fűskamrával, virágos udvarban, más lakó-nines, víz bevezetve, november elsejére. Miklós u. 18. 1401

Kiadó
egy utcai szoba, konyha lakás november elsejére, Csokonai uca 42. 1417

Szép
egy szoba konyha spájzos lakás azonnal kiadó Csonka uca 18. 1403

Egy szoba,
konyha, kamarás udvari lakás, október 15-ára, Monti ezredes uca 18. szám. 1406

Töcsöskert,
Lőcsői uca 11. számú ház, 375 négyszögöl kerttel együtt, november hó elsejére kiadó. 1402

Uccai
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, nov. elsejére kiadó. Csillag uca 69. 1495

Udvari
szoba, konyha, spájz, október elsejére kiadó. Herczeg uca 8. Varga-kert. 1506

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz. Nagyvárad uca 6. szám. 1488

Lakásnak,
pincészoba, konyhabútornak, magános szoba, Csapó uca 44. 1548

Központonban
szép uccai szoba, magánosnőnek azonnal kiadó. Ugyanott 220 köbcentis Puch motor kiadó. Svájci tejivó. — (Gambrius átjáró). 1579

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara, azonnal. Szabad majorost, közeli tanyára keresek. Cserai u. 15. 1246

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
kétszoba, előszoba, fűdőszoba, gáz bevezetve. Széchenyi u. 21. 1375

Piac utcára
nyíló különbejáratu, irodának vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas 2 utcai szoba november 1-re kiadó. Bíró, Arany János uca 1. sz. I. 1386

Uccai
két szoba, konyha, s spájz, november elsejére kiadó Rothermere uca 29. 1482

Kétszobás
komfortos lakást keresek október 15-re vagy november 1-re. Címem Baromvásártér 8. 1390

Kiadó
kétszobás uccai lakás, 3 hold föld Nagyhegyesen. Értekezni Csapó uca 86. 1434

Kétszobás
előszobás csendes lakás azonnal kiadó. — Jobb kiesi család előnyben. Árpád tér 44. 1229

Kiadó
uccai kétszobás lakás, azonnalra, téglá eladó. Kölcsey uca 21. 1487

Uccai
két szoba, konyha, s spájz, november 1-ére kiadó. Csillag uca 96. 1494

Kiadó lakás háromszobás

Piac uccán,
emeleti uccai 3 szoba, hallos, összkomfortos, napos lakás, központi fűtéssel, melegvízzel, november elsejére kiadó. Cím a kiadóban. 1304

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gáz-óvóhely. Baksai uca 6 strandfürdőtől 2 percre. 1280 10. 31.

Azonnal
kiadó I. emeleti udvari 3 szobás, II. emeleti utcai 4 szobás, november 1-re, földszinti utcai 3 szobás komfortos lakások. Fűveskert u. 12. 1426

Beresényi
ucca 12. számú családi ház, november hó 1-ére kiadó, 3 szoba szép mellékhelyiségek. Lakbér 90 P. Megtekinthető délután 3—5 óra között. Stenmer Hermin, Dóczy leányintézet. 1396

Kiadó
háromszobás lakás, novemberre, Andrássy út 12. 1502

Háromszobás,
fürdőszobás, egyszerű udvari lakás kiadó. — Arany János uca 20. 1510

Most festett
komfortos háromszobás lakás kiadó, azonnalra, Batthyány uca 14. szám. 1543

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás,
komfortos lakás, első emeleti, Ferenc József út 79. szám alatt azonnalra kiadó. 1277

Kossuth uccán
ötszobás lakás, teljes komforttal, színházra néző balkonnal november hó elsejére kiadó. Kossuth uca 8. 1225

5 szobás
uccai lakás Kossuth u. 45. november esetleg októbertől kiadó. Megnézhető 11—12 között. 119+

Kiadó
5 szoba, fűdőszobás lakás Széchenyi uca 31. Szilágyinál. 1375

Négyszobás
modern lakás, november elsejére kiadó. József kir. hereg uca 35. szám. 1497

Lakást keres

Nyugdíjas
úrinő keres féregmentes egy szoba, konyha, éléskamrából álló lakást. Pontos fizető. — Cím a kiadóban. 1436

November elsejére
keresek lehetőleg külön udvarban kettő szoba, előszoba és egy szoba, előszobás kertés lakást, ivóvízzel, pontos fizető tisztviselő. Cím a kiadóban. 1551

Butorozott szoba

Különbejárati
butorozott szoba kiadó, püspöki palota, első kapu, II. em. 5. 1444

Különbejárati
uccai butorozott kétszobás garzon lakás kiadó, 1—2 személynek, csendes udvarban, Garay uca 20. 1446

Uccai
elegáns butorozott szoba, egy személynek kiadó. Püspöki palota, I. kapu, I. em. 47. 1451

Butorozott
szoba, teljes ellátással is, azonnalra kiadó. — Burgundia uca 17. 1456

Butorozott
szoba kiadó, villamos megállónál, két személynek is, Csapó uca 90. szám. 1486

Butorozott
uccai szoba, központonban kiadó. Hüvelyes uca 6. szám. 1499

Különbejárati
butorozott szoba kiadó. Kettő részére is. Hatvan uca 2. II. emelet. 1500

Csinos,
tisztá butorozott szoba, katonatisztnek, vagy tisztviselőnek kiadó Izsó u. 3. 1240

Különbejárati
csinosan butorozott szoba kiadó. Piac u. 58. fszt. 11. 1422

Különbejárati
butorozott szoba irodának is alkalmas, fűdőszoba használatlalt is kiadó. Werbőczy u. 3. 1439

Butorozott
szoba egy-két diák részére kiadó. Hadházi uca 19. 1442

Kiadó
csinosan butorozott szoba Vörösmarty uca 14. szám. 1517

Uccai
butorozott szoba, Rothermere uca 5. alatt, emeleten azonnal kiadó 1570

Uccai
különbejárati elegáns butorozott szoba kiadó. Széchenyi uca 29. 1567

Tiszta,
kényelmesen berendezett udvari szoba kiadó Piac uca 49. II. em. 1512

Különbejárati
butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. — Simonfi út 11 A. 1515

Szoba,
konyha, spájz, butorozott szoba, különbejárati kiadó, Zuga uca 4., Reáliskola. 1526

Különbejárati
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. József kir. hereg uca 11. szám. 1523

Különbejárati
csinosan butorozott szoba, központonban, Simonffy uca 9. alatt kiadó. 1556

Kapualatti
bejárattal elegáns butorozott uccai szoba kiadó. Bethlen uca 40. 1559

Központi
fűtéses nagy uccai szoba kiadó. Lukács, iparkamara. 1563

Kiadó
butorozott szoba. — Nyomatató uca 16. sz. Ugyanott házmester felvétetik. 1569

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű téglá, ikerablak, kirkati portálé, vasrácskapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok mű kölépesök, vasajtók, s vasablakok nagyon olcsón eladók, hitelbanki éntkezésknél. 460 10. 16

Függőlámpa,
szép nagy, réz villanyra való eladó. Domokos Lajos uca 6. 1102

Két darab
90/160 belmértű, nyolc rámás benyíló ablak, üveggel együtt olcsón eladó. Pacsirta uca 3. szám alatt. 1217 vv.

Nagy ebédasztal
pohárszékkel, márvány dobányszaltalka, festmények, szép nagy borgeolt terítő asztalra vagy zongorára, zongoralámpa, metronon, nagy konyhaasztal, két hamis kvasz eladó, Poroszlai út 11 sz. 1302

2 darab
ablak 150x70, tokos, üvegezeve eladó, olcsón. Nyil u. 117. 1376

Boroshordó
eladó. Piac u. 56. 1319

Rollós
ajtók, ikerablakok, kis fali kirakat eladók. — Csapó 58. Cipőgyár. 1269

196 literes
új boroshordó eladó. Gebey portánál, sebészeti klinikán. 1395

Két
szép rézágy, matrácok, butorok eladók. Pátay uca 9. 1497

Eladó
1 gyermekkoesi és egy gyermekálló (ketrec). Batthyány u. 10. 3-ik ajtó. 1499

Nagy fiúsz
olesón eladó. Csapó-kert uca 4. (Sámsoni útból jobbra.) 897

Eladó
egy dupla ablak — 100x180 Töcsöskert, Lőcsé u. 3. 1437

Olesón
eladó 2+1 hálózati rádió és egy fehér gyermek vaságy. — Cserepes u. 14. 1407

Eladó
ebédlő divány és más tárgyak Busi u. 4. 1466

Télikabátok
férfi és női szövetek, öltöny, tárogató eladó. Horváth, Csapó u. 4. 1444

Üvegfal
beépített üvegfaltóval és egy pallótokos kamaraajtó eladó Pesti u. 69. szám. 1424

Használt
mormota bundabélés és egy gyermekvaságy eladó. Cím a kiadóban. 1438

Alighasznált
varrogép eladó József kir. hereg u. 67. 1450

Eladó
diófa hálószoba, manilla veranda garnitúra, szekrény, tüdőhő, hintaszék, asztalparherd, rézüst üstházzal, mosóteknő, káposztáshordó és egyéb háztartási eszközök, függönyök, asztalterítő, szőnyegek, olajfestmény, targonca, Boconádi kiskaptár, Erős Lajos u. 14. 1455

Egy
2 és fél méter hosszú használt pékteknő eladó. Dorottya uca 7. 1485

Eladó
angol ebédlő, bécsi gyártmányú zongora, s szőnyegek, matrácok. Értekezni: telefon 21-59. szám. 1498

Írógép,
alighasznált „Remington 12-es“ eladó. Ferenc József út 68. II. e. Ferenczy. 1504

Kertészeknek
ezüstfehér esemege dug hagyma eladó, mázsás tételben. Kishegyesi út 31. szám. 1525

Vasvályúk,
üstházak, víztartályok, bádogosoknak alkalmas borgevontott lemez olcsón kapható. Boeckai tér 4. 1546

Singer,
női, alighasznált gép eladó. Szepességi uca 30. szám. 1534

Kitűnő
vadászpuska, Sauer, 28-as, boreresztő kötéll. koresolya, lühó, házmentő eladó. Rákóczi uca 16. 1539

Két ágy
és két ajtó eladó. Horvitzéknál, Baltazár Dezső uca 8. 1574

Ingóságvétel

Vas esőszék
megvételre kerestetik. Péterfia 6. Molnárné. 1143

Kifogástalan
állapotban levő összeeszkapható vaságyat és ruhaszekrényt vennék. Dalmy Tibor u. 18. 1430

Szalontükröt
nagyot, megvételre keresek. Sas uca 4. II. e. 4. 1531

Gazdasági termények

Csútká,
pelyva van eladó. Bellegelő 500. a göztéglagyár mellett. Kovács. 1383

Süti
és marhatök, nagyobb mennyiségben eladó. Zuga uca 4. reáliskola 1527

Gazdasági eszközök

Vetőgép,
20 soros, 16 soros, eredeti Melichár, eladó Károly Ferenc József út 21 B. 1328

Hajtókoesi
könnyű gumikerekű, újonnan fényezve s egy esukott, de teljesen ki nyitható, prima olajtengelyes egy és két lóra használható koesi eladó. — Megtekinthetők: Riesz kocsigyárban, Hatvan uca. 1408

Eredeti
magánjáró Hofherr 12 éves, 52 colos eséplével, ugyanott 16 soros, kanalas vetőgép eladó. József kir. hereg uca 70. szám. 1524

Ingatlanforgalmi irodák

Eladó ingatlanok.
Füldék: Ebeseu 14. 8 5. Szoboszló és Debrecen között 26. Ondódon 8. Kisszepesen 13. Nyilastelepnél 4. Köztemetőnél 6 hold. Feketén 22 hold tanyát lan föld bérbe van adva 3 mm. búzáért, 1 m. csőves tengeriért, eladási ára holdanként 1050 pengő, vételár felével megvehető. Homokon 50, 30, 12 4. h. Biharban 50 hold tanyás, eladási ára 23.000 pengő, vételár felével megvehető.

Házak: Beresényi u. 105. számú ház, sürgősen eladó. Csillag uca 108. Vendég uca 36. Komlóssy út 43. Széchenyi út 90 A. Harsányi uca 16. Apponvi uca 16. Ungvári kertnél egy hold gyümölcsessel. Poroszlay úton hatszáz öl üres telek. hihetetlen 4500 pengő. Iroda: Deák Ferenc u. 7. szám. 1529

Eladó házhely
Házhelyek, beállított termő gyümölcsösökkel eladók. — Sesztina uca 4. (Kisállomás mellett). 818 10. 6.

Gyermek harisnyák és pizzamák nagy választékban olcsó árban

a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Házhelyek

a Hid uca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Telek eladás

Poroszlai út 49. és Poroszlai út 81. szám alatt 250-300 négyszögletes telek eladók. Tóth és Sebestyén, Fürdő uca 2. 1249

Villatelek

egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén kedvező feltételekkel eladó. Közlebbi felvilágosítást a Köleső-Segélyző Egylet ad. Kossuth u. 8. 104+

Három pengő

a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy pernyire levő Apponyi uca 48. számú ház hely négyszögletének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Vasútasok,

postások, olesón eladó 300, vagy 400 négyszögletes ház hely, Bujdosó uca. Érdeklődni lehet: Misky Magoss György tér 25. sz. 1593

Eladó ház

Eladó
3000-ért családi ház Varga kert, Keleti sor 3. szám. 1382

Komlóssy ut
61. számú villa és telek eladó. 1218

Négyszobás
tizenötéves adómentes ház parkirozott udvarral eladó. Jókai 46. 761

Erzsébet
utca 89. ház 140 pengő havi jövedelemmel, — hétézerért eladó, feléve eladható. 1388

Családi ház
4 szoba, melléképületek, parkirozott udvarral eladó. Burgondia u. 17. sz. 1435

Takaros
kerteségi ház, nagyon olesón megvehető a Bozzai telepen. 384 négyszögletes telek, 2 egyszoba konyhás lakás és 1 egyszoba konyhás lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 16 A+

Eladó
Kishegyesi ut 10. számú ház, bármily célra alkalmas. 1410

Elköltözés
miatt eladó 3 éves új ház Malvin utca 12. sz. 100 mázsa tengerit befogadó göré, alól tégladisznóól, 40 darab termő gyümölcsfával. 1441

Vargakertben
kötött vétellehetőség nyílt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 20 A+

Magas kamatnak
megfelelő jövedelmet hoz a Hatvan utcán egy eladó modern ház. 591 négyszögletes telek, 1 négyszobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás, 7 egyszoba konyhás lakás és 3 üzlethelyiség van benne. Havi bérjévedelme 909 pengő. Jó feltételek mellett megvehető. Cím a kiadóhivatalban. 15 A+

Nagyjövödelmi
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérletkötéssel most megvásárolható. 9+

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétfőzér uca. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérletkötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Nagyszerű tőkebefektetés!
Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross uca sarkán levő üzletsház. A saroképületben estonosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Aláépített épület. — A Nap uca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugással. Kézpénzára 23.000 pengő. 23 A+

Eladó
részben adómentes ház kétszobás, egyszobás, jutányosan, Kút uca 33. 1454

Ööröklakás
belvárosban, három szoba, fürdőszobával eladó. Értekezni lehet: Frank, Piac uca 46. 1564

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövedelmet biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas, fejlődő helyen azt a házat, amelyben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 egyszoba üzlethelyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Feléve átvehető. Cím a kiadóban. 14 A+

Kötött jövedelmet hoz
158 négyszögletes telken fekvő ház, 2 háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Cím a kiadóban. 22 A+

Jól jövedelmező ház
remek feltételek mellett eladó. Havi 111 pengőt hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Jó vétel
A Salétrom utcán 115 négyszögletes telkes ház havi 54 P bérjövödelmmel eladó. 2 egyszoba, konyhás és 1 egyszoba konyhás lakás, 2 pinczehelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 17 A+

Eladó
családi ház, két szoba, konyha, gyümölcsös — melléképületek, Pesti uca 29. 1571

Csapókert,
Apponyi uca 1. 2. sz. lő, házzal eladó Eötvös uca 106. 1578

Sürgösen
eladó egy szoba, konyha, spájzból álló kisebb ház, Virág uca 38. 1516

Házak,
telkek, gyümölcsösök, bő választékban minden igénynek, eladók. Balázs Andor ingatlanirodában, Rákosi Jenő uca 5. 1460

Ilyen esodavétt
még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövödelme 290 pengő. Van benne 2 háromszobás és 5 egyszobás lakás. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 19 A+

Homokkertben
119 négyszögletes telken 3 egyszobás és 1 egyszobás lakás van. Most havi 30 pengőt hoz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kell hozzá. Cím a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 133 négyszögletes telken három egyszoba konyhás és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövödelme 56 pengő. — Cím a kiadóban. 13 A+

Földek, házak, telkek eladása, vétel, bérlet ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Beihlen u. 21.

Nagy Sándor

ingatlanirodájának hirdetése
(Csapó uca 27.)

Vendég uca 79. sz. ucaai háromszobás, udvari egyszobás lakás, két ucaára nyíló telekkel, csak 4500 P. Illhetetlenül olcsó! Csillag uca 28. Kétszobás ucaai, egyszobás udvari lakás, melléképületek, építkezésre is kitéhető hely, csapó ucaai vilamosnál 4500 pengő.

Kút uca 98. Kétszoba, előszoba, melléképületek, két rendbeli udvari lakással, sürgösen eladó 3800 pengőért!

Hétfőzér uca 61. sz. MÁV műhelytelepénél, villamos, autóbussz közlekedéssel, kétszobás családlakás, 310 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, szobában cserép-kályha, csillárokkal, el utazás miatt 3200 P. Kedvező feltételekkel. Acél uca 45. (Tócsakertben) Tóth József fuvaros háza, egy szoba, konyha, kamara istálló, kert stb. 2500 P. 1432

Eladó
Hajdúszoboszlón vendéglőépület, sok szobával, járásbírság mellett. Értekezni Gazdák Bankjában. 1463

Eladó
villamos végállomásnál gazdáknek is nagyon alkalmas házas telek, 2 szoba, konyha, kamara, 2 istálló, göré, egy nagy szénas szin deszkából. Az épületek téglából, eseréppel fedve, jóvizű kut. Az egész ára 3500 pengő. Rész letre is megvehető. Kézpénz esetén engedmény. Bihari u. 4. sz. 105+

Földbérlet

Bérbeadó
Nagycsere 28. szám alatt 18 hold föld. Értekezni a helyszínen. 1393

Ondódon
4 kat. hold 186 négyszögöl föld bérbeadó Értekezni Vendég uca 26. sz. alatt vasárnap egész nap, hétfőtől szerdáig délelőtt 11-ig, esütörtől délután 2 óráig. 1308

Ondódon
Vedres dűlőben 3 hold föld kiadó, Meszena u. 13. szám. 1481

Kiadó
10 hold szántóföld, a város közelében. Értekezni reggel hét órakor, naponta. Cím a kiadóhivatalban. 1514

Egyezzerrel megvehető. Szeder uca 28 (Sámsoni útnál, egy szoba, s konyha, kamar, göré stb, elköltözés miatt sürgösen 2000 P.

Mindezeket kívül szükséges választék házakban, földekben, telkekben, szőlőkben, gyümölcsösökben.

Föld eladás:
Hajdúszovátón 49 h. kitéhető tanyaföld, 65 ezer pengő. Hajdúszovátói útfélen 6 h. tanyaföld. Ebesen 14 10 h. Ondódon 7, 4 h. — Diószegi útfélen 14, 6 h. búzatermő tanyával. Bellegelön 125 h., kisebb darabokban is. — Ujféldön 38 h. épületekkel, 18, 24 h. tanyás. Nagycsere, Bánkon, Halápon, Fancsikán és Pacon, kisebbek, nagyobbak, igen olesón.

Mindenféle adásvételi ügyben Nagy Sándor ingatlanirodáját keresse meg, teljes bizalommal, Csapó uca 27. 1432

Köztemető
közvetlen szomszédságában bérbeadó virágkertésznek kiválóan alkalmas 10.000 négyszögöl föld. Kandia u. 14. sz. 1381

Eladó föld

Kisszepesen
4 kilométerre 19 holdas tanya eladó. Vígkedvű Mihály uca 45. 1399

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhegyeknek is parcellázva van. Bihari uca 4. 102+

Eladó
hét és fél hold föld Ondódon, Kishegyesi ut 10. 1411

Halápon
országút mellett búzatermő kaszáló 75 hold kiadó Magoss Gy. tér 18. 9-10. 1467

Földek
Kishegyesen 10, Szepesen fekete 13, Maseson 45, Halápon 30, Fancsikán 9, Berettyóújfalunál 10 hold és másféle különbözők eladók. Balázs Andor ingatlaniroda, Rákosi Jenő uca 5. 1459

Eladó
Boesky kertben 800 négyszögöl termő szőlőrajta lakás, pince. Cím a kiadóban. 1503

Kerti föld
Köntöskert, Bezerédi uca 13. szám 1400 négyszögöl két részben is eladó. Balázs Rákosi Jenő u. 5. 1461

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Tanyásföldek, — Sestakert, Andrassy uton két szobás ház nagy kerttel, Kossuth kertben 3 szobás terraszos villa egy hold termő szőlővel, Nyilastelepen jó családi ház — gyümölcsösökkel, szőlővel, Csapókert Bathory uca 950 négyszögöl két szobás ház, Wolaffkatelepen jövedelmező ház. — Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1465

Eladó
26 holdas tanyaföld város alatt kövesut szélén. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1462

Eladó
köztemetői villamos megállótól pár pernyire 6 hold, Ondódon 7 és fél hold föld. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1464

Homokbánya,
a Rigó uca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenesen marad a vevőnek. Közlebbi felvilágosítás 28-83 telefonon. 11+

Eladó
Perec dűlőben három és fél hold föld. Értekezni: Kishegyesi út 38. B. Szilágyinál. 1530

Eladó állatok

Eladó
foxi kölyökkutya, him. Péterfia 48. 1274

Tehén
kiszorjas eladó Hermannál. Márton Kálmán uca 52. Nyilas telep. 1398

Eladó
kettő darab héthónapos mangalica artán serics. Ujkert, Lenei u 27. 1415

Fejős
tehén és sovány liba eladó Nádor u. 12. sz. 1452

Eladó
Jorkshirey koca 10 fiával, külön is. Apponyi u. 25. Csapókert. 1469

Kasosméhek,
telelőképesek és génygépek, előállításra és anyasításra kaphatók. István út 15. 1554

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETHY GYULA
igazgató.

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.